

Önkormányzati Hírlevél

2018. évi 11. szám

A Belügyminisztérium elektronikus hírlevele az
önkormányzati tisztviselők számára

Tartalom

Szerkesztői rovat.....	2
FELHÍVÁS A TÉLI REZSICSÖKKENTÉS VÉGREHAJTÁSÁT KÖVETŐEN SZÜKSÉGESSÉ VÁLÓ TOVÁBBI INTÉZKEDÉSEKRŐL	2
SZABÁLYSÉRTÉSI NYILVÁNTARTÁSI RENDSZER ÉS KÖZPONTI BÍRSÁG KEZELŐ SZERV FELÉ TÖRTENŐ KÖTELEZŐ ADATSZOLGÁLTATÁS TELJESÍTÉSE	7
TANKÖNYVEK KISZÁLLÍTÁSA.....	8
Jogszabályfigyelő	9
A Kúria helyi önkormányzatokat érintő döntései.....	11
Az alapvető jogok biztosa és a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó biztoshelyettes közös jelentése.....	15
Jelentések, tájékoztatók.....	36
JOGELLENESEN ÁTALAKÍTOTT SZENNYVÍZTÁROLÓK ESETE – EGY AJB JELENTÉS TANULSÁGAI 36	
TÁJÉKOZTATÓ A MEGVÁLASZTOTT HELYI ÖNKORMÁNYZATI ÉS KISEBBSÉGI KÉPVISELŐK, VALAMINT A POLGÁRMESTEREK KÖZTARTOZÁSMENTES ADÓZÓI ADATBÁZISBA TÖRTENŐ FELVÉTELÉHEZ, A FELVÉTEL IGAZOLÁSÁHOZ	38
A KATASZTRÓFAVÉDELEM EGYSÉGESÍTENÉ A TŰZGYÚJTÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOZÁST	40
TÁMOGATÁSRA ÉRDEMESEK AZ ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ EGYESÜLETEK	41
TÁJÉKOZTATÓ MAGYARORSZÁG TELEPÜLÉSEINEK SZENNYVÍZELVEZETÉSI ÉS -TISZTÍTÁSI HELYZETÉRŐL, A TELEPÜLÉSI SZENNYVÍZ KEZELÉSÉRŐL SZÓLÓ 91/271/EGK IRÁNYELV NEMZETI MEGVALÓSÍTÁSI PROGRAMJÁRÓL	43
ÚJ KÖVETELMÉNYEK VONATKOZNAK A KÖZMŰVELŐDÉSI INTÉZMÉNYEKRE.....	44
TÖBB TÁMOGATÁS JUT AZ ÓVODÁKNAK.....	44
MÁR MOST ITT VAN A KÉMÉNYEK KARBANTARTÁSÁNAK IDEJE.....	45
MÁR TÖBB MINT 20 EZREN VESZNEK RÉSZT A NYÁRI DIÁKMUNKA PROGRAMBAN	46
Pályázati lehetőségek.....	47
A LEGJOBB ÖNKORMÁNYZATI GYAKORLATOK – „KÖZÖS-TÖBBSZÖRÖS” – PÁLYÁZATI KIÍRÁS 47	
BÖLCSDÉI FÉRŐHELYEK LÉTREHOZÁSÁVAL KAPCSOLATOS PÁLYÁZATOK	51
PÁLYÁZAT A PEST MEGYEI KERÉKPÁRUTAK LÉTESÍTÉSÉRE, FELÚJÍTÁSÁRA ÉS KORSZERŰSÍTÉSÉRE.....	52
ECPA 2018 (EURÓPAI BŰNMEGELŐZÉSI DÍJ) PÁLYÁZATI FELHÍVÁS – KERESSÜK A LEGJOBB MAGYAR BŰNMEGELŐZÉSI GYAKORLATOT!	53
ELSŐ KÖRBEN CSAKNEM FÉLMILLIÁRD FORINT SEGÍTI A TANYAFEJLESZTÉSI BERUHÁZÁSOK MEGVALÓSÍTÁSÁT	54
AZ EURÓPAI MOBILITÁSI HÉT ESEMÉNYSOROZATÁBA MÉG LEHET JELENTKEZNI	54
Pályázati hírek.....	55
ÖTMILLIÁRD FORINT FEJLESZTÉSI TÁMOGATÁS AZ ÖNKORMÁNYZATOKNAK	55
2019-BEN ELKEZDŐDIK A MODERN FALVAK PROGRAM VÉGREHAJTÁSA.....	56
300 MILLIÓ FORINT KÖZMŰVELŐDÉSI TÁMOGATÁS TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATOKNAK.....	57
Események, képzések	57
TÁJÉKOZTATÓ A 2018. SZEPTEMBERBEN INDULÓ SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEKRŐL	57
FIGYELMÉBE AJÁNLJUK A NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM „VÍZ ÉS BIZTONSÁG MAGYARORSZÁGON” CÍMŰ KONFERENCIÁJÁT	58

Szerkesztői rovat

FELHÍVÁS A TÉLI REZSICSÖKKENTÉS VÉGREHAJTÁSÁT KÖVETŐEN SZÜKSÉGESSE VÁLÓ TOVÁBBI INTÉZKEDÉSEKRŐL

A téli rezsicsökkentés végrehajtását követően szükségessé váló további intézkedésekről szóló 1364/2018. (VII. 27.) Korm. határozat (a továbbiakban: Korm. határozat) alapján a Kormány egyetértett azzal, hogy a téli rezsicsökkentésben korábban nem részesült, a vezetékes gáz- vagy távfűtéstől eltérő fűtőanyagot felhasználó háztartások is egyszeri természetbeni támogatásban részesüljenek a fűtési költségek viselésével összefüggésben.

A Korm. határozat 3. pontja felkérte az érintett helyi önkormányzatokat – a kiépített gázhálózattal nem rendelkező települések esetében a téli rezsicsökkentés kiterjesztéséről szóló 1210/2018. (IV. 6.) Korm. határozat 2. mellékletében szereplőket kivéve –, hogy tegyék lehetővé, összesítsék és haladéktalanul továbbítsák a Belügyminisztériumnak az igénybejelentést a téli rezsicsökkentés korábbi intézkedéseiben nem részesült, gáz- vagy távhő-szolgáltatási szerződéssel nem rendelkező háztartásokról.

Ezen igénybejelentés határideje az önkormányzatok irányába 2018. október 15-e.

Az igényfelmérő adatlap, mely tartalmazza a vonatkozó **eljárásrendet**, az **igénybejelentő** nyilatkozatot, valamint az **adatkezelési tájékoztatót elérhető az ebr42** önkormányzati információs rendszer „A téli rezsicsökkentéssel kapcsolatos igényfelmérés” pontja alatt.

Az igényfelmérési adatlap lezárási határideje: 2018. október 17.

Amennyiben az igényfelméréssel kapcsolatban további kérdése merül fel, a Belügyminisztérium Önkormányzati Gazdasági Főosztálya tud bővebb információval szolgálni, az alábbi elérhetőségeken: telefon: 1/441-1690; e-mail: ogf@bm.gov.hu

Az igényfelmérés, igénybejelentés megkönnyítése érdekében az alábbiakban közöljük a feladat ellátására irányadó **eljárásrendet**:

1. Jelen eljárásrendben foglaltak *a téli rezsicsökkentés végrehajtását követően szükségessé váló további intézkedésekről szóló 1364/2018. (VII. 27.) Korm. határozat* (a továbbiakban: 1364/2018. (VII. 27.) Korm. határozat) végrehajtását szolgálják, és az érintett önkormányzatok, valamint a hivatásos katasztrófavédelmi szervek kapcsolódó eljárására irányadóak.
2. Jelen eljárásrendben
 - a) *háztartás*: a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdésének f) pontja szerint az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek közössége.
 - b) *érintett önkormányzat*: az a települési vagy fővárosi kerületi önkormányzat, amely nem szerepel a kiépített gázhálózattal nem rendelkező települések esetében a téli

- rezsicsökkentés kiterjesztéséről szóló 1210/2018. (IV. 6.) Korm. határozat 2. mellékletében, és a területén található gáz- vagy távhő-szolgáltatási szerződéssel nem rendelkező háztartás.
3. A 1364/2018. (VII. 27.) Korm. határozat alapján háztartásonként egy darab, a jelen eljárásrend *1. melléklete* szerinti igénybejelentés nyújtható be az érintett helyi önkormányzatnál, legkésőbb **2018. október 15.** napjáig, amely határidő elmulasztása **jogvesztő**. Az igénybejelentő nyilatkozaton rögzíteni szükséges az igényelt fűtőanyag fajtáját, amely később nem módosítható. Az igénylő személynek az adott háztartás a bejelentett lakhelye, vagy a bejelentett tartózkodási helye.
 4. Nem felel meg a feltételeknek az a háztartás, amely a téli rezsicsökkentés korábbi intézkedéseiben már részesült, azaz *az egyetemes szolgáltatást igénybe vevő lakossági földgázfogyasztók részére biztosított téli rezsicsökkentésről szóló 37/2018. (III.8.) Korm. rendelet* szerinti fogyasztásnövekedés finanszírozását segítő juttatásban részesült lakossági fogyasztó vagy fogyasztói közösség, illetve *a fűtési célú távhőszolgáltatást igénybe vevő lakossági felhasználók részére biztosított téli rezsicsökkentésről szóló 39/2018. (III.12.) Korm. rendelet* szerinti, a téli fogyasztási időszakban bekövetkező fogyasztásnövekedés finanszírozását segítő árkompenzáció jóváírásban részesült, távhőszolgáltatást igénybe vevő lakossági fogyasztó. A kizárólag elektromos fűtési móddal rendelkező háztartások nem jogosultak az igénybejelentésre.
 5. Az érintett önkormányzat elvégzi az igénybejelentések előszűrését az alábbiak szerint:
 - a) amennyiben az érintett önkormányzat, illetve gazdálkodó szervezete rendelkezik távhő szolgáltatására vonatkozó működési engedéllyel, és a rendelkezésére álló adatok alapján megállapítja, hogy az igénybejelentéssel érintett háztartás a távhőszolgáltatóval közszolgáltatási szerződéses jogviszonyban áll, nem fogadja be a háztartás igénybejelentését;
 - b) amennyiben az érintett önkormányzat a rendelkezésére álló adatok alapján megállapítja, hogy az adott háztartásra vonatkozóan már nyújtottak be a 1364/2018. (VII.27) Korm. határozatra hivatkozással igénybejelentést, az ugyanazon háztartásra benyújtani kívánt további igénybejelentést nem fogadja be.
 6. Az igénybejelentés lehetőségéről, határidejéről az érintett önkormányzatok a településen élőket a helyben szokásos módon tájékoztatják.
 7. A benyújtott igényekről az önkormányzat az **ebr42** önkormányzati információs rendszerben (továbbiakban: ebr42 rendszer) **2018. október 17-éig** ad tájékoztatást a Belügyminisztérium részére. Az összesített (feltételeknek megfelelő igénybejelentők száma és igényelt fűtőanyag típusa) adatokon túl az önkormányzat az igénybejelentőkre vonatkozó részletes adatokat a jelen eljárásrend *2. melléklete* szerinti adattartalommal tartja nyilván és az adatszolgáltatással egyidejűleg feltölti az ebr42 rendszerbe. A 2018. október 17-ét követően megadott tájékoztatás nem kerül figyelembevételre.
 8. Az adatszolgáltatásra rendelkezésre álló határidőt követően az érintett önkormányzatnak kizárólag az összesített adatokat tartalmazó adatlapot egy példányban, a polgármester és a jegyző aláírását követően a Magyar Államkincstár területileg illetékes Igazgatóságához kell eljuttatnia.
 9. A 1364/2018. (VII. 27.) Korm. határozat alapján a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF) az alábbiak szerint hajtja végre az ellenőrzést:
 - a) a BM OKF az érintett önkormányzatok által az ebr42 rendszerbe feltöltött adatokból egységes, országos adatbázist hoz létre;

- b) a BM OKF adminisztratív vizsgálatot folytat le az igénybejelentésekkel összefüggésben;
 - c) a BM OKF főigazgatója meghatalmazást ad a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének, hogy – az adminisztratív vizsgálat részeként – szükség szerint további adatgyűjtést, valamint szűrőpróbaszerű, helyszíni vizsgálatot végezzen.
10. A 9. pont szerinti vizsgálat eredményeképp a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve a jelen eljárásrend 3. *melléklete* szerinti vizsgálati összefoglaló adatlapot állít ki, melyet megküld a vizsgált háztartás helye szerint érintett önkormányzat részére. A vizsgálat lefolytatására a támogatás felhasználásának végső határidejéig kerülhet sor. Ha a vizsgálat eredményeként valószínűsíthető, hogy az igénybejelentő rosszhiszeműen járt el, az önkormányzat szabálysértési, vagy – minősítő körülmény fennállása esetén – büntetőeljárást kezdeményez.
11. A Belügyminisztérium az érintett önkormányzatok által elvégzett igényfelmérés eredményéről 2018. október 31-ig tájékoztatja a Kormányt, a szükséges források önkormányzatonkénti összegéről ezzel egyidejűleg születik kormánydöntés. A támogatás felhasználásának részletszabályait az érintett önkormányzat részére kiadott támogatói okirat fogja szabályozni.
12. Az érintett önkormányzatok – szükség szerint közbeszerzési eljárás lefolytatását követően – kiválasztják azokat a vállalkozásokat, ahol az igényelt fűtőanyag a meghatározott határidőn belül átvehető. Ennek határidejét a támogatásról szóló Korm. határozat rögzíti majd. A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 19. § (2) bekezdése alapján tilos a közbeszerzést oly módon részekre bontani, amely e törvény vagy e törvény szerinti uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó becsült értékű beszerzésekre vonatkozó szabályai alkalmazásának megkerülésére vezet. Amennyiben az önkormányzat az igénybejelentések nagysága alapján indokoltnak tartja, a fűtőanyagok beszerzésének gyorsítása érdekében, feltételes közbeszerzési eljárást is indíthat.
13. Az igénybejelentéssel érintettek részére az önkormányzat olyan hivatalos igazolást állít ki, amely tartalmazza az igénybejelentő adatait és alkalmas az igényjogosultság igazolásra.
14. Az érintett önkormányzatok az önkéntes adatkezelési hozzájárulás alapján az igénylők adatait, az igényelt fűtőanyag típusára vonatkozó adatokat átadják a kiválasztott vállalkozásnak. Az önkormányzattal kötött megállapodás alapján a vállalkozás naprakész nyilvántartást köteles vezetni a kiadott fűtőanyagról, a megállapodás szerinti ütemezéssel számolnak el az önkormányzattal.
15. A határidőig át nem vett fűtőanyagokra jutó támogatásrészt az önkormányzat a támogatói okiratban foglaltak szerint visszafizeti a központi költségvetés javára.

Készítette: Belügyminisztérium, Önkormányzati Gazdasági Főosztály

Igénybejelentő nyilatkozat a téli rezsicsökkentés végrehajtását követően szükségessé váló további intézkedésekről szóló 1364/2018. (VII. 27.) Korm. határozatban foglalt háztartások részére

Alulírott,

Név: Születési név:

Szül.hely, idő:, □□□□.□□.□□

Anyja neve:.....

Lakóhely:

irányítószám:□□□□ település:.....

községi terület neve:..... községi terület jellege: házszám: ...

épület: ... lépcsőház: ... emelet: ... ajtó: ...

Tartózkodási hely:

irányítószám:□□□□ település:.....

községi terület neve:..... községi terület jellege: házszám: ...

épület: ... lépcsőház: ... emelet: ... ajtó: ...

nyilatkozom, hogy a téli rezsicsökkentés végrehajtását követően szükségessé váló további intézkedésekről szóló 1364/2018. (VII. 27.) Korm. határozatban foglaltak alapján igénybejelentő lapot nyújtok be a téli rezsicsökkentésben korábban nem részesült, a vezetékes gáz- vagy távfűtéstől eltérő fűtőanyagot felhasználó háztartások egyszeri természetbeni támogatására.

Igénybejelentés szerinti ingatlan (háztartás¹) címe:

irányítószám:□□□□ település:.....

községi terület neve:..... községi terület jellege: házszám: ...

épület: ... lépcsőház: ... emelet: ... ajtó: ...

A juttatás igényelendő formája²:

tűzifa	szén	propán-bután palackos gáz	propán-bután tartályos gáz
		fűtőolaj	pellet/brikett

¹ Háztartás: a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdésének f) pontja szerint az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek közössége.

² A megfelelő rész aláhúzendő.

Büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a 2017/2018-as gázév téli fogyasztási időszakában bekövetkező fogyasztásnövekedés finanszírozását segítő 12 000 forint összegű juttatásban sem az egyetemes szolgáltatást igénybe vevő lakossági földgázfogyasztók részére biztosított téli rezsicsökkentésről szóló 37/2018. (III. 8.) Korm. rendelet, sem a fűtési célú távhőszolgáltatást igénybe vevő lakossági felhasználók részére biztosított téli rezsicsökkentésről szóló 39/2018. (III. 12.) Korm. rendelet alapján az igénybejelentésben szereplő háztartás nem részesült. Hozzájárulok ahhoz, hogy ennek ellenőrzése céljából a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF) az igénybejelentésben szereplő háztartás tekintetében a gáz- és áramszolgáltatónál rendelkezésre álló, a támogatásra vonatkozó adatokat megismerje.

Tudomásul veszem, hogy a BM OKF jogosult ellenőrizni, hogy az igénybejelentéssel érintett háztartás a fentiekben felsorolt téli rezsicsökkentésben korábban nem részesült. Nyilatkozom arról, hogy BM OKF által végzett ellenőrzést semmilyen formában nem akadályozom, valamint tudomásul veszem, hogy az ellenőrzés akadályozása esetén az igényjogosultság megszűnik.

A nyilatkozat aláírásával hozzájárulok ahhoz, hogy a jelen nyilatkozaton szereplő személyes adataimat, a bejelentés szerinti érintett önkormányzat tárolja, kezelje, arról célhoz kötött nyilvántartást vezessen, valamint azokat a támogatás igénybevétele jogszerűségének ellenőrzéséhez a Belügyminisztérium és a BM OKF részére továbbítsa, aki azokat tárolja, kezelje, arról célhoz kötött nyilvántartást vezessen. Hozzájárulok továbbá, hogy a BM OKF az ellenőrzés lefolytatásához az illetékes közigazgatási szervtől, illetve az illetékes közműszolgáltatótól az igénybejelentéssel érintett háztartás adatait megkérje.

Az adatkezelés a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: GDPR) 6. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében az érintett hozzájárulásán alapul.

Kijelentem, hogy az igénybejelentő nyilatkozathoz mellékelt adatkezelési tájékoztatóban foglaltakat elolvastam és azokat tudomásul vettem.

Kelt, 2018.

.....
Igénybejelentő aláírása

SZABÁLYSÉRTÉSI NYILVÁNTARTÁSI RENDSZER ÉS KÖZPONTI BÍRSÁG KEZELŐ SZERV FELE TÖRTÉNŐ KÖTELEZŐ ADATSZOLGÁLTATÁS TELJESÍTÉSE

Tisztelt Főpolgármester Úr!

Tisztelt Polgármester Asszony!

Tisztelt Polgármester Úr!

A Szabálysértési Nyilvántartási Rendszerben tárolt adattartalom közhitelességének biztosítása érdekében *a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény* (a továbbiakban: törvény) és *a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény végrehajtásával kapcsolatos rendelkezésekről, valamint ahhoz kapcsolódó egyes rendeletek módosításáról szóló 22/2012. (IV. 13.) BM rendelet* (a továbbiakban: BM rendelet) 2018. január 1-jei hatálybalépésére tekintettel megváltozott – a kiszabott helyszíni bírságokhoz kapcsolódó – új adatszolgáltatási rend alkalmazásával kapcsolatban az alábbiakról tájékoztatjuk.

A jogszabályi változásokra figyelemmel a közlekedési hatóság ellenőre, a közterület-felügyelő, a természetvédelmi őr, az önkormányzati természetvédelmi őr, az erdészeti hatóság arra felhatalmazott ügyintézője, a halászati őr és a mezőőr (a továbbiakban: érintett hatóság) részére 2018. január 1-től az új webes adatközlő felület, illetve a kiszabott bírságok beszedésére szolgáló új egységes helyszíni bírság beszedési számlához és a csekkszelvények legyártásához szükséges információk átadásra kerültek.

Felhívjuk a figyelmüket, hogy a törvény 141. § (1) bekezdés 2. fordulata – összhangban az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 42. § (2a) bekezdésével, valamint Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 106. § (1) bekezdésével – egyértelműen kimondja:

„A pénzbírság, a helyszíni bírság, a rendbírság, valamint a szabálysértési költség befizetéséből származó bevétel az államháztartás központi alrendszerének bevételét képezi, amelyet a kincstár által e célra létrehozott központosított beszedési számlára kell beszedni.”

Egységes helyszíni bírság beszedési számla száma:

10032000-01040755-00000000

Felhívjuk továbbá a figyelmüket arra is, hogy a törvény 141. § (2d) bekezdése szerint, *„a bíróság és a központi bírságkezelő szerv kijelöléséről szóló kormányrendeletben meghatározott hatóság által kiszabott pénzbírság, rendbírság, megállapított szabálysértési költség, valamint a központi bírságkezelő szerv kijelöléséről szóló kormányrendeletben meghatározott hatóságok, személyek által kiszabott vagy a végrehajtási eljárás során befizetett helyszíni bírság befizetésének ellenőrzésére és azonosítására a központi bírságkezelő szerv is feladat- és hatáskörrel rendelkezik.”*,

illetve a (2i) bekezdése szerint

„a központi bírságkezelő szerv kijelöléséről szóló kormányrendeletben meghatározott helyszíni bírság kiszabására jogosult a központi bírságkezelő szerv részére a (2d) bekezdésben meghatározott feladat ellátása érdekében – ide értve a gépjárművezető távollétében kiszabott helyszíni bírságot is – a) a 153. § (2) bekezdés o) pontjában szereplő adatokat,

b) a helyszíni bírsághoz használt nyomtatvány alapján kitöltött készpénz-átutalási megbízás azonosítóját, valamint
c) a gépjárművel történő elkövetés esetén – ha rendelkezésre áll – a gépjármű rendszámát
elektronikus formában automatikusan továbbítja.”

A törvényben rögzített fenti rendelkezések végrehajtására a BM rendelet 11/A. § (3) bekezdése 2018. január 1-től meghatározza, hogy

„A központi bírságkezelő szerv kijelöléséről szóló kormányrendeletben meghatározott helyszíni bírság kiszabására jogosult a Szabs. tv. 141. § (2i) bekezdése szerinti adattovábbítási kötelezettségének elektronikus formában a szabálysértést elkövetettek és a helyszíni bírságoltak nyilvántartása részére meghatározott adatszolgáltatási határidőn belül a szabálysértési eljárások feldolgozását támogató folyamatvezérelt ügykezelési és ügyintézési rendszer – a NOVA ESZNYER –, vagy az ahhoz kialakított interfészes kapcsolat útján tesz eleget.”

A helyszíni bírság kiszabásakor minden esetben fennálló adattovábbítási kötelezettség teljesítéséhez a BM rendeletben meghatározott, kötelezően alkalmazandó új adatközlő felület elérése a <http://nyilvantarto.hu/hu/> oldalon jobb oldalt az SZNYR ablakban a „NOVA ESZNYER HB” linken került biztosításra.

Tájékoztatjuk továbbá, hogy 2018. január 1-től sem a törvény, sem a BM rendelet nem teszi lehetővé a korábban megszokott gyakorlat folytatását (miszerint a követelések egy saját önkormányzati fenntartású bankszámlára kerülnek beszedésre), így kérem, hogy – a törvényben meghatározott jogok gyakorlása esetén – mint a mellékletben szereplő hivatal, illetve hatóság vezetője a jogszabályokban meghatározott módon járjon el.

Belügyminisztérium, Informatikai Helyettes Államtitkárság

TANKÖNYVEK KISZÁLLÍTÁSA

Tisztelt Polgármester Asszony!
Tisztelt Polgármester Úr!

A 2018/19-es tanévhez szükséges tankönyvek kiszállítására az idén is a Magyar Posta Zrt. kapott megbízást. A feladat végrehajtására 2018. augusztus 1-augusztus 31. között kerül sor.

A címekre történő szállítás részben a Posta logójával ellátott, részben bérelt tehergépjárművekkel történik. A tehergépjárművek sok településen a behajtási, parkolási korlátozások, a településszerkezetből adódó forgalmi nehézségek miatt körülményesen tudják megközelíteni az oktatási intézményeket. Az előző években a kiszállításkor ezeknek a problémáknak a kiküszöbölésére az önkormányzatoktól segítséget kértünk, amelyet ezúton is megköszönök.

Kérem, hogy a zavartalan és ütemezett szállítás és zökkenőmentes tanévkezdés érdekében, a múlt évekhez hasonlóan ez évben is szíveskedjenek a szállításban résztvevő gépjárművek forgalmát segíteni, az oktatási intézmények megközelítésében, a rakodási, parkolási lehetőségek biztosításában.

A feladat végrehajtását nagymértékben segítené, ha a szolgálatot teljesítő közterület-felügyelők segítenének az iskolák megközelítésében, illetve az útvonalak biztosításában.

Kérem szíves intézkedésüket mind a közterület-felügyelet, mind az oktatási intézmények tekintetében, hogy a szállítás a lehető legkisebb fennakadással és külön hatósági eljárások nélkül bonyolódhasson.

Tisztelettel:

Pogácsás Tibor
önkormányzati államtitkár
Belügyminisztérium

Jogszabályfigyelő

BELÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 148/2018. (VIII. 13.) Korm. rendelet az önkormányzati ASP rendszerről szóló 257/2016. (VIII. 31.) Korm. rendelet és az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet módosításáról

A jogszabály lényege: Az önkormányzati ASP rendszerről szóló 257/2016. (VIII. 31.) Korm. rendelet módosítása a kötelező csatlakozás időpontjára és módjára vonatkozik, az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet módosítása pedig a hivatali tárhely használatára.

Hatálybalépés: 2018. augusztus 16.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2018. évi. 126. szám](#), 29161. o. (2018. augusztus 13.)

IGAZSÁGÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 2018. évi XXXVI. törvény egyes választásokkal kapcsolatos törvények módosításáról

A jogszabály lényege: A jogszabály módosítja többek között az Mötv.-t, amelynek értelmében a kormányhivatal jogszabályban meghatározott esetben fegyelmi eljárást kezdeményez a jegyző ellen a polgármesternél. Módosul a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény is, egyebek mellett a helyi választási bizottság tagjai vonatkozásában.

Hatálybalépés: 2018. szeptember 1.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2018. évi. 117. szám](#), 27164. o. (2018. július 25.)

A jogszabály száma és címe: 2018. évi XLIV. törvény a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény módosításáról

A jogszabály lényege: A jogszabály a közterületen történő életvitelszerű tartózkodás módosított szabályozása kapcsán előírja, hogy az önkormányzatok 2018. október 15-ig helyezték hatályon kívül azokat az önkormányzati rendeleteiket, amelyek a közterületek azon részének kijelölésére vonatkoznak, ahol a közrend, a közbiztonság, a közegészség és a kulturális értékek védelme érdekében az életvitelszerűen megvalósuló közterületi tartózkodást jogellenessé minősítik

Hatálybalépés: 2018. július 31.. és más időpontokban

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2018. évi. 122. szám](#), 28799. o. (2018. július 30.)

KULTURÁLIS ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 20/2018. (VII. 9.) EMMI rendelet a közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi szintek követelményeiről

A jogszabály lényege: A jogszabály a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 77. § (2) bekezdésében meghatározott fenntartó és működtető közművelődési alapszolgáltatások biztosításával kapcsolatos feladatait tartalmazza. Meghatározza az alapszolgáltatások tartalmát, valamint a közösségi művelődés intézményeinek személyi, tárgyi, működési feltételeit.

Hatálybalépés: 2018. július 17.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2018. évi. 107. szám](#), 9177. o. (2018. július 9.)

PÉNZÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 2018. évi XL. törvény Magyarország 2019. évi központi költségvetésének megalapozásáról

A jogszabály lényege: A jogszabály módosítja – többek között - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt. A gyermekvédelmi alapellátások körét kibővíti a gyermekek esélynövelő szolgáltatásaival. Módosulnak a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvényben foglalt, az önkormányzatok adósságot keletkeztető ügyletek kormányzati hozzájárulásának szabályai is.

Hatálybalépés: 2018. július 26.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2018. évi. 117. szám](#), 27227. o. (2018. július 25.)

A jogszabály száma és címe: 2018. évi XLI. törvény az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról, valamint a bevándorlási különadóról

A jogszabály lényege: A jogszabály módosítja a helyi adókról szóló törvényt is a vállalkozóknak nyújtott adókedvezmények vonatkozásában.

Hatálybalépés: 2018. július 26. és más időpontokban.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2018. évi. 117. szám](#), 27257. o. (2018. július 25.)

A jogszabály száma és címe: 2018. évi L. törvény Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről

A jogszabály lényege: A törvény tartalmazza az önkormányzatok 2019. évre tervezett támogatásait.

Hatálybalépés: 2018. november 1. és 2019. január 1.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2018. évi. 123. szám](#), 28841. o. (2018. július 31.)

SZOCIÁLIS ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 27/2018. (VIII. 7.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletnek a bölcsődei ellátással összefüggő módosításáról

A jogszabály lényege: A rendelet a bölcsődei csoportban gondozható gyermekek számának valamint a bölcsődei ellátás eszközeinek és felszerelésének tekintetében módosul.

Hatálybalépés: 2018. augusztus 15.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2018. évi. 125. szám](#), 29116. o. (2018. augusztus 7.)

Lezárva: 2018. augusztus 15.

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

A Kúria helyi önkormányzatokat érintő döntései

Az ügy tárgya: esélyegyenlőségi megkülönböztetés

A döntés elvi tartalma: A törvény által biztosított esélyegyenlőséget meghaladó „megkülönböztetés”, amit például a településpolitikai vagy -tervezési döntések közvetítenek, pusztán e jellegzetesség folytán nem minősül jogellenesnek.

Az ügy száma: [Köf.5009/2018/9.](#)

Az indítvány lényege: [3] Az alapügyben felperes jogelődjei az 1960-as évek óta üzemeltettek téglagyárat település külterületén. Az 1990-es évek végén az új bányaterület folytatásában a település irányában lévő külterületi termőföldet magánszemély befektetők lakásépítés céljára vásárolták meg. Ennek a területnek a lakóterületi fejlesztését a működő téglagyár jelentős mértékben akadályozta volna, ezért a befektetők által létrehozott ingatlanfejlesztő cég a téglagyári területet is magában foglaló fejlesztési koncepciót dolgozott ki, amelyet az önkormányzat és a felperes is elfogadott. Az önkormányzat megalkotta a község Helyi Építési Szabályzatáról szóló önkormányzati rendeletét (HÉSZ), szerződést kötött a felperessel – amelynek értelmében a felek kölcsönösen kötelezettségeket vállaltak a közművesítés és az úthálózat kialakítása érdekében – valamint belterületbe vonta egyebek mellett a perbeli ingatlant is. A HÉSZ hatálya ugyanakkor 2014-ig nem terjedt ki a volt téglagyári területre, emiatt a Megyei Közigazgatási Hivatal is törvényességi felhívással élt. Csak a 19/2013. (XII. 19.) önkormányzati rendelet (HÉSZ II.) sorolta építési övezetbe a perbeli ingatlant 2014. január 31-ki hatállyal.

Részlet az indoklásból: [34] Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Etv.) 9. §-a szerint meghatározott körülmények között „közvetett hátrányos megkülönböztetés” valósul meg. A törvényhely szerint ilyennek minősül „az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely (...) meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket (...) lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport volt, van vagy lenne”. Ilyen hátrány azonban a felperesre nézve nem állapítható meg.

[35] A korábbi, beépítési korlátozás szabályozási terv hiányában ugyanis nem tekinthető abszolút korlátnak, továbbá a teleknek mezőgazdasági hasznosítás mellett is van értéke. A belterületbe vonás és a telekalakítás értéknövelő tényező is egyben. Az önkormányzat és a perbeli felperes közötti szerződés fejlesztési lehetőséget teremt. A hasznosíthatóság megítélése tehát nem egyértelmű, és ez tükröződik a felek vitájában.

[36] A Kúria hatáskörébe az tartozik, hogy a vitatott szabályozás miatt nem sérül az Etv. által védett esélyegyenlőség garanciális minimumszabálya, az nem ütközik az ezzel kapcsolatos tilalmakba, a sérelem elkerülését szolgáló Etv. általi garanciális minimumszabályokkal bizonyítható ellentétre nem vezet. A települési önkormányzat képviselő-testülete helyi ügyek körébe tartozó mérlegelése keretében – törvény szabta határok között – szabadon differenciálhat, akár közös szabály általánosságának kiterjesztése (azaz a különbözőkre szóló differenciálás mellőzése) útján is.

[37] Összefoglalva, mivel az indítvánnyal érintett önkormányzati rendelet az indítványban hivatkozott törvényi szabályok szerint nem ellentétesek a Hatv.-vel, ezért a Kúria

Önkormányzati Tanácsa az indítványt elutasította.

Alkalmazott jogszabályok: Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 9. §

Az ügy tárgya: telekadó

A döntés elvi tartalma: Közvetett hátrányos megkülönböztetés valósul meg akkor, ha a telekadó fizetésére szóló helyiadó-fizetési teher legitim adópolitikai cél nélkül – formálisan normatívan meghatározott tárgya ellenére – ténylegesen csak célzottan, egyedileg kötelezett adóalanyt érint.

Az ügy száma: Köf.5010/2018/3.

[Magyar Közlöny 2018./98.szám](#)

Az indítvány lényege: [2] A perbeli ingatlan teljes egészében kívül esik a Tisza folyó bal parti sávján, a perbeli hullámtéri ingatlan a Szegedi Nagyvízi Mederkezelési Terv hatálya alá tartozik, amely annak területét fele-fele arányban a másodlagos levezetési sávra, és átmeneti (vízgazdálkodási) zónába sorolja a nagyvízi mederben történő elhelyezkedés, az árvíz, a jég és hordalék levezetésében betöltött szerepe miatt. A perbeli ingatlan helyi jelentőségű védett természeti területnek minősül, továbbá a perbeli ingatlanon a nemzeti ökológiai hálózat határa (ökológiai folyosó) található. A perbeli ingatlan a Tisza folyó nagyvízi medrében, hullámtérben helyezkedik el.

[3] Az ingatlan az Építésügyi Szabályzat (SZÉSZ) szerint több célú szabadidős terület, partfürdő és kemping építési övezetben található, emellett elsődlegesen vízgazdálkodási célokat szolgáló területekre vonatkozó előírásokat is be kell tartani.

Részlet az indoklásból: [30] A Helyi adókról szóló törvény (Htv.) akkor hatályos 6. § c) pontja értelmében az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjedt ki, hogy „az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan megállapítsa”. A vagyoni típusú adók célja eszerint az arányos közteherviselés elvének megvalósítása: az adó alapja minden adóalany vonatkozásában ugyanaz, az ingatlantulajdon. „A Htv. 6. § c) pontjának „az adóalanyok teherviselői képességéhez igazodó” fordulata a Htv. jogegyenlőségi szabálya is egyben. Arra utal, hogy az önkormányzati jogalkotó – a 6. § d) pontjában foglalt mentességeken túl – minden adóalany esetében a teherbíró képességhez igazítottan köteles az adófizetés mértékét megállapítani.

[31] A helyi szabályozás körében az újraértelmezett korlátot – az adóalanyok terhelése tekintetében – a Htv. különösen a 7. § g) pontjában foglaltak határozzák meg, aminek a révén 2017. január 1-jei hatállyal az adóalap fajtája, az adó mértéke, a rendeleti adómentesség és adókedvezmény úgy állapítható meg, hogy azok összességükben egyaránt megfeleljenek a helyi sajátosságoknak, az önkormányzat gazdálkodási követelményeinek és az adóalanyok széles körét érintően az adóalanyok teherviselő képességének.

[32] Megállapítható tehát, hogy 2016. december 31-ig teszi lehetővé esetlegesen a törvényi szabályozás az adóalany egyéni teherviselő képességének mérlegelését a vonatkozó szabályozás vizsgálata összefüggésében. Azt követően viszont ez a mérce az adóalanyok szélesebb köréhez igazodik már, aminek terjedelmét az adóterhelés alapja oldaláról vett azonosság, az alkotmányosan védhető indok, továbbá ezen ok és az érintett kör lehatárolása közötti okszerű, nem önkényesen meghatározott kapcsolat által jellemezhető helyzet határolhatja be. Az adott adóalanyra szóló kötelezés a továbbiakban ily módon csak a normativitás szempontját sértheti.

[38] A Kúria rögzíti, hogy jelen esetben a HÉSZ alapján meghatározott különleges intézményi terület építési övezeten található 500 m²-t meghaladó telkekre nézve a szabályozás formálisan egységes, normatív.

Az Ör. és a Htv. mentességi szabályai által mégis olyan jogi helyzet keletkezik, ami alapján adófizetési kötelezettség az Ör. által képzett homogén csoportot (azaz a különleges intézményi övezet beépítetlen telkeinek tulajdonosait) közteherviselési szempontból indokolhatatlanul és egy alanyra kiterjedően megkülönböztetően differenciálja. Ez a körülmény az adott adózó tevékenységét nem adóztatásra jellemző módon befolyásoló szabályozó eszközként hat.

[47] A terhelés mértéke tehát még a 2016. évre irányadó szabályok szerint alkalmazott joggyakorlat alapján sem minősült túlzónak. Figyelemmel arra, hogy az alapügyben a felperes vitatta a szakvélemény értékbecslését a telken lévő korlátozások miatt, megállapítható, hogy a fentiek szerint, érdemi értékcsökkenést feltételezve sem minősülne az adóteher mértéke önmagában túl nagy.

[48] A Kúria az Indokolás IV. pontja alapján a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja szerint az Ör. rendelkezése jogszabályba ütközését megállapította, ezért az Ör. 3. § (1) bekezdése „különleges intézményi terület (Ki)” szövegrészét megsemmisítette. Elrendelte továbbá e rendelkezés alkalmazásának tilalmát az indítványozó bíróság előtt folyó egyedi ügyben.

Alkalmazott jogszabályok: A helyi adókról szóló 1990. C. törvény 6. § c);

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 9. §

Az ügy tárgya: anyakönyvi eljárás

A döntés elvi tartalma: A közreműködő anyakönyvvezetőt megilleti a választási lehetőség a házasságkötési tevékenység ellátásáért a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény szerint járó szabadidő, illetve az önkormányzati rendeletben meghatározott mértékű díjazás között.

Az ügy száma: [Köm.5011/2018/3.](#)

Az indítvány lényege: [1] A Kormányhivatal felülvizsgálta az érintett Község Önkormányzat Képviselő-testületének jogalkotási tevékenységét és megállapította, hogy a Képviselő-testület nem tett eleget az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény (At.) 96. §-ában meghatározott jogalkotási kötelezettségének, ezért határidő tűzésével törvényességi felhívást tett.

[3] A község polgármestere tájékoztatta a kormányhivatalt, hogy a Képviselő-testület az önkormányzati rendelet (Ör.) megalkotásával az At. 96. § b) pontjában foglalt jogalkotási kötelezettségének eleget tett. Helyes értelmezés alapján ugyanis szerinte nincs kizárva annak a lehetősége, hogy az önkormányzat amellet döntson, hogy hivatali helyiségen, és/vagy munkaidőn kívüli házasságkötés esetén a díjtétel 0 Ft legyen, azaz az eljárást díjmentessé teheti. A polgármester álláspontja szerint az anyakönyvvezető választási szabadsága továbbra is fennáll, és arra terjed ki, hogy a részére járó szabadidőt kiveszi vagy nem.

Részlet az indoklásból: [19] A Kúria szerint az Ör. vitatott rendelkezése önmagában nem törvényellenes. A 0 forintos díj mellett azonban az Ör.-nek tartalmaznia kellene a hivatali munkaidőn kívül történő házasságkötésben közreműködő anyakönyvvezetőt megillető, a feladat ellátásáért járó meghatározott mértékű díjazást (aminek fedezete akkor értelemszerűen nem a többlétszolgáltatásért fizetendő térítési díjból származó bevétel, hanem más forrás). Mivel pedig ezt az Ör. nem tartalmazza, ezért a mulasztásban megnyilvánuló törvénysértés egyértelműen megvalósul. Az önkormányzati jogalkotó azon szabadsága ugyanis, hogy a hivatali munkaidőn túl, illetve a hivatali helyiségben és helyiségen kívül történő házasságkötést díjmentessé tegye, elvállik az At. 19. § (2) bekezdésében az anyakönyvvezető számára garantált jogosultságtól, azaz a szabadidő és a díjazás közötti választás lehetőségétől.

[20] A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az Önkormányzat nem tett eleget az At. 96. § (b) pontjából eredő szabályozási kötelezettségének, nem szabályozta rendeletben a hivatali helyiségen kívüli, valamint a hivatali munkaidőn kívül történő házasságkötés és bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése esetén a többlétszolgáltatás ellentételezéseként az anyakönyvvezető részére fizetendő díj mértékét.

[23] Az képviselő-testület tehát a szabályozást megalkotta, a vitatott elem azonban hiányzik, és ezáltal a felhatalmazó rendelkezések tárgyi összefüggésében jogértelmezési ellentmondás keletkezett. A Kúria ennek kiküszöbölése érdekében, a Kormányhivatal indítványának megfelelően, határidő tűzésével elrendelte, hogy a helyi önkormányzat a törvényben meghatározott jogalkotási kötelezettségének maradéktalanul tegyen eleget.

Alkalmazott jogszabályok: Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény

Az ügy tárgya: az önkormányzat tulajdonában álló lakások és helyiségek víz- és csatornadíj használati díjának bérlőre történő áthárítása

A döntés elvi tartalma: Az önkormányzat a tulajdonában álló, vízmérő órával nem rendelkező társasházi lakás esetében is rendeletben köteles megállapítani a víz- és csatornadíj áthárítására vonatkozó éves normákat függetlenül attól, hogy a lakóházban milyen tulajdoni részesedése van.

Az ügy száma: Köf.5013/2018/6.

[Magyar Közlöny 2018./114. szám](#)

Az indítvány lényege: [1] Az Önkormányzat a tulajdonában álló társasházi lakás bérleti szerződését felmondta és a bérlő ellen lakbér és közüzemi díjtartozás megfizetése iránt pert indított a Bíróságon. Keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a volt bérlemény elhagyására és lakáshasználati díj megfizetésére, valamint a bérleti szerződéssel kapcsolatos víz- és csatornadíj megfizetésére. A felperes önkormányzat a perben előadta, hogy a bérlemény mérőórával nem rendelkezik. A mérőórával nem rendelkező lakások tekintetében felperes és a perbeli ingatlan társasház-közössége közgyűlési határozatával a víz- és csatornadíj összegét a lakás alapterülete alapján Ft/m² -ben határozta meg.

[3] Az alperes a kereset elutasítását kérte, a vízdíj összegét sokallta. Előadta, hogy ilyen mennyiségű vizet nem fogyasztott el és a társasházban csőtörés miatt került sor a rendkívüli befizetés előírására.

Részlet az indoklásból: [13] Jelen esetben a Kúriának abban a kérdésben kellett döntenie, hogy az önkormányzat tulajdonában lévő bérlemények esetén a bérlő által fizetendő víz- és csatornadíj megállapítása összhangban van-e az önkormányzati jogalkotó számára biztosított felhatalmazással.

[23] A lakások és helyiségek bérletére, valamint elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény (Lt.) rendelkezései értelmében a bérbeadó által nyújtott külön szolgáltatás bérlő által fizetendő díját önkormányzati rendelet, illetőleg más jogszabály keretei között a bérbeadó állapítja meg. Az önkormányzati rendeletalkotás speciális feltételeit pedig ezen általános felhatalmazáshoz képest a víz- és csatornadíjnak és lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérlőre való áthárításáról szóló 18/1990. (I. 31.) MT. rendelet tartalmazza (MT. rendelet). Az Lt. szerint e „külön szolgáltatások” körébe tartozik a vízellátás és a csatornahasználat biztosítása. Az Lt. rendelkezései tehát szintén nem értelmezhetők úgy, mint amelyek az MT. rendelet előírásaitól eltérő szabályalkotásra adnak felhatalmazást az önkormányzati jogalkotó számára.

[24] A Kúria megjegyzi továbbá, hogy a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény szintén nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely kivonná a társasházak tekintetében a bérlőre hárítandó víz- és csatornadíj meghatározásának szabályait az általános szabályok alól és lehetővé tenné, hogy önkormányzati rendelet az éves norma meghatározását mellőzve, kizárólag a társasház közgyűlési határozatában foglaltak alapján állapítsa meg ezen közüzemi díjakat.

[25] A Kúria tehát az önkormányzati rendelet jogszabályba ütközését megállapította, ezért a jelenleg is hatályban lévő §-t megsemmisítette. Elrendelte továbbá e rendelkezések alkalmazásának tilalmát az indítványozó bíróság előtt folyó egyedi ügyben.

Alkalmazott jogszabályok: A lakások és helyiségek bérletére, valamint elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény;

A víz- és csatornadíjnak és lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérlőre való áthárításáról szóló 18/1990. (I. 31.) MT. rendelet

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

Az alapvető jogok biztosa és a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó biztoshelyettes közös jelentése

(Közös jelentés az AJB-340/2018. számú ügyben)

Érintett szervek: Tibolddaróc Község Önkormányzata és jegyzője

Az eljárás megindítása – A tibolddaróci panaszos beadványában azt sérelmezte, hogy lakóközösségében több ingatlantulajdonos a háztartásukban keletkező szennyvizet elszikkasztja, melynek hatásaként kertjében szennyvíztől nedves a talaj, ami kellemetlen bűzt áraszt és akadályozza ingatlan (kertje) használatában. Tekintettel arra, hogy a beadványhoz mellékelte iratanyag alapján az ügyben több hatósági döntés is kiadásra került, a probléma azonban továbbra sem oldódott meg, a jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelményével, valamint az egészséges környezethez való joggal összefüggő visszásság gyanúja miatt az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (Ajbt.) 20. § (1) bekezdése alapján közös vizsgálatot indítottunk. Ennek során tájékoztatást kértünk a tibolddaróci jegyzőtől (jegyző).

Az érintett alapvető jogok – A jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelménye: "Magyarország független, demokratikus jogállam." "Jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel." [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés; T) cikk (3) bekezdés] „Az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes. (Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdés) Az egészséges környezethez való jog: "Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez." (Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdés) A testi és lelki egészséghez való jog: „(1) Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez. (2) Az (1) bekezdés szerinti jog érvényesülését Magyarország genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és az ivóvízhez való hozzáférés biztosításával, a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával, valamint a környezet védelmének biztosításával segíti elő." (Alaptörvény XX. cikk) A tisztességes eljáráshoz és ügyintézéshez való jog: "Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék." (Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés)

Az alkalmazott jogszabályok

- A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kvt.)
- A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény evgtv.)

- Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.)
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.)
- A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (Jat.)
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) *(Hatályon kívül helyezte: 2016. évi CL. törvény 142. §. Hatálytalan: 2018. január 1-től. Lásd: 2016. évi CL. törvény 143. §.)*
- A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.)
- Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.)
- A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet (Vg. Korm. rendelet)
- Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK)
- Az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet
- A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet (Vh. Korm. rendelet)
- Az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet
- A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelet (Viziközmű Korm. rendelet)
- A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatási tevékenység részletes szabályairól szóló 455/2013. (XI. 29.) Korm. rendelet (Szennyvíz Korm. rendelet)
- Tibolddaróc Község Önkormányzat helyi építési szabályzatáról szóló 2/2011. (III.2.) számú rendelete (HESZ)
- Tibolddaróc község Önkormányzata Képviselő-testületének a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatásról szóló 8/2016. (VII. 4.) önkormányzati rendelete (Ör.)

A megállapított tényállás – Tibolddaróc település nem rendelkezik közműves szennyvízelvezető rendszerrel. A rendelkezésre álló iratok szerint a beadványt tevő kifogásával érintett egyik ingatlanon a lakóház 1984-ben épült, egy ahhoz kapcsolódó kb. 16m³-es, egyedi zárt szennyvíztárolóval, ami a szomszédos ingatlanon keletkező szennyvizet is befogadja. (1. panaszolt) A másik érintett ingatlanon lévő lakóház 1981-ben épült, kb. 8-9 m³ kapacitású, ugyancsak zárt szennyvíztárolóval (2. panaszolt). A panaszos elmondása szerint a panaszoltak a háztartásukban keletkező szennyvizet nem a vízzáróan kialakított aknában tárolják, hanem azt elszikkasztják. Kifogása szerint több éve érezhető a magasabban fekvő szomszédos ingatlanok szennyvíztárolójából szivárgó szennyvíz szaga. *(A panasszal érintett ingatlanok a beadványt tevő ingatlanához képest a közút túloldalán találhatók.)* A panaszoltaknál csak az általa kezdeményezett eljárások megindulása után járt szippantókocsi, korábban nem.

A panaszos meglátása szerint a szennyvízszennyezés okozza házának vízesedését, valamint a kertjükben lévő gyümölcsfák és bokrok pusztulását, továbbá a kert termőtalajának részbeni elszennyeződését is. A beadványt tevő a leírtak miatt számos alkalommal fordult a jegyzőhöz, azonban az általa folytatott eljárások nem rendezték a problémakört. A panaszos állítása szerint hasonló panaszok gyakoriak Tibolddaróc területén, elmondása szerint – kiépített szennyvízhálózat hiányában – több helyen megoldatlan a szennyvíz gyűjtése és szállítása, „a jegyző és az önkormányzat pedig nem vizsgálja ki a hasonló panaszokat.”

A jegyző (Ld. 456-2/2017 számon, 2017. május 23-án kelt tájékoztató levél.) tájékoztatása szerint a panaszos kérelmére 2016. június 17-én indított vízgazdálkodási közigazgatási hatósági jogkörben eljárást. Az eljárással érintett ingatlan tulajdonosait arra hívta fel, hogy mutassák be az ingatlanokon lévő szennyvíz-tárolók építésére és használatbavételére vonatkozó hatósági engedélyeket, azok rendszeres ürítését igazoló számlákat és bizonylatokat. Emellett a tényállás tisztázása érdekében 2016. július 21-én helyszíni szemlét rendelt el mind a panaszos, mind a panaszolt ingatlanok tekintetében. A szemlék során – kívülről megtekintette mindkét panaszolt ingatlan udvarán lévő szennyvíztárolót. A szemléken készült jegyzőkönyvek szerint "nem volt észlelhető szennyvízszennyezésre, kiöntésre, vagy szivárgásra utaló nyom sem a tárolók közvetlen környékén, sem a lakóingatlanon, sem a lakóingatlan előtti közterületen". A jegyző a hatósági eljárás során, a panaszolt ingatlanok vonatkozásában felmerülő vízfogyasztás adatainak tisztázása érdekében megkereste a Heves Megyei Vízmű Zrt. Délborsodi Üzemegységét (vízszolgáltató), mely közölte az egyes ingatlanok évenkénti vízfogyasztását. (A 2016. július 25. napján kelt HWIV 148-02- 8/2016. szám alatti levelében.) Eszerint az 1. panaszolt ivóvíz fogyasztási adatai: 2014. évben 69,5 m³ és 44,5 m³, 2015-ben 90 ml és 47,5 ml voltak, a 2. panaszolt esetében pedig 2014. évben 72,5 m³, míg 2015. évben 92,5 m³ voltak. Az eljárás során az érintettek a jegyző hiánypótlási felhívása ellenére sem csatolták a szennyvíztárolók építésére és használatbavételére vonatkozó hatósági engedélyeket, illetve a helyszíni szemle alkalmával sem mutatták be azokat. A jegyző szerint az eljárásban "nem volt megállapítható, hogy a szomszédos ingatlanokon átlukasztott falú szennyvíztároló létesítmény működne". A jegyző ugyanakkor megállapította, hogy a tárolók befogadó képességét meghaladó éves vízfogyasztás mellett a panaszoltak nem tudták hitelt érdemlően igazolni, hogy évente hány alkalommal szállíttatják el a szennyvizet. A vízszolgáltató által közölt, az ivóvízfogyasztásra vonatkozó adatok alapján egyedi zárt szennyvíztárolóik – számlával igazolt módon – nem voltak az általuk elfogyasztott ivóvíz mennyiségnek megfelelően szippantva. Ez utóbbi körülményre hivatkozással határozatában a Vg. Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése, valamint a 24. § (4) bekezdése alapján kötelezte a panaszolt ingatlanok tulajdonosait, hogy a lakóingatlanukon lévő egyedi zárt szennyvíztárolójukat – a keletkezett háztartási szennyvizük mennyiségének és a tároló mindenkor telítettségének megfelelően – szippantassák, továbbá a háztartási szennyvíz szippantásáról szóló, az erre jogosult szolgáltató által kiállított számlát mutassák be. (A 2016. augusztus 9-én 145-17/2016. számon kelt határozat.) A panaszos fellebbezése (A panaszos fellebbezésében azt hangsúlyozta, hogy a települési önkormányzat jegyzője nem tett eleget teljes körűen tényállás tisztázási kötelezettségének, ugyanis a legfontosabb kérdést nem tisztázta, vagyis nem vizsgálta a szennyvíztárolók állapotát, vízzáróságát.) nyomán eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal (Kormányhivatal) végzésével a jegyző határozatát - megalapozottságának hiánya és törvénysértő jellege miatt - megsemmisítette és az ügyben új eljárás lefolytatását rendelte el. (BO/05/2604-3/2016. számon, 2016. szeptember 26-án kelt.) A Kormányhivatal végzésében rögzítette, hogy "a rendelkezésre álló iratok között nem lelhető fel olyan közokirat, vagy okirat, amely egyértelműen igazolta volna az érintett ingatlanok tulajdonosainak azon nyilatkozatát, hogy az eljárás tárgyát képező ingatlanokon található szennyvíztároló zárt és szivárgásmentes".

A Kormányhivatal utalt arra is, hogy a vízszolgáltató által közölt vízfogyasztási adatok alapján egyértelműen rögzíthető, hogy az érintett ingatlanokon található szennyvíztároló befogadó képességét messze meghaladja a vizsgált időszakban az érintettek vízfogyasztása. A Kormányhivatal álláspontja szerint az elsőfokú hatóság az eljárás során nem tisztázta a beszerzett adatok és ügyféli nyilatkozatok között fennálló ellentmondásokat, illetve jogerős hatósági határozatok csatolására sem került sor, a jegyző által választott bizonyítási eszközök nem voltak alkalmasak arra, hogy azok alapján a hatáskör címzettje – a közműpótló létesítmény működésével összefüggésben – megalapozott érdemi döntést hozzon. A Kormányhivatal szerint a beszerzett ügyféli nyilatkozatok és a helyszínen készült

fényképfelvételek alapján nem volt megállapítható, hogy a panaszos által jelzett körülmény fennáll-e, illetve az esetleges szennyvízzel történő szennyezés összefüggésben áll-e a kérelmező által megjelölt ingatlanokon lévő szennyvíztárolók működésével, állapotával, és ebből kifolyólag szükséges-e a Vg. Korm. rendeletnek a vízgazdálkodással kapcsolatos helyi önkormányzati hatósági hatáskörök megállapításáról szóló fejezetben meghatározott, az ügyre irányadó intézkedések megtétele. A Kormányhivatal végül arra is utalt, hogy a jegyző által hozott határozat nem a Vg. Korm. rendeletben meghatározott kérdés tárgyában döntött, ezért – figyelemmel arra, hogy az elsőfokú hatóság nem tett eleget tényállás tisztázási kötelezettségének, továbbá az eljárást nem az ügyre irányadó anyagi és eljárási jogszabályokban foglaltaknak megfelelően folytatta le – megsemmisítette a határozatot, és a jegyzőt új eljárásra kötelezte. A jegyző ezt követően hozott újabb határozatában hatáskörét ismét a Vg. Korm. rendelet – 1. § (2) és a 24. § (4) bekezdései – alapján állapította meg. (8145-28/2016. számon, 2016. október 21-én kelt.) Az újabb eljárásban a jegyző hivatalból beszerezte mindkét panaszolt lakó épülete vonatkozásában az építési és a használatbavételi engedélyezési eljárás során keletkezett iratokat és határozatokat. Az iratok tartalma alapján a panaszoltak lakóházainak építéséhez kapcsolódóan egyedi zárt szennyvíz tároló épült 1984-ben, illetve 1981-ben. A megismételt eljárás során a jegyző indokolatlannak és szükségtelennek tartotta ellenőrizni, illetve vizsgálni a két érintett ingatlanon lévő szennyvíztároló vízzáróságát, műszaki állapotát, és továbbra sem tartotta megállapíthatónak, hogy átlukasztott falú szennyvíztároló működjön az érintett ingatlanokon. A vízszolgáltató által közölt ivóvízfogyasztásra vonatkozó adatok alapján ugyanakkor arra kötelezte határozatában a panaszoltakat, hogy a szippantásra legalább kéthavonta sort kell keríteniük, illetve a hatóság felhívására, a háztartási szennyvíz szippantásáról (elszállításáról) szóló, az erre jogosult szolgáltató által kiállított számlát be kell mutatniuk. A kötelezés nem teljesítése esetére eljárási bírság kiszabását helyezte kilátásba. A panaszos újabb fellebbezése nyomán eljáró Kormányhivatal végzése szerint a jegyző ezen döntése is jogszabálysértő, ezért azt megsemmisítette. (2016. december 31-én, BO/05/2604-5/2016. számon kelt.) A Kormányhivatal szerint a megismételt eljárás során a jegyző ismételten olyan kötelezést tartalmazó elsőfokú döntést hozott, amelyre a hatáskörét megállapító jogszabály nem hatalmazta fel. A másodfokú hatóság szerint az új eljárás során csak azt vizsgálhatta volna az elsőfokú hatóság – figyelemmel a Vg. Korm. rendeletben bekövetkezett változásra, – hogy "az eljárással érintett ingatlanok tulajdonosai, vagyongazdái, vagy egyéb jogcímen az ingatlant használók az ingatlanokon keletkező közüzemi csatornahálózatba vagy a helyben való, engedélyezett módon történő tisztítás után befogadóba nem vezetett háztartási szennyvizet a kormányrendeletben meghatározott módon gyűjtik-e, továbbá az annak begyűjtésére feljogosított közszolgáltatónak átadják-e."

A Kormányhivatal határozatában rögzítésre került, hogy amennyiben az előzőekben idézett jogszabályi rendelkezésnek az ingatlan tulajdonosai nem tesznek eleget, úgy a jegyző a Vgtv. 44/). § (2) bekezdése alapján a vízügyi hatóságnál közigazgatási hatósági eljárást köteles kezdeményezni, mely hatóság a fenti törvényi tényállás fennállása esetén közszolgáltatási bírságot szab ki. Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú hatóság a megismételt eljárást nem az ügyre irányadó anyagi és eljárási jogszabályokban foglaltaknak megfelelően folytatta le, illetve olyan tartalmú kötelezést hozott, melyre nem rendelkezett hatáskörrel, ezért a Ket. alapján a határozatot megsemmisítette.

Megkeresésünkre a jegyző jelezte, hogy a panaszolt ingatlanok tulajdonosaival szemben – a Kormányhivatal felhívása ellenére – nem kezdeményezte a Vgtv. szerinti közszolgáltatási bírság kiszabását. Válasza szerint a panaszolt ingatlanok vonatkozásában a szippantási számlák alapján kerül ellenőrzésre az ingatlanokon keletkező szennyvizek tárolása, illetve ártalmatlanításra történő átadása. A jegyző mellékelte az említett eljárások óta hozzá benyújtott számlák másolatát. Ezek szerint az 1. panaszolt által 2017. január 13-án kelt

számla alapján 8 m³ szennyvíz elszállítása történt meg, majd 2017. április 4-én ugyancsak 8 m³ szennyvíz szállítására, a 2. panaszolt nevére 2017. január 25-én kiállított számla szerint 7 m³ szennyvíz elszállítására került sor. Tekintettel arra, hogy a jegyző több számla benyújtásáról nem adott tájékoztatást, ezért 2018 márciusában – rövid úton – megkerestük a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtését végző közszolgáltatót (szennyvíz közszolgáltató). A szennyvíz közszolgáltató közlése szerint az 1. panaszolt ingatlanról 2017. június 23-án, szeptember 13-án, valamint 2018. február 5-én is 8-8m³ szennyvíz begyűjtését végezte, míg a 2. panaszolt ingatlanról 2017. január 25-e óta nem végzett szennyvíz begyűjtést.

A jegyző által közöltek szerint a település teljes területét tekintve "szűrőpróbaszerűen", illetve konkrét panaszra ellenőrzik a háztartási szennyvizek összegyűjtésének és ártalmatlanításra átadásának megfelelőségét. A jegyző végezetül válaszában kitért arra is, hogy álláspontja szerint a szennyvízelvezetés és tisztítás kiépítése fogja véglegesen megoldani az érintett felek között a szennyvíz gyűjtése, tárolása és ártalmatlanítása kérdésében kialakult helyzetet. Arról tájékoztatott, hogy 2020. december 31-ig kerül sor – más községekkel együtt – Tibolddaróc szennyvízelvezetésének és - tisztításának kiépítésére." *(A jegyző által adott tájékoztatás szerint a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1084/2016. (II. 29.) Korm. határozat módosításáról hozott 1463/2016. (VIII. 24.) Korm. határozat alapján a 2. mellékletben nevesített kiemelt projektek közé, 322. sorszámmal bekerült a Bükkábrány központi agglomeráció szennyvízelvezetése és - tisztítása is.)*

A vizsgálat megállapításai

I. A hatáskör tekintetében – Az Ajbt. 18. § (1) bekezdésének b) pontja szerint az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint helyi önkormányzat tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár (együtt: visszásság), feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket - ide nem értve a közigazgatási pert - már kimentette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. A 28. § (1) bekezdése értelmében az alapvető jogok biztosa az általa lefolytatott vizsgálatról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket. A törvény 37. §-a szerint ha az alapvető jogok biztosa álláspontja szerint a visszásság valamely jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz felesleges, nem egyértelmű vagy nem megfelelő rendelkezésére, illetve az adott kérdés jogi szabályozásának hiányára vagy hiányosságára vezethető vissza, a visszásság jövőbeni elkerülése érdekében javasolhatja a jogalkotásra vagy a közjogi szervezetszabályozó eszköz kiadására jogosult szervnél jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz módosítását, hatályon kívül helyezését vagy kiadását, illetve a jogszabály előkészítőjénél jogszabály előkészítését.

II. Az érintett alapvető jogok tekintetében – Az alapvető jogok biztosa egy adott társadalmi probléma mögött álló összefüggésrendszer feltárása során alapjogi érvek felsorakoztatásával és összevetésével tesz eleget az Alaptörvényben kapott mandátumának. Az ombudsmani intézmény megalakulása óta az országgyűlési biztos következetesen, zsinórmértékként támaszkodott az Alkotmánybíróság alapvető jogállami garanciákkal és az alapjogok tartalmával kapcsolatos elvi megállapításaira, valamint – az ombudsmani jogvédelem speciális vonásainak megfelelően – alkalmazta az alapjog-korlátozás alkotmányosságát megítélni hivatott alapjogi teszteket. Magyarország Alaptörvénye és az Ajbt. hatályba lépésével is követni kívánjuk a fenti gyakorlatot, így míg az Alkotmánybíróság eltérő álláspontokat nem fogalmaz meg, eljárásunk során irányadónak tekintjük a testület eddigi megállapításait. Az Alkotmánybíróság a 22/2012. (V. 11.) AB határozatában arra mutatott rá, hogy „az előző Alkotmány és az Alaptörvény egyes rendelkezései tartalmi egyezősége esetén éppen nem a korábbi alkotmánybírósági döntésben megjelenő jogelvek átvételét, hanem azok figyelmen kívül hagyását kell indokolni”. Az Alkotmánybíróság

ugyanakkor a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatában azt emelte ki, hogy az adott határozatban vizsgált törvényi rendelkezések esetében már az Alaptörvény Negyedik Módosítása alapján jár el a korábbi alkotmánybíróági határozatokban foglaltak felhasználhatóságát illetően. A testület ennek kapcsán elvi érveléssel mondta ki azt, hogy az Alkotmánybíróság a hatályát veszített alkotmánybíróági határozat forrásként megjelölésével, a lényegi, az adott ügyben felmerülő alkotmányossági kérdés eldöntéséhez szükséges mértékű és terjedelmű tartalmi vagy szövegszerű megjelenítéssel hivatkozhatja vagy idézheti a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket. Az indokolásnak és alkotmányjogi forrásainak ugyanis a demokratikus jogállamban mindenki számára megismerhetőnek, ellenőrizhetőnek kell lennie, a jogbiztonság igénye az, hogy a döntési megfontolások átláthatóak, követhetőek legyenek. A nyilvános érvelés a döntés indoklásának létalapja. A korábbi határozatokban kifejtett érvek lennie, a jogbiztonság igénye az, hogy a döntési megfontolások átláthatóak, követhetőek legyenek. A nyilvános érvelés a döntés indoklásának létalapja. A korábbi határozatokban kifejtett érvek felhasználhatóságát az Alkotmánybíróság mindig esetről esetre, a konkrét ügy kontextusában vizsgálja.

1. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése alapján Magyarország független, demokratikus jogállam. Az Alkotmánybíróság már működése első éveiben elvi érveléssel megállapította, hogy a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam – és elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. (Lásd: 9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 59, 65.) Az irányadó alkotmánybíróági tézis szerint a jogállamiság elvéből adódó alapvető követelmény, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki tevékenységüket. (Ld. 56/1991. (XI. 8.) AB határozat, ABH 1991, 454., 456.)

2. Az Alaptörvény XXIV. cikke rögzíti, hogy „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.” A tisztességes eljáráshoz és ügyintézéshez való jog az Európai Unió Alapjogi Chartája 41. cikke nyomán új alapjogként jelent meg az Alaptörvényben.

Korábban a tisztességes eljáráshoz való jog az Alkotmányban nem volt ugyan nevesített, azonban az alkotmánybíróági gyakorlatban az 57. § (1) bekezdésébe foglalt független és pártatlan bírósághoz való jog, illetve a 2. § (1) bekezdéséből eredő eljárási garanciák védelmének egymásra vonatkoztatásából tartalmilag levezetett alkotmányos alapjogként kristályosodott ki. (14/2004. (V. 7.) AB határozat.) Az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében a büntető igazságszolgáltatás és a polgári peres eljárás vonatkozásában megállapított alapvető jog a jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelményével való immanens összefüggésében a közigazgatási hatósági eljárásra is kiterjesztve nyert az alkotmánybíróági gyakorlatban értelmezést.

Az Alkotmánybíróság megállapította, (2/2000. (II. 25.) AB határozat.) hogy a közigazgatási eljárásban a jogbiztonság garantálásához az ügyfelek rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségek kimerítéséhez kapcsolódó anyagi jogerő nem elegendő, a jogbiztonság más eljárási jogoktól eltérő eljárási garanciák kiépítését igényli. A közigazgatás hatósági tevékenysége a jog által védett közérdek, valamely közösség jogainak, jogos érdekeinek védelme, a közrend, közbiztonság védelme, az egyes ember életének, testi épségének, biztonságának, jogainak védelme érdekében alkotott jogszabályok érvényesítését szolgálja. Abban az esetben, ha a határozat törvénysértő, nemcsak a jogorvoslati kérelem benyújtására jogosult ügyfél jogai szenvedhetnek sérelmet, hanem sérül a jog által védett közérdek is. Az ügyfél számára kedvező, ám törvénysértő határozat a közérdeket, másoknak a

közigazgatási jog által védett jogait, törvényes érdekeit sértheti (pl. a környezetvédelmi előírások figyelmen kívül hagyásával megadott építési engedély mindazok jogát, jogos érdekét sérti, akik egészségét a környezetvédelmi előírások védelmezni hivatottak).

Ezért a közigazgatási döntésekkel kapcsolatosan a jogbiztonsághoz hasonlóan alkotmányos követelményként fogalmazódik meg a törvény alá rendeltség, a törvényesség követelménye.

Az Alkotmánybíróság szerint a tisztességes eljárás követelménye olyan minőség, melyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni [6/1998. (III. 11.) AB határozat]. A tisztességes eljárás követelménye a hatósági ügyek intézése során túlmutat az eljárás legalitásán. E jog érvényesüléséhez nem elegendő, ha a hatóságok betartják az ügy elintézésére irányadó anyagi és eljárási jogszabályokat, hanem szükséges az is, hogy mind az egyedi ügyintézés, mind az arra irányadó jogszabályok segítsék az ügyféli jogok érvényesülését. Álláspontunk szerint a jogállamiság és az abból fakadó tisztességes eljárás követelményének nem csak a szabályozási szinten, hanem a jogalkalmazó szervek mindennapi gyakorlatában is folyamatosan érvényesülnie kell. Az Alaptörvény a XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt, a közigazgatási hatóságok eljárásához kapcsolódó tisztességes ügyintézéséhez való jog mellett a tisztességes eljáráshoz való jogot a XXVIII. cikk (1) bekezdése az igazságszolgáltatás tekintetében szintén nevesíti. E két, a különböző típusú eljárásokhoz kapcsolódóan önállóan nevesített jog alapvető tartalma azonban mind a korábbi alkotmánybírósági határozatok alapján, mind pedig az Alaptörvény rendelkezéseinek e „sajátos minőséget” jelölő szövegrészeiben tükröződve is megegyezik. (Ld. XXIV. (1) „a hatóságok részrehajlás nélkül” „tisztességes módon” „ésszerű határidőn belül”; XXVIII. (1) „független és pártatlan bíróság” „tisztességes és nyilvános tárgyaláson” „ésszerű határidőn belül”, illetve ezen alapvető tartalmi egységre utal a XXVIII. (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jog egységessége is.) E megegyezésük az eljárási sajátosságokhoz kapcsolódó, eltérő tartalmi vonatkozásait (pl. hatósági indoklás kötelezettsége, hatóság jogellenes eljárásával okozott kár megtérítésére való jog, nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege, védelemhez való jog.) megelőzi, illetve az eljárások típusaihoz igazodó tartalmi sajátosságok és különbségek a tisztességes eljáráshoz és ügyintézéshez való jog eredeti és immanens tartalmi azonosságán alapulnak.

Noha a tisztességes eljáráshoz való jog a gyakorlatban elsősorban a közigazgatási hatóságok eljárása során nyer értelmet, az ügyfelekkel, szerződéses partnerekkel kapcsolatos eljárásai során a közszolgáltatást végző szervektől is elvárható.

3. Az Alaptörvény XXI. cikkében deklarált egészséges környezethez való jog értelmezését az Alkotmánybíróság az Alaptörvény alapján is elvégezte, és megállapította, hogy „az Alaptörvény szövege az egészséges környezethez való jog tekintetében megegyezik az Alkotmány szövegével, ezért az egészséges környezethez való jog értelmezése során az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban tett megállapítások is irányadónak tekinthetők.” [3068/2013. (III. 14.) AB határozat]

Az Alkotmánybíróság az egészséges környezethez való jogról szóló alkotmánybírósági határozatokat áttekintő 16/2015. (VI. 5.) AB határozatban a 28/1994. (V. 20.) határozatot idézve kiemelte, hogy a „környezetvédelemhez való jog [...] elsősorban önállósult és önmagában vett intézményvédelem, azaz olyan sajátos alapjog, amelynek az objektív, intézményvédelmi oldala túlnyomó és meghatározó. A környezethez való jog az állam környezetvédelemre vonatkozó kötelezései teljesítésének garanciáit emeli az alapjogok szintjére, beleértve a környezet elért védelme korlátozhatóságának feltételeit is. E jog sajátosságai folytán mindazokat a feladatokat, amelyeket másutt alanyi jogok védelmével teljesít az állam, itt törvényi és szervezeti garanciák nyújtásával kell ellátnia.” Az Alkotmánybíróság e határozatában megállapította még, hogy a korábbi alkotmánybírósági határozatok „megszilárdították és pontosították az egészséges környezethez való alkotmányos alapjog tartalmát, az addig elért védelmi szintjét, ugyanakkor hangsúlyozták a gazdaság fejlesztése és a környezeti érdek közötti egyensúly (összhang) fontosságát is.”

A 28/1994. (V. 20.) AB határozat hangsúlyozza azt is, hogy a környezethez való jog az emberi élethez való jog érvényesülésének fizikai feltételeit biztosítja. Mindez a környezethez való jog jogalkotással való védelmének különös, más jogokéhoz képest fokozottan szigorú voltát követeli meg. A környezethez való jog sajátosságaiból következően az állam nem élvez szabadságot abban, hogy a környezet állapotát romlani engedje, vagy a romlás kockázatát megengedje.

4. Az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdése alapján mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez, továbbá a (2) bekezdés rögzíti, hogy e jog érvényesülését Magyarország genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és az ivóvízhez való hozzáférés biztosításával, a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával, valamint a környezet védelmének biztosításával segíti elő. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az egészséghez való jog az Alaptörvény rendelkezései alapján is az emberi méltóság sérthetetlenségéből vezetendő le, ezért korábbi értelmezését fenntarthatónak nyilvánította. Megállapította továbbá, hogy „Az egészséghez való alanyi jog az egyén testi és lelki integritását védi, s mint ilyen az ember egészségének megőrzésére szolgál.” Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdését az egészséghez való jog alanyi oldalának, míg a (2) bekezdését az objektív, intézményvédelmi oldalának tekinti. [3132/2013. (VII. 2.) AB határozat]

Az Alaptörvény az egészséges környezethez, valamint az egészséghez való két alapvető jogon keresztül közvetlen kapcsolatot teremt a környezet állapota és az ember testi, lelki egészsége között. Így az ezen alapvető jogokkal kapcsolatos kérdéseket mindig vizsgálni kell az állami szervek környezetvédelmi intézkedések tételére vonatkozó kötelessége oldaláról is.

III. Az ügy érdemében

1. A 2015–2020 közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Program szerint Magyarországon a közüzemi szennyvízcsatorna-bekötéssel rendelkező lakások aránya 74,8%, mely lineárisan növekvő tendenciát mutat. A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény kötelezővé teszi a műszakilag rendelkezésre álló kiépült csatornarendszerre való rákötést. A teljes körűnek tekinthető vezetékes ivóvíz szolgáltatáshoz képest (2012-ben 94,2% volt a vízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya) a közműves szennyvízelvezetés 2012-ben 20,2 százalékpontos elmaradásban volt. (Ld. 27/2015. (VI. 17.) OGY határozat.)

A háztartási szennyvíz tisztítás nélküli elszikkasztása Magyarországon nem engedélyezett, a keletkező szennyvizet közcatornába kell vezetni, vagy házi szennyvíztisztító kisberendezéssel meg kell tisztítani, ezek hiányában pedig *zárt szennyvíztárolóban* való gyűjtéséről és az *elszállításáról kell gondoskodni.* (Zárt szennyvíztároló esetén rendszeresen szükség van a felgyülemlett házi szennyvíz elszállíttatására (szippantókocsi alkalmazására). Ezen szolgáltatást a kijelölt közszolgáltató végezheti, aki gondoskodik a szippantott szennyvíz hatóságilag kijelölt helyre történő elszállíttatásáról.) Előjáróban fontos hangsúlyoznunk, hogy mind a rákötéssel nem élő lakosság esetében, mind az ellátatlan területeken *az esetlegesen, a helyi adottságok figyelmen kívül hagyásával elszikkasztott szennyvíz talaj- és talajvízszennyezést okoz.* A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz *nem megfelelő szintű kezelése súlyos környezeti problémát indukálhat, így például kedvezőtlen hatással lehet a felszín alatti vizek, vízbázisok és a talaj minőségére is.* (Ld. A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése értelmében: Tilos – a (3) és (4) bekezdésekben foglalt kivételektől eltekintve a) az 1. számú melléklet szerinti szennyező anyagnak, illetve az ilyen anyagot tartalmazó, vagy lebomlásuk esetén ilyen anyag keletkezéséhez vezető anyagnak aa) felszín alatti vízbe történő közvetlen bevezetése, b) a felszín alatti vízbe veszélyes anyagok közvetett bevezetése.)

Az esetlegesen a talajba engedett szennyvíz elszennyezi a talajvizet, amely gyakran a számunkra ivóvizet biztosító vízkészletekkel is kapcsolatban áll, s az öntözésre használt kutakban megjelenve élelmiszerbiztonsági kockázatot is jelent. A szennyvízben a természetes anyagokon túl a különféle háztartási vegyszerek maradékai is megtalálhatóak, amelyek – megfelelő kezelés hiányában – mérgezik környezetünket.

2. A víz alapvető életfeltétel, védelmének célja, hogy minél tovább biztosítva legyen az optimális vízfelhasználás lehetősége, azon belül különösen az egészséges víz (ezzel az élet minősége) az ember és az élővilág számára. Mivel a víz olyan környezeti elem, amely körforgása (lefolyás, párolgás, kicsapódás, stb.) révén dinamikusan illeszkedik a környezeti rendszerbe, védelme szükségszerűen kiterjed a vizeket magukban foglaló és védő földtani rétegekre, terepalakulatokra, és a vízzel való gazdálkodást szolgáló létesítményekre is. (Szilágyi János Ede, *Vízjog: Aktuális kihívások a vizek jogi szabályozásában*, Miskolci Egyetem, Miskolc, 2012, 15-20.)

A Kvt. előírásai szerint a víz védelme kiterjed a felszíni és felszín alatti vizekre, azok készleteire, minőségére (beleértve a hőmérsékleti viszonyait is) és mennyiségére, a felszíni vizek medrére és partjára, a víztartó képződményekre és azok fedőrétegeire, valamint a vízzel kapcsolatosan – jogszabályban vagy hatósági határozatban – kijelölt megkülönböztetett védelem alatt álló (védett) területekre. A környezet igénybevételét és használatát úgy kell megszervezni és végezni, hogy a vizek állapotára vonatkozó környezeti célkitűzések teljesüljenek. A vizek igénybevétele, terhelése, a vizekbe használt- és szennyvizek bevezetése – megfelelő kezelést követően – csak olyan módon történhet, amely a természetes folyamatokat és a vizek mennyiségi, minőségi megújulását nem veszélyezteti.

A Kvt. azt is rögzíti, hogy a környezethasználatot az elővigyázatosság elvének figyelembevételével úgy kell megszervezni és végezni, hogy az lehetőleg a környezeti elemek kíméletével, takarékos használatával, a hulladékeletkezés csökkentésével járjon. Továbbá a megelőzés érdekében a környezethasználat során a leghatékonyabb megoldást, meghatározott tevékenységek esetén az elérhető legjobb technikát kell alkalmazni.

A vízgazdálkodás (*A Vgtv. értelmű rendelkezése szerint vízgazdálkodás: a vizek hasznosítása, hasznosítási lehetőségeinek megőrzése, a vizek kártételei elleni védelem és védekezés (vízkárelhárítás).*) a helyi önkormányzatok által helyben biztosítandó, kötelezően ellátandó közfeladat (*A Vgtv. alapján közfeladat: az államnak, a helyi önkormányzatnak és a társulatnak az e törvényben megjelölt feladatai, továbbá a tulajdonukban, illetve használatukban lévő vizek és vízlétesítmények tulajdonlásából vagy használatából eredő feladatai.*). A vízvédelem legfontosabb hazai jogforrásai a Kvt. és a Vgtv. A környezetvédelmi szempontok figyelembe vételének (integrációjának), illetve a Kvt-ben rögzített, általános vízvédelmi elvárások érvényesítésének elsősorban a Vgtv. és végrehajtási rendeletei jelentik a keretét, határozzák meg a generális szabályokat.

A Möt. 13. § (1) bekezdése szerint a helyi közügyek (*A Möt. 4. §-a szerint helyi közügyek alapvetően a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátásához, valamint a helyi önkormányzás és a lakossággal való együttműködés szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek megteremtéséhez kapcsolódnak.*), valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladat a helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, valamint a vízkárelhárítás. (*A Möt. 20. § (1) bekezdése értelmében a községi önkormányzat köteles ellátni mindazokat a törvényben meghatározott feladatokat, amelyek a helyi lakosság alapvető létfeltételeit, az ehhez szükséges közszolgáltatások közvetlen igénybevételének lehetőségeit biztosítják.*)

A Vgtv. 4. § (2) bekezdése értelmében a települési önkormányzat – a vízgazdálkodási tevékenységek, mint közfeladatok (közszolgáltatások) körében – köteles gondoskodni a településen található szennyvízbekötés nélküli ingatlanok esetében a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésének szervezéséről és ellenőrzéséről.

A Möt. 10. § (1) bekezdése alapján a helyi önkormányzat ellátja a törvényben meghatározott kötelező és az általa önként vállalt feladat- és hatásköröket.

A Vgtv. 44/C. § (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzat vagy azok társulása kötelezően ellátandó közszolgáltatásként a közüzeti csatornahálózatba vagy a

vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló kormányrendeletben meghatározott módon engedélyezett egyedi szennyvízkezelés után befogadóba nem vezetett háztartási szennyvíz begyűjtésére közszolgáltatást (közszolgáltatás) szervez és tart fenn. *(A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz átvételére köteles szennyvíztisztító telepet, szennyvízelvezető mű erre kijelölt elemét, a tavas vagy egyéb szennyvíztisztító művet (a továbbiakban együtt: átadási hely) a vízügyi hatóság - az átadás helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője véleményének kikérésével - jelöli ki.)*

A közszolgáltatással összefüggésben a települési önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati rendeletben állapítja meg a legfontosabb szabályokat. Így többek között helyi norma állapítja meg a közszolgáltatás tartalmát, a közszolgáltató megnevezését, a közszolgáltatás ellátásának rendjét, módját és időtartamát, a közszolgáltató és az ingatlanulajdonos ezzel összefüggő jogait és kötelezettségeit, a közszolgáltatás igénybevételére vonatkozó kötelezettséget, a közszolgáltatás igénybevételének módját és feltételeit, az ingatlanulajdonost terhelő díjfizetési kötelezettséget, az alkalmazható díj legmagasabb mértékét, megfizetésének rendjét. *(Vgtv. 44/C (2) bekezdése)*

A Vgtv. határozza meg tehát a vizekkel és a vízi létesítményekkel összefüggő feladatokat. Ezek közül ki kell emelnünk, hogy az önkormányzatok közszolgáltatást kötelesek biztosítani azon, háztartási szennyvizek összegyűjtésére és megfelelő létesítményben való kezelésére is, amelyek (csatorna hiányában, vagy ha az ingatlanulajdonos nem csatlakozik a csatornára) nem kerülnek a közműbe. *(Ez a közszolgáltatás korábban a hulladékgazdálkodás körébe tartozott, újabban azonban átkerült a vízgazdálkodáshoz.)* A közszolgáltatónak folyamatosan biztosítani kell az érintett ingatlanokról a szennyvíz begyűjtését és a kijelölt létesítménybe való, biztonságos eljuttatását; az ingatlanok használóinak pedig kötelezettsége a szennyvíz gyűjtése és a közszolgáltató részére való átadása, illetve a díjfizetés.

Tibolddaróc település nem rendelkezik közműves szennyvízelvezető rendszerrel. Bár üdvözlendő, hogy 2020-ig várhatóan sor kerül a község szennyvízelvezetésének és tisztításának kiépítésére, de addig is a környezeti elemek komplex védelme megkívánja a nem közművel összegyűjtött szennyvíz esetlegesen nem megfelelő szintű kezeléséhez kapcsolható, illetve kapcsolandó jogkövetkezmények érvényesítését.

3. Az előzőek szerint a települési önkormányzatoknak a vízgazdálkodás helyben biztosítandó, kötelezően ellátandó közfeladata, a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére közszolgáltatást szerveznek és tartanak fenn, azzal kapcsolatban rendeletet alkotnak. E közfeladathoz kapcsolódóan jelennek meg a települési önkormányzatok vízgazdálkodási önkormányzati hatósági feladatai is. E feladatok a törvény alapján a képviselő-testületet illetik. *(A Szennyvíz Korm. rendelet 6. § (4) bekezdése szerint a közszolgáltatási szerződésben a települési önkormányzat kötelességeként kell meghatározni a) a közszolgáltatás hatékony és folyamatos ellátásához a közszolgáltató számára szükséges információk szolgáltatását, a Vgtv. 44/C. § (2) bekezdés g) pontjában foglaltak betartásával; b) a településen működtetett különböző közszolgáltatások összehangolásának elősegítését és c) a közszolgáltató kizárólagos közszolgáltatási jogának biztosítását a 3. § (3) bekezdés a), b) és f) pontjaiban foglaltakra figyelemmel.)*

A Vgtv. 4. § (1) bekezdése kimondja, hogy a települési önkormányzat feladata a vízgazdálkodási feladatokkal kapcsolatos önkormányzati hatósági feladatok ellátása. A Vgtv. 4. § (3) bekezdése szerint az (1) bekezdésben felsorolt feladatok – a külön jogszabályokban a polgármester, illetve a jegyző hatáskörébe utalt feladatok kivételével – a képviselő-testület, a főváros esetében a fővárosi önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartoznak.

Az Ákr. 9. §-a alapján hatóság az a szerv, szervezet vagy személy, amelyet (akit) önkormányzati hatósági ügyben önkormányzati rendelet hatósági hatáskör gyakorlására jogosít fel. Az Ákr. 19. § (2) bekezdése szerint, amennyiben az önkormányzati rendelet eltérően nem rendelkezik, önkormányzati hatósági ügyben első fokon a képviselő-testület jár el. A képviselő-testület ezt a hatáskörét a polgármesterre, a bizottságra, a társulásra vagy a jegyzőre ruházhatja át.

A Vgtv. 4. § (2) bekezdés d) pontja szerinti háztartási szennyvíz begyűjtés ellenőrzésének legfontosabb követelménye, hogy elő kell segítenie a vonatkozó jogszabály

hatékony végrehajtását. Vagyis a közigazgatási hatósági beavatkozásnak, a felelősség megállapításának előfeltétele a megfelelő ellenőrzés, melynek révén az önkormányzati hatóság információkat gyűjt egy tevékenységről.

A Vgtv. 44/C § (2) bekezdése határozza meg mindazon, a felek jogait és kötelezettségeit meghatározó szabályozási tárgyköröket, melyeket a települési önkormányzat származékos jogalkotói jogkörében eljárva köteles önkormányzati rendeletben szabályozni. A Vgtv. szerint kizárólag az önkormányzat képviselő-testülete jogosult és köteles helyi rendeletben meghatározni a közszolgáltatás ellátásának és igénybevételének szabályait, tartalmát, az esetlegesen kapcsolódó feltételrendszert és eljárási szabályokat, a közszolgáltató és az ingatlanhasználó ezekkel összefüggő jogait és kötelezettségeit, elmulasztásuk jogkövetkezményeit kellő részletességgel és pontossággal. *(A Vgtv. 44/C § (2) bekezdése szerint a települési önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati rendeletben állapítja meg:*

- a) a közszolgáltatás tartalmát, a közszolgáltatással ellátott terület határait;*
- b) a közszolgáltató megnevezését, valamint annak a működési területnek a határait, amelyen belül a közszolgáltató a közszolgáltatást rendszeresen ellátni köteles és az ártalmatlanítás céljából történő átadási helyet;*
- c) a közszolgáltatás ellátásának rendjét, módját és időtartamát, a közszolgáltató és az ingatlanulajdonos ezzel összefüggő jogait és kötelezettségeit, valamint a közszolgáltatásra vonatkozó szerződés egyes tartalmi elemeit;*
- d) a közszolgáltatás igénybevételére vonatkozó kötelezettséget, a közszolgáltatás igénybevételének módját és feltételeit;*
- e) az ingatlanulajdonost terhelő díjfizetési kötelezettséget, az alkalmazható díj legmagasabb mértékét, megfizetésének rendjét, az esetleges kedvezmények és a szolgáltatás ingyenességének eseteit;*
- f) az üdülőingatlanokra, az időlegesen használt és a nem használt ingatlanokra vonatkozó sajátos szabályokat;*
- g) a közszolgáltatással összefüggő személyes adatok (a természetes személyazonosító adatok, valamint a lakcím) kezelésére vonatkozó rendelkezéseket.)*

A Jat. 5. § (4) bekezdése egyértelművé teszi, hogy a jogszabályi felhatalmazás jogosultja a jogszabályt köteles megalkotni, feltéve, hogy a felhatalmazást adó jogszabályból kifejezetten más nem következik.

Kiemeljük, hogy mivel közhatalom-gyakorlásról és annak megalapozásáról van szó, a helyi önkormányzati hatósági feladatok ellátása, illetve a helyi önkormányzati jogi norma szabályainak a hatósági ellenőrzése szükségszerűvé teszi a megfelelő jogi keretek, az alkalmazható jogi eszközök rögzítését. Alapvető jogállami elvárás, hogy mindezen eljárások esetében minél pontosabb meghatározzák azt, hogy mely esetekben, milyen alanyi körre, milyen jogi és technikai eszközök alkalmazásával, milyen széles körű jogosítványi körrel rendelkezik a hatóság.

Az Alkotmánybíróság gyakorlatával összhangban a Jat. 2. § (1) bekezdése szerint a jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie. A rendelet az eszköze a települési önkormányzatoknak, hogy a Vgtv. végrehajtásán keresztül egyértelműen megállapítsák az ingatlanhasználókkal szembeni feltételek részletszabályait (pl. szállítási gyakoriság a vízfogyasztási adatok tükrében), a szabályozandó kötelezettségek ellenőrzésének módját, a tényállás tisztázásának a szabályait.

Az Ör. 1. § (2) bekezdése szerint a közszolgáltatás tartalma: háztartási szennyvíz szippantása, szállítása (begyűjtése), ártalmatlanítása. A közszolgáltatás igénybevételére kötelezettek a Szennyvíz Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése szerinti ingatlanulajdonosok *(Ld. Szennyvíz Korm. rendelet 1 § (2) bekezdés)* évente legalább egyszer. *(Ör. 1.§ (6) bekezdés)* A rendelet szerint a kötelezettek az ingatlanon keletkezett szennyvizet kötelesek zárt tárolóban összegyűjteni és annak szippantását, szállítását (begyűjtését), ártalmatlanítását a Szolgáltatóval elvégeztetni. *(Ör.1. § (9) bekezdés)*

A jegyző által közöltek szerint a település teljes területét tekintve „szűrőpróbaszerűen”, illetve konkrét panaszra ellenőrzik a háztartási szennyvizek összegyűjtésének és ártalmatlanításra átadásának megfelelőségét.

Az előzőek szerint az Ör. nem tartalmaz kellő részletességű rendelkezéseket sem a közszolgáltatás ellenőrzésére, sem az önkormányzati hatósági feladatok ellátására

vonatkozóan. Mindezek alapján megállapítjuk, hogy a Vgtv. által megjelölt, a nem közművel összegyűjtött szennyvíz közszolgáltatásra vonatkozó önkormányzati hatósági feladatok, valamint az ezzel összefüggő ellenőrzési jogkörök pontos rögzítése, lehatárolása – a törvényi felhatalmazások ellenére – nem történt meg az Ör. szabályaiban, a mulasztás miatt fennálló jogi helyzet a jogállamiság elvét, valamint a jogbiztonság követelményét sérti.

Fel kell hívnunk a figyelmet arra, hogy a helyi önkormányzat ellenőrzési eljárását egyértelműen és világosan meghatározó jogi keretek hiánya egyben alkalmas lehet arra, hogy az önkormányzati hatósági ellenőrzéssel érintett személyek tisztességes hatósági eljáráshoz való jogával összefüggő visszásságot okozzon, mivel a jogsérelem közvetlen veszélyét idézi elő.

Meglátásunk szerint az Ör. további pontosítása szükséges a jogállami jogalkalmazás érdekében, hogy a helyi önkormányzati jogi norma előírásai érvényesülésének kivizsgálása és kikényszerítése önkormányzati hatósági jogkörben körülhatárolt módon megtörténhessen, fontos, hogy a helyi norma által meghatározottan mód legyen a közszolgáltatás jogszerű használatára kötelezésére, illetve a közszolgáltatás igénybevételének elrendelésére.

Jelezni kell azt is, hogy a Vh. Korm. rendelet 20. § (1) bekezdése szerint – a Kvt rendelkezéseinek megfelelően – az önkormányzat a települési környezetvédelmi program részeként dolgozza ki a települési szennyvízkezelési programot, melyet a konkrét esetben az önkormányzat elmulasztott megalkotni, mint ahogy a képviselő-testület környezetvédelmi programot sem alkotott jelen ideig. *(A Vh. Korm. rendelet 20. § (2) bekezdése szerint A települési szennyvízkezelési programot a következő tartalommal kell elkészíteni:*

a) helyzetértékelés:

aa) a felszíni és a felszín alatti vizek, valamint a földtani közeg állapota a jogszabály szerinti határértékek figyelembevételével,

ab) az egyes településrészeken alkalmazott szennyvízelvezetési, -tisztítási és egyéb szennyvíztisztítási középítvány igények, megoldások, továbbá azok környezeti, természeti és társadalmi hatásai,

ac) a felszín alatti vizek szempontjából fokozottan érzékeny területek vagy a magas talajvízállású területnek minősülő településrészek, azok lehatárolása,

ad) a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló miniszteri rendelet szerinti fokozottan érzékeny területen lévő településen, vagy a magas talajvízállású területen lévő településen a települési szennyvízkezelési programmal érintett tervezési területnek az érzékenységi kategóriába történő besorolása;

b) célkitűzések:

ba) a települési szennyvízkezelési programot úgy kell készíteni, hogy az összhangban legyen a regionális vízgazdálkodási, valamint a környezetvédelmi és vízvédelmi követelményekkel, a településrendezési eszközökkel,

bb) az egyes településrészek szennyvízelvezetési és -tisztítási megoldására vonatkozóan, megkülönböztetve a szennyvízelvezető művel ellátott és a Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és -tisztítási Megvalósítási Programmal összefüggő szennyvízelvezetési agglomerációk lehatárolásáról szóló kormányrendeletnek megfelelő lehatárolás alapján ellátni tervezett településrészeket [a települési szennyvízelvezetési agglomeráció(ka)t], valamint az egyedi szennyvíztisztításra lehatárolt területeket, megadva az alkalmazni kívánt vízelétesítmények, építmények fajtáit, megjelölve azokat a településrészeket is, ahol egyedi szennyvíztisztítás nem alkalmazható,

bc) a szennyvízelvezető művel összegyűjtött szennyvizek tisztítótelepének, a tisztított szennyvizek befogadójának fő környezetvédelmi jellemzőire, valamint a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló kormányrendeletben és a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló miniszteri rendeletben meghatározott kibocsátási határértékekre, valamint azok teljesítésének feltételeire vonatkozóan,

bd) a települési szennyvízelvezetési agglomerációhoz nem tartozó területek szennyvizeinek ártalmatlanítására vonatkozóan, jogszabályban meghatározott követelményeknek való megfelelés tekintetében,

be) az egyedi szennyvíztisztító létesítményekre vagy az egyéb tervezett szennyvíz-ártalmatlanítási megoldásokra vonatkozó helyi környezetvédelmi, természetvédelmi követelményekre, valamint a fő műszaki adatokra és szabályokra vonatkozóan;

c) a célkitűzések eléréséhez alkalmazható megoldási változatok vizsgálata, értékelése, valamint a választott megoldás indokolása, a várható környezetvédelmi, természetvédelmi, társadalmi és gazdasági hatásokkal együtt;

d) a célkitűzések megvalósítását szolgáló feladatok;

e) programszerű telepítés esetén a feladatok ütemezését és a feladatok megvalósítását szolgáló finanszírozási stratégia.

(4) A települési szennyvízkezelési program környezeti értékelésének elkészítése során figyelemmel kell lenni

- a) a földtani közegen, földtani közegben történő elhelyezés esetében a talajvíz terep alatti szintjének, minőségének, illetve a változások tendenciájának vizsgálatára,
- b) a szikkasztási próbák eredményeire,
- c) az egyedi szennyvízelhelyezés módjának alkalmazhatósági vizsgálatára, ha a település közigazgatási területén a felszín alatti vizek minősége szempontjából fokozottan érzékeny vagy magas talajvízállású terület fordul elő,
- d) a célkitűzések teljesülésének ellenőrzési rendszerére, a felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi állapotváltozásainak nyomon követésére alkalmas települési monitoring hálózat meghatározására, és
- e) a felszíni vizek minőségének várható alakulására.

(5) A vízügyi hatóság a vízjogi engedélyezési eljárás során egy adott lehatárolt terület tekintetében a magas talajvízállású területi minősítéstől eltérhet, ha azt az abban érdekelt által végzett, vagy végeztetett részletes vizsgálat alátámasztja.)

4. A környezetjog „szennyező fizet” elvét az Egyesült Nemzetek Szövetsége 1992-es Környezet és Fejlődés Konferenciáján elfogadott Rió-i Nyilatkozat 16. elve határozza meg: „A nemzeti hatóságoknak törekedniük kell a környezeti költségek nemzetközi megosztásának és a gazdasági eszközök felhasználásának elősegítésére, számításba véve azt a megközelítést, hogy elvben a szennyezőnek kell viselnie a szennyezés költségét, tekintettel a közérdekre, és anélkül, hogy a nemzetközi kereskedelmi és befektetési folyamatokat eltorzítsanak.”

A Kvt. 9. §-a ezt az elvet rögzíti, amikor úgy rendelkezik, hogy a környezethasználó az e törvényben meghatározott és az e törvényben és más jogszabályokban szabályozott módon felelősséggel tartozik tevékenységének a környezetre gyakorolt hatásaiért.

A rendelkezésre álló adatok szerint a panaszos többször megismételt beadványában a jegyzőnek a lakókörnyezetében lévő ingatlanok nem megfelelő szennyvízkezeléséről számolt be. A Vgtv. 44/B §-a szerint az ingatlan tulajdonosa, vagyonkezelője vagy egyéb jogcímen használója (ingatlantulajdonos) köteles az ingatlanán keletkező, közüzemi csatornahálózatba vagy a helyben való, engedélyezett módon történő tisztítás után befogadóba nem vezetett háztartási szennyvizet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló kormányrendeletben meghatározott módon gyűjteni, továbbá az annak begyűjtésére feljogosított közszolgáltatónak átadni.

A Vgtv. 44/J § (1) bekezdése szerint, ha az ingatlantulajdonos vagy a közszolgáltató a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvízzel kapcsolatos tevékenységét jogszabálytól vagy a bejelentésben foglaltaktól eltérő módon végzi, közszolgáltatási bírságot köteles fizetni. (A Vgtv. szerint nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz: olyan háztartási szennyvíz, amelyet a keletkezés helyéről vagy átmeneti tárolóból - közcsontrára való bekötés vagy a helyben történő tisztítás és befogadóba vezetés lehetőségének hiányában - gépjárművel szállítanak el ártalmatlanítás céljából.) Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése szerint a közszolgáltatási bírságot a vízügyi hatóság szabja ki a jegyző kezdeményezése alapján.

4.1. A leírtakra tekintettel megvizsgáltuk, hogy a jegyző hatáskörében milyen eljárás(ok) lefolytatására került, illetve kerülhetett volna sor a szennyvíz panaszolt ártalommentes kezelésével, elhelyezésével kapcsolatban.

4.1.1. Az Ákr. hasonlóan a Ket. korábbi szabályaihoz kimondja, hogy a hatóság – a kizárólag kérelemre indítható eljárások kivételével – hivatalból eljárást indíthat, a kérelemre indult eljárást jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén folytathatja. Hivatalból állapítja meg a tényállást, határozza meg a bizonyítás módját és terjedelmét, valamint e törvény keretei között felülvizsgálhatja a saját és a felügyelete alá tartozó hatóság döntését és eljárását. A törvény tartalmazza azt is, hogy ha a döntéshozatalhoz nem elegendők a rendelkezésre álló adatok, a hatóság bizonyítási eljárást folytat le. Eljárásában minden olyan bizonyítékot felhasználhat, amely a tényállás tisztázására alkalmas. A hatóság szabadon választja meg a bizonyítás módját, és a rendelkezésre álló bizonyítékokat szabad meggyőződése szerint értékeli. (Ld. Ákr. 3. és 62. §-ai.)

4.1.2. A szennyvízgyűjtés meghatározott módjait a Vgtv. alapján a Vh. Korm. rendelet, valamint az OTÉK határozzák meg, kógens jelleggel. A Vh. Korm. rendelet 2. § 9. pontja szerint egyedi zárt szennyvíztároló olyan egy vagy több, zártan és vízzáróan kialakított tartályból, illetve medencéből álló közműpótló műtárgy, amely a szennyvizek időszakos ártalommentes gyűjtésére és tárolására szolgál. *(A Vh. Korm. rendeletben rögzített értelmező rendelkezések szerint - 2. § 7. pont - egyedi szennyvízkezelés olyan egyedi szennyvízkezelő létesítmények alkalmazása, amelyek legalább 1, legfeljebb 50 lakosegyenérték szennyvízterhelésnek megfelelő települési szennyvíz tisztítását, végső elhelyezését, illetve átmeneti gyűjtését, tárolását szolgálják.)*

Az OTÉK 47. § (2) bekezdése szerint közcsonna hiányában kommunális szennyvíz külön jogszabályban foglaltak szerint elszikkasztható. A (3) bekezdés értelmében amennyiben nincs közműves szennyvízelvezetés és a (2) bekezdés szerinti elszikkasztás sem lehetséges, úgy abban az esetben hatóságilag engedélyezett, korszerű és szakszerű közműpótló berendezést kell alkalmazni a szennyvíz ártalmatlanítására. A (4) bekezdés pedig rögzíti, hogy zárt szennyvíztárolás (szivárgásmentes kialakítással, rendszeres ürítéssel, ellenőrzött elszállítással) csak végső megoldásként alkalmazható.

A hatályos önkormányzati előírások – a HÉSZ 23. § (8) bekezdése – szerint a talaj a talajvíz és a rétegvizek védelme érdekében a szennyvizek szikkasztása még átmenetileg sem engedélyezhető.

A konkrét esetben a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz meghatározott módon történő gyűjtésének a jogszabályok szerint csak a zárt tároló felelhet meg.

A rendelkezésünkre álló iratok szerint az érintett ingatlanokon zárt szennyvíztárolók épültek 1981-ben, illetve 1984-ben. Az ekkor kiadott építési engedélyezési tervek kötelező része volt a csatorna pótló műtárgy terveinek az elkészítése is, illetve az a használatbavételi engedélyezési eljárásban is vizsgálandó és ellenőrizendő volt az építési hatóság részéről. (Ezek az engedélyek az eltelt időre tekintettel nem képezik vizsgálatunk tárgyát.)

A Ptk. 5:22. §-a szerint a tulajdonos jogosult a dolgot használni és a dolog hasznait szedni; viseli a dologgal járó terheket és a dologban beállott azt a kárt, amelynek megtérítésére senkit sem lehet kötelezni. Hangsúlyoznunk kell, hogy az építmények *(Az Étv. szerint Építmény: építési tevékenységgel létrehozott, illetve késztermékként az építési helyszínre szállított, - rendeltetésére, szerkezeti megoldására, anyagára, készültségi fokára és kiterjedésére tekintet nélkül - minden olyan helyhez kötött műszaki alkotás, amely a terepszint, a víz vagy az azok alatti talaj, illetve azok feletti légtér megváltoztatásával, beépítésével jön létre (az építmény az épület és műtárgy gyűjtőfogalma).)* tulajdonosai jókarbantartási kötelezettségük teljesítése keretében kötelesek az építmények jó műszaki állapotához szükséges munkálatokat elvégeztetni, rendeltetésszerű és biztonságos használhatóságukat folyamatosan biztosítani. Vagyis e tárolókat az építési engedélyek kiadása óta úgy kell üzemeltetni, hogy azok a rendeletetésüknek megfeleljenek. A tárolók jókarbantartása (megfelelősége) építésügyi hatósági eljárás keretében ellenőrizhető és szükség esetén ellenőrizendő, mert a hatóságnak építésügyi hatáskörben van lehetősége ellenőriznie a zártságát – és szükség esetén kötelezést kiadnia. *(Az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet (Épkiv.) 2. § d) pontja szerint jókarbantartó tevékenység: a meglévő építmény, építményrész kármegelőzésére, kárelhárítására, karbantartására, helyreállítására, felújítására, javítására, rendeltetésszerű és biztonságos használatra alkalmassá tételére, illetve ennek és üzembiztonságának megtartására irányuló építési-szerelési munka. A 34. § (5) bekezdése szerint az építmény tulajdonosa jókarbantartási kötelezettsége teljesítésének keretében köteles az építmény a) jó műszaki állapotához szükséges munkálatokat elvégeztetni, és b) rendeltetésszerű és biztonságos használhatóságát folyamatosan biztosítani. A 34. § (6) bekezdése szerint az építmény tulajdonosa köteles az építmény állapotát szükség szerint - arra külön jogszabály szerint jogosultsággal rendelkező szakértővel - felülvizsgáltatni a higiénia, egészség- és környezetvédelem, követelményeire vonatkozóan a külön jogszabályban foglaltak szerint.)* A jegyző a megküldött iratok szerint hatósági eljárás kezdeményezését nem látta szükségesnek. *(Az Étv. 47. § (2) bekezdése szerint az építésügyi hatóságnak külön kormányrendeletben foglaltak szerint el kell rendelnie: b) az építmény, építményrész állékonyságát, az életet, egészséget, a közbiztonságot veszélyeztető állapot és használat megszüntetését, c) az építmény, építményrész hibáinak, hiányosságainak megszüntetését, ca ha azt rendeltetésszerű és biztonságos használatra nem alkalmas módon építették meg, vagy ezáltal idegen ingatlanban*

az állékonyságot, az életet és egészséget, a közbiztonságot veszélyeztető állapot keletkezett, g) az építmény jókarbantartására vonatkozó kötelezettség teljesítését vagy az építmény felülvizsgálatát, szükség szerinti átalakítását, felújítását, helyreállítását vagy lebontását, ha annak állapota az állékonyságot, az életet és egészséget, a közbiztonságot veszélyezteti. Az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 55/A. § (1) bekezdése értelmében az építésügyi hatóság ellenőrzi a meglévő építmények körében a) a jogszabályban előírt jókarbantartási kötelezettség teljesítését, az Épkiv. 34. § (5) bekezdése szerinti kötelezettség teljesítését, (2) Az építésügyi hatóság az (1) bekezdés szerinti ellenőrzésén tapasztaltak alapján elrendeli a) az építmény jókarbantartására vonatkozó kötelezettség teljesítését, az építmény felülvizsgálatát, szükség szerinti átalakítását, felújítását, helyreállítását vagy lebontását, ha annak állapota az állékonyságot, az életet és egészséget, a közbiztonságot veszélyezteti.)

4.1.3. A Vgtv. 44/B §-a szerint az ingatlantulajdonos a szennyvizet az annak begyűjtésére feljogosított közszolgáltatónak köteles átadni. A közműpótló műtárgyat a keletkező háztartási szennyvíz mennyiségének és a műtárgy telítettségének megfelelően szippantani kell az arra jogosult közszolgáltatóval. A közszolgáltatás jogszerű igénybevételének (a kijelölt közszolgáltatónak kerül-e átadásra az összegyűjtött szennyvíz) ellenőrzését a települési önkormányzatok jegyzőinek kell elvégezniük.

A jegyző – a tényállási részben ismertetett eljárásai során – a vízszolgáltató által közölt vízfogyasztási adatok alapján tényként állapította meg, hogy az érintett ingatlanokon található szennyvíztárolók befogadó képességét jelentősen meghaladja az ingatlanhasználók éves vízfogyasztása, ugyanakkor a helyszíni szemlék jegyzőkönyvei szerint az érintettek nem tudták maradéktalanul bemutatni a háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó számláikat, az érintett ingatlanokon a szennyvízszippantás az ingatlanok vízfogyasztásával nem volt adekvát.

A Szennyvíz Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése szerint az ingatlanon történő vízfelhasználás esetén az ingatlantulajdonos (tulajdonosa, vagyongekezelője, vagy egyéb jogcímen használója) évente legalább egy alkalommal köteles a közszolgáltatás igénybevételére, kivéve, ha jogszabály eltérően rendelkezik. A 13. § (1) bekezdés szerint a közszolgáltatás keretében a közszolgáltatónak a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvizet az ingatlantulajdonostól, a begyűjtés helyéről, az ingatlantulajdonos előzetes bejelentése alapján, az ideiglenes tárolásra szolgáló létesítmény kapacitásától függően kell elszállítania.

A Szennyvíz Korm. rendelet 16. § (1) bekezdése azt is kimondja, hogy az ingatlanon keletkező nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz mennyiségének kiszámításánál a szennyvízmennyiség meghatározásához, illetve az egységnyi díjtétel megállapításához az ingatlanról elszállított szennyvízmennyiséget, hiteles vízmérővel rendelkező ingatlanon a vízmérő alapján mért vízfogyasztást, vagy hiteles vízmérővel nem rendelkező egyedi kutas vízellátás esetén a településnek, illetve településrésznek a fajlagos fogyasztási adatok és a létszám figyelembevételével számított vízmennyiségét kell alapul venni. (Szennyvíz Korm. rendelet 16. § (4) szerint Az (1) bekezdés szerinti esetben a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz mennyiségének meghatározásánál nem vehető figyelembe:

- a) az a szennyvízmennyiség, amely a vízügyi hatóság engedélye alapján önálló szennyvízelhelyező műben vagy befogadóban nyert elhelyezést; továbbá
- b) az a szennyvízmennyiség, amelynek a közműves szennyvízelvezetést szolgáló vízelvezetőrendszerbe vezetését a vízügyi hatóság nem engedélyezte vagy megtiltotta, és elhelyezését az ingatlantulajdonos számlával igazolta;
- c) az a vízmennyiség, amely az ivóvízvezeték meghibásodása következtében a környezetben elszivárgott;
- d) a locsolási célú felhasználásra figyelembe vett ivóvízmennyiség, amely nem lehet több, mint az állami tulajdonú víziközmű igénybevételével összefüggő locsolási kedvezményről szóló miniszeri rendeletben, illetve a települési önkormányzat rendeletében meghatározott locsolási időszakhoz tartozó vízhasználat 10%-a;
- e) a házi ivóvízvezeték-hálózatra a víziközmű-szolgáltató és a fogyasztó ingatlantulajdonos írásbeli megállapodása, illetve a víziközmű-szolgáltató hozzájárulása szerint telepített mellékvízmérőn mért elkülönített locsolási célra fordított vízhasználat, ha a d) pont szerinti kedvezmény igénybevételére nem kerül sor.)

Az Ör. 1. § (6) bekezdése szerint az ingatlantulajdonosok évente legalább egy alkalommal a közszolgáltatás igénybevételére kötelezettek.

A jegyző eljárása során a Vgtv. 44/B §-ában megkívtat feltételek *(Zárt tároló megléte)* körében nem vizsgálta – és más hatóság előtt sem kezdeményezett erre nézve eljárást – a sérelmezett szennyvíztárolók állapotát (vízzáróságát), illetve döntéseit több mint harminc éves építésügyi határozatok alapján hozta meg, holott azok meghozatala óta eltelt idő alatt az épületek használati viszonyaiban történhettek változások, illetve a szennyvíztárolókban is beállhattak olyan műszaki változások, amely miatt a tárolók mára már nem vízzáróak. *(A fent hivatkozott jogszabály alapján a járási hivatalnak kell jeleznie a jegyzőnek, ha felmerül a gyanú, hogy a tulajdonos a jókarbantartási kötelezettségének nem tesz eleget.)* A jegyző eljárásai során indokolatlannak és szükségtelennek tartotta a két érintett ingatlanon lévő szennyvíztároló vízzáróságának vizsgálatát. (Ugyancsak nem került tisztázásra – és erre az ombudsmani eszközök sem alkalmasak –, hogy talajvíz, vagy szennyvíz okozza a panaszos házának vizesedését.)

Hangsúlyozzuk, hogy a jegyző akkor járt volna el helyesen, ha az aknák vízzárósága kapcsán felmerült kétségek megjelenésekor – különös tekintettel a fogyasztott ivóvíz és a tároló kapacitás közötti ellentmondásra –, intézkedett volna azok műszaki állapotának megvizsgálására, konkrétan kezdeményezte volna a járási hivatal – fent hivatkozott – építésügyi hatósági eljárását. A szabad bizonyítás, és az ügy előzményei alapján úgy véljük, hogy a helyszíni szemlék során készült jegyzőkönyvek elegendőek ahhoz, hogy a jegyző építésügyi eljárás kezdeményezésén keresztül is előmozdítsa annak vizsgálatát, hogy a tárolók jelenleg zárt rendszerűek-e vagy sem.

Ki kell emelnünk, hogy a megküldött iratok között nem lelelhető fel olyan (köz)okirat, amely egyértelműen azt igazolná, hogy a panasz tárgyát képező ingatlanokon található zárt szennyvíztárolók jelenleg is zártak, illetve azok szivárgásmentesen működnek. Mindezt ki kell emelni annak ismeretében, hogy ezekben az évtizedekben a folyamatban lévő környezethasználatokra is felülvizsgálati kötelezettséget írtak elő a jogszabályok, elismerve azok működésében megjelenő változások irányát, módját ellenőrzésének szükségességét.

A korábban ismertetett előírások fogalmi meghatározásai, valamint a rendelkezésre álló adatok alapján ombudsmani eszközökkel nem állapítható meg, hogy az aknák jelenleg alkalmasak-e a zárt tárolásra, vagy sem, mint ahogy az sem, hogy az esetleges jogszabálysértő helyzet mikor alakult ki.

Meglátásunk szerint az aknák vízzáróságának hiányát (vízzárósági próba jegyzőkönyv hiányában is) veti fel azok mérete és a vízszolgáltató által megadott adatok összevetése. Amennyiben egy használatban lévő szennyvíznek nem vízzáróan kialakított ún. egyedi zárt szennyvíztároló, abban az esetben nem alkalmas a nem közművel összegyűjtött szennyvizek tárolására és amennyiben nem megfelelően történik a szennyvizek gyűjtése, az befolyásolni tudja a vizek állapotát. A Vgt. szabályozása szerint a kommunális szennyvizek gyűjtése és tárolása kizárólag akkor lehet jogszerű, ha az a vízgazdálkodási, közegészségügyi, környezetvédelmi vagy egyéb (szomszédos ingatlan tulajdonosi) érdeket nem sért. Amennyiben bármelyik akna jelenleg nem vízzáróan kialakított, a szennyvíz gyűjtése és tárolása környezetvédelmi, vízgazdálkodási érdeket sért, és – amennyiben a helyi viszonyok szikkasztásra nem alkalmasak – szennyezi a felszín alatti vizeket, valamint a talajvizet.

A panaszolt ingatlanokon keletkező szennyvizeknek „valahova távozniuk kell”. A jegyző a helyszíni szemlék során azt állapította meg, hogy a szennyvíz nem jelenik meg az ingatlanokon. Amennyiben a tárolók jelenleg is zártak (szivárgásmentesek), ez vagy akkor lehetséges, ha a szennyvíz a tárolókból elfolyik (mert megfelelően működő zárt rendszer esetén a lakó ingatlanokon belül kellene megjelennie túlfolyás formájában *(Ez akkor is igaz, ha a felhasznált víz mennyisége nem teljes mértékben jelenik meg szennyvíz formájában, mert például ellocsolják egy részét.)*), vagy akkor, ha nem a begyűjtésre feljogosított közszolgáltatónak adják át a szennyvizet az ingatlantulajdonosok.

A jegyző által folytatott eljárások arra sem terjedtek ki, hogy az aknák a felszín alatti vizeket veszélyeztetik-e, annak ellenére, hogy a talajvízre vonatkozóan a szennyezőanyagokat tartalmazó vizek közvetlen bevezetése általános jogszabályi tilalom alá esik. Kérdéses, hogy

amennyiben nem megfelelően történik a szennyvizek gyűjtése, az tudja-e, ha igen miként befolyásolni a vizek állapotát.

A korábbiak szerint a jegyzőnek helyszíni ellenőrzés keretében vizsgálnia kellett volna a szennyvízgyűjtők (közműpótló létesítmények) állapotát (vízzáróságát). Ehhez szükséges eszközökkel és szakértelemmel elviekben rendelkeznie kell, vagy ezek igénybevételét az állami közigazgatásnak biztosítania kell számára.

Megjegyzendő, hogy a szennyvíz gyűjtés jogszabályi alapfeltételeinek – pl. zárt, szivárgásmentes szennyvíztároló, begyűjtésre feljogosított közszolgáltatónak történő átadás – teljesülését akkor is meg kellett volna vizsgálnia, illetve hivatalból ellenőriznie a jegyzőnek, ha nem érkezik panasz ezekre vonatkozóan. *(Fel kell hívnunk a figyelmet arra, hogy a jegyző folyamatos ellenőrzést végezhet a közszolgáltató adatszolgáltatása alapján, megvizsgálhatja a szennyvízszállítási és vízfogyasztási adatokat. A Szennyvíz Korm. rendelet 19. § (1) bekezdése szerint ugyanis a rendszeres adatszolgáltatásra kötelezett közszolgáltató évente - a tárgyévét követő év március 1. napjáig - az elszállított és tisztítás céljára átadott nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz mennyiségéről ingatlanonkénti bontásban a települési önkormányzatnak adatot szolgáltat.)* Visszaulva a korábban leírtakhoz, a Vgtv. 44/B. és 44/ J. §-ai feltételezik a jegyző ellenőrzési feladatainak ellátását többek között a szennyvíz gyűjtés körülményeinek szabályszerűsége, illetve átadása körében, a jegyzői ellenőrzés nélkül fogalmilag kizárt a Vgtv. 44/J § szerinti kezdeményezési jogosultságnak, illetve kötelezettségének az érvényesítése. A Vgtv. és a Szennyvíz Korm. rendelet alapján a jegyző feladata ellenőrizni az idevonatkozó önkormányzati rendeletben kötelezően szabályozandó feltételek teljesülését is. A jegyzői ellenőrzésnek folyamatosnak kell lennie, a közszolgáltatótól a Szennyvíz Korm. rendelet 19. § (1) bekezdése alapján érkező adatok tükrében. *(A Szennyvíz Korm. rendelet 19. § (1) bekezdése értelmében, ha a jogszabály eltérően nem rendelkezik, a rendszeres adatszolgáltatásra kötelezett közszolgáltató évente, a tárgyévét követő év március 1. napjáig az elszállított és tisztítás céljára átadott nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz mennyiségéről a) a felügyeletet ellátó hatóságnak és b) ingatlanonkénti bontásban a települési önkormányzatnak adatot szolgáltat.)*

4.1.4. A Mötv. 81. § (3) bekezdés c) pontja szerint a jegyző gondoskodik az önkormányzat működésével kapcsolatos feladatok ellátásáról. A konkrét esetben a jegyzőnek az Ör.-ben foglalt feltételek fennállását (pl. zárt tárolóban gyűjtik-e a panaszoltak a szennyvizet, ártalmatlanítását a közszolgáltatóval elvégeztetik-e) vizsgálnia lehetett és kellett volna azon ténynél fogva is, hogy a helyi rendeletek szabályainak betartásáért, azok végrehajtásáról a Mötv. alapján ő gondoskodik.

Mindez azt is jelenti, hogy a jegyző – a Vgtv. 44/B § és a 44/ J §-a mellett – az Ör.-re hivatkozással is vizsgálhatta, ellenőrizhette volna a panaszoltak szennyvíztárolóinak vízzáróságát (tekintve, hogy az Ör. 1. § (9) bekezdése alapján a szennyvizet zárt tárolóban kell gyűjteni), illetve ellenőrzést kezdeményezhetett volna a járási hivatalnál.

A Kormányhivatal szerint a konkrét ügyben a jegyzőnek a Vgtv. 44/J § (2) bekezdése szerinti közszolgáltatási bírság kezdeményezése az egyedüli jogérvényesítési lehetősége a panaszoltakkal szemben. A másodfokú hatóság szerint a jegyzőnek eljárásai során - a Vgtv. 44/B §-ban meghatározottak értelmében – azt kellett volna vizsgálnia, hogy a szennyvizet meghatározott módon gyűjtik-e, továbbá az annak begyűjtésére feljogosított közszolgáltatónak adják-e át.

A jegyző a konkrét esetben a Vgtv 44./J § (1) és (2) bekezdései alapján nem kezdeményezte a vízügyi hatóságnál a közszolgáltatási bírság kiszabását, holott ehhez a szabad bizonyítás és az ügy előzményei alapján elegendő adat állt a rendelkezésére, a Kormányhivatal jelzéseire ellenére sem lépett tovább a panaszolt ügy kivizsgálásában. *(A vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10. § (1) bek. szerint területi vízügyi hatóságként és szakhatóságként, továbbá területi vízvédelmi hatóságként és szakhatóságként – ha kormányrendelet eltérően nem rendelkezik – a panaszolt esetben első fokon a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság jár el.)*

Mindezek alapján megállapítottuk, hogy a jegyző eljárásai során nem mozdította elő a közszolgáltatásra vonatkozó szabályokat, nem érvényesítette a vízgazdálkodási és környezetvédelmi követelményeket. Egyrészt nem tett eleget teljes körűen tényállás tisztázási kötelezettségének, másrészt az aknák vízzáróságával kapcsolatos kételyek felmerülésekor nem kezdeményezte az építésügyi hatóság eljárását, valamint törvényi kötelezettsége ellenére sem kezdeményezte a Vgtv. 44/J §-a alapján a vízügyi hatóság eljárását a közszolgáltatási bírság kiszabására vonatkozóan, Mindezen mulasztások a tisztességes eljáráshoz való alapvető jog, valamint az egészséges környezethez való alapjog és a testi és lelki egészséghez való jog sérelmét okozzák.

Hangsúlyozzuk, amennyiben a tárolók jelenleg nem vízzáróak, úgy a jogsértő és a környezeti elemekre veszélyt jelentő állapot – a felszín alatti víz szennyezésének veszélye – mindaddig fennállhat, amíg nem gondoskodnak zárt tároló kiépítéséről. Álláspontunk szerint a szankció (a közszolgáltatási bírság) önmagában nem oldja meg a vázolt problémakört, a környezeti elemek (és az egészséges környezet) számára – közcsatorna hiányában – csakis a megfelelő kialakítású szennyvíztároló és a közszolgáltatás megfelelő igénybevétele jelentheti a megoldást, melyek kikényszerítésére a közszolgáltatási bírság kiszabása nem nyújt megoldást.

5. A tényállás szerint jelen ügyben a zárt tárolók közel 40 évvel ezelőtt épültek, a rendelkezésünkre álló iratanyag alapján azonban nem állapítható meg egyértelműen, hogy azok jelenleg is zártan működnek-e vagy sem, így az sem, hogy azok kvázi (jogellenesen) „szikkasztóként” funkcionálnak-e” vagy sem.

A jegyző eljárásai során hatáskörét a Vg. Korm. rendelet (1. § (2) és a 24. § (4) bekezdései) alapján állapította meg, mely a Kormányhivatal szerint a kötelezést tartalmazó döntés hozatalára nem hatalmazta fel.

Erre tekintettel szükségesnek tartottuk áttekinteni a Vg. Korm. rendeletnek a Kormányhivatal által hivatkozott, a jelen ügy szempontjából releváns – a települési önkormányzat jegyzőjének, mint a helyi vízgazdálkodási hatósági jogkörben eljáró vízügyi hatóság hatáskörének – rendelkezéseit, illetve azok változásait.

5.1. A Vg. Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése szerint a Vgtv-ben, valamint a rendeletben meghatározott, a vízgazdálkodással összefüggő elsőfokú vízügyi hatósági jogkört a területi vízügyi hatóság, a másodfokú vízügyi hatósági jogkört az országos vízügyi hatóság (vízügyi hatóság) gyakorolja. Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése szerint a helyi vízgazdálkodási hatósági jogkört első fokon a települési önkormányzat jegyzője, valamint a 25. § (2) bekezdésében *(A járási hivatal dönt a vízitársulat hiányában a helyi közcélú vízellátási munkák, illetve közcélú vízimunkák költségeinek - külön jogszabály rendelkezései szerint - az érdekeltekre történő kivetéséről.)* foglaltak fennállása esetén a járási hivatal, másodfokon a fővárosi és megyei kormányhivatal gyakorolja.

A települési önkormányzat jegyzőjének, mint helyi vízgazdálkodási hatósági jogkörben eljáró vízügyi hatóság hatáskörét a Vg. Korm. rendelet 24-25. §-ai határozzák meg.

A konkrét ügyben a jegyző – a panaszos beadványa tárgyában hozott döntéseit *(A 2016. augusztus 9-án és október 21-én kelt határozataiban)* a Vg. Korm. rendelet 1 § (2) és 24. § (4) bekezdései alapján, vízgazdálkodási tárgyban indított közigazgatási hatósági eljárás keretében hozta. Ennek kapcsán a Kormányhivatal – az eljárások idején hatályos jogszabályoknak megfelelően – megállapította *(Ld. BO/05/2604-5/2016. számú végzés.)*, hogy a jegyző az ügyben olyan kötelezést tartalmazó döntéseket hozott, amelyre a Vg. Korm. rendelet hatáskörrel nem hatalmazta fel.

A Vg. Korm. rendelet 2016. január 1-je és 2016. június 14-e között hatályos 24. § (1) bekezdés b) pontja szerint a települési önkormányzat jegyzőjének hatósági engedélyére volt szükség az 500 m³/év mennyiséget nem meghaladó és kizárólag házi, kommunális szennyvíz

elszikkasztását szolgáló létesítmény megépítéséhez, használatbavételéhez, átalakításához és megszüntetéséhez.

A 24. § (4) bekezdése szerint a jegyző az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott közműpótló létesítmény megvalósítását, átalakítását, megszüntetését hivatalból is elrendelheti, ha a jogellenes vagy káros létesítéssel, üzemeltetéssel, illetőleg a megfelelő létesítmény hiányával összefüggő, a vízgazdálkodási, környezetvédelmi és közegészségügyi követelményeket rögzítő jogszabályi rendelkezések érvényesülése azt szükségessé teszi.

A Vg. Korm. rendeletnek a jegyző eljárása idején - 2016. június 15-e és 2017. március. 31-e között – hatályos szövege szerint ugyanakkor a jegyző kizárólag a házi ivóvízigényt biztosító létesítmény vonatkozásában rendelkezhet annak átalakításáról, illetve megszüntetéséről. *(Ld. az egyes vízgazdálkodási és vízvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 100/2016. (V.13.) Korm. rendelet 6. § c) pontját.)*

5.2. A Vg. Korm. rendelet jelenleg – 2018. január 1-től – hatályos 24. § (1) bekezdése szerint: „A települési önkormányzat jegyzőjének engedélye szükséges

a) olyan kút létesítéséhez, üzemeltetéséhez, fennmaradásához és megszüntetéséhez, amely a meghatározott feltételeket együttesen teljesíti: (...)

(aa) a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló kormányrendelet szerint kijelölt, kijelölés alatt álló, illetve előzetesen lehatárolt belső, külső és hidrogeológiai védőidom, védőterület, valamint karszt- vagy rétegvízkészlet igénybevétele, érintése nélkül, és legfeljebb 500 m³/év vízigénybevétellel kizárólag talajvíz készlet vagy parti szűrősű vízkészlet felhasználásával üzemel,

ab) épülettel vagy annak építésére jogosító hatósági határozattal, egyszerű bejelentéssel rendelkező ingatlanon van, és magánszemélyek részéről a házi ivóvízigény vagy a háztartási igények kielégítését szolgálja, és

ac) nem gazdasági célú vízigény.)

b) a házi ivóvízigény kielégítését szolgáló kúthoz tartozó, víztisztítási feladatokat ellátó vízellátási létesítmény létesítéséhez, üzemeltetéséhez, fennmaradásához és megszüntetéséhez;

c) az 500 m³/év mennyiséget meg nem haladó, kizárólag háztartási szennyvíz tisztítását és a tisztított szennyvíz elszikkasztását szolgáló vízellátási létesítmény létesítéséhez, üzemeltetéséhez, fennmaradásához és megszüntetéséhez.” *(A jogszabályban megjelölt szennyvíz elszikkasztását szolgáló létesítmény engedélyezhetőségének feltételit ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése tartalmazza.*

Eszerint a szennyvíz elszikkasztását szolgáló létesítmény akkor engedélyezhető, ha

a) az ingatlan mentén a szennyvízelvezető törzshálózat még nem épült ki, vagy az ingatlanak a megvalósított közműbe történő bekötése - a megvalósítás műszaki költségeihez képest - aránytalanul nagy költséggel jár, továbbá

b) a szikkasztásra a talaj alkalmas, a talajvízháztartást kedvezőtlenül nem befolyásolja a talajt, a talajvizet, egyéb felszín alatti vizet vagy más befogadót károsan nem szennyez, és elszennyeződéssel nem veszélyeztet, valamint

c) a szennyvíz elhelyezése vízgazdálkodási, közegészségügyi, környezetvédelmi vagy egyéb érdeket nem sért, és megfelel az építmények kialakítására és elhelyezésére vonatkozó jogszabályoknak.)

A jogszabály jelenleg hatályos 24. § (4) bekezdése szerint a jegyző az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott közműpótló létesítmény megvalósítását, átalakítását, megszüntetését, továbbá az (1) bekezdés a) pontjában megjelölt létesítmény átalakítását, megszüntetését vagy meghatározott módon történő használatát hivatalból is elrendelheti, ha a jogellenes vagy káros létesítéssel, üzemeltetéssel, illetőleg a megfelelő létesítmény hiányával összefüggő, a vízgazdálkodási, környezetvédelmi és közegészségügyi követelményeket rögzítő jogszabályi rendelkezések érvényesülése azt szükségessé teszi.

A Vg. Korm. rendelet 18. §-ában szereplő vízjogi kötelezésekre vonatkozó előírások szerint a vízhasználót vagy azt, aki a vízviszonyokba jogellenesen beavatkozott, illetőleg a jogszabályban meghatározott feladatainak, kötelezettségeinek elmulasztásával káros és jogellenes állapotot idézett elő, a jogszabály szerint szükséges követelmények érvényesítése érdekében a vízügyi hatóság kötelezi:

a) a vízjogi engedély nélkül vagy az attól eltérően végzett kivitelezés megszüntetésére, felfüggesztésére, továbbá az engedély nélkül vagy az engedélytől eltérően elvégzett

vízimunka vagy megépített vízelétesítmény átalakítására, meghatározott módon megvalósított fennmaradására és üzemeltetésére vagy megszüntetésére, az engedély nélkül gyakorolt vízhasználat szüneteltetésére, abbahagyására vagy meghatározott módon való gyakorlására,

b) az engedély alapján a meglevő vízelétesítménynek az előírásoknak megfelelő módon történő üzemeltetésére, átalakítására vagy megszüntetésére,

c) a vízelétesítmény megépítésére, vízimunka elvégzésére,

d) a kivett víz, valamint a befogadóba juttatott használt, illetve tisztított szennyvíz mérésére,

e) vízhasználat szüneteltetésére, megszüntetésére,

f) védőidom, védőterület, védősáv kialakítására és fenntartására,

g) a jogellenes, illetve káros állapot megszüntetésére,

ha az eljárásra más hatóság nem rendelkezik hatáskörrel és a vízviszonyokba történt beavatkozás, illetve annak megszüntetése egyébként nem jár együtt vízhasználattal vagy a vizek hasznosítására, kártételeik elhárítására irányuló vízimunka elvégzésével.

A Vg. Korm. rendelet 18. §-ban szereplő vízjogi kötelezésekre vonatkozó szabályozás alapján a jegyzőnek lehetősége van arra, hogy amennyiben jogellenesen átalakított szennyvíztárolók működését észleli, a vízügyi hatóság eljárását kezdeményezze.

5.3. A jegyzőnek – de bármely más hatóságnak is – feladat- és hatáskörében eljárva kell megtennie a szükséges intézkedéseket.

A hatóság hatáskörét – a hatósági eljárás körébe tartozó ügyfajta meghatározásával – minden esetben jogszabály állapítja meg. A hatáskör megállapításáról szóló jogszabályi rendelkezés pontosan meghatározza, hogy a hatóság milyen hatósági ügyben, mely ügyfél vagy ügyfelek ügyében járhat el, az ügyfél mely életviszonyaiba avatkozhat be, ezt milyen feltételekkel teheti meg, milyen aktust és milyen tartalommal bocsáthat ki.

A Vg. Korm. rendeletben meghatározott jegyzői hatáskör jelenleg a tisztított szennyvíz szikkasztásának engedélyezésére vonatkozik, továbbá a kutak jogellenes működése, illetve kialakítása esetére biztosít kötelezés kiadására eljárási lehetőséget, míg korábban ez a szikkasztás engedélyezésére is vonatkozott.

Bár a konkrét esetben az is felmerül, hogy a tárolók „szikkasztóként funkcionálhatnak”, ettől a körülménytől sem lesznek a panaszolt építmények szikkasztó berendezések, így a Vg. Korm. rendelet 24. §-ában jelenleg és korábban szabályozott jegyzői hatáskör nem terjed ki rájuk.

Jelen ügy kapcsán az előzőek alapján azt rögzíthetjük, hogy kiépített szennyvízhálózat hiányában működő – a szennyvíz gyűjtését ideiglenesen szolgáló – közműpótló műtárgy, egyedi (zárt) szennyvíztároló jogellenes átalakításának észlelése esetén, annak jegyző általi megszüntetésére a Vg. Korm. rendelet jelenleg nem ad lehetőséget. Ezek tárgyában a jegyző vízgazdálkodással kapcsolatos hatáskörben nem jogosult kötelezést tartalmazó döntést hozni, miközben helyi szinten nyilvánvalóan ő találkozik legtöbbet az említett problémakörrel.

5.4. Hangsúlyoznunk kell, hogy a hatósági kötelezésre a környezet védelme körében vagy az esetleges sérelmes környezeti helyzet vagy állapot bekövetkezésének elkerülése érdekében, a sérelmes helyzet további fennmaradását megakadályozandó kerülhet sor.

A kötelezések alkalmazásának kiemelkedő szerepe van a környezetvédelmi intézkedések hatékonysága szempontjából, hiszen közvetlen hatást kiváltva, a környezet védelme érdekében a nem vagy nem kellőképpen megfelelő magatartást, tevékenységet átalakítják, korlátozzák, megszüntetik, általában rövid határidő tűzése mellett. A kötelezések alkalmazásával akár meghatározott új környezetvédelmi megoldások bevezetésére, elterjesztésére is sor kerülhet, sőt a tevékenység folytatásának megtiltásával megakadályozható a környezet további veszélyeztetése, túlzott terhelése.

A Kormány szervezetalakítási szabadságába tartozik a hatósági hatáskörök kialakítása, megváltoztatása, más szinten történő ellátása, stb., amely alapfeltétele egy hatékonyan és jól

működő közigazgatásnak. A jogalkalmazás anomáliáit vizsgálva az észlelhető, hogy önmagában nem a hatáskör telepítési szabályok okoznak problémát, hanem sok esetben a személyi, tárgyi feltételek hiánya, a hatáskörök negligálása és az együttműködés hiánya, vagyis a szervezetrendszer diszfunkcionális működése okoz zavart. E zavarok ugyanakkor akár az alapjogok – így az egészséges környezethez való jog – érvényesülésének az akadályává is válhatnak.

Ennek ellenére nem zárható ki, hogy egy adott környezetügyi hatáskörmegosztás a környezetvédelmi (vízgazdálkodási) előírások érvényre juttatását hátráltassa vagy akadályozza. Az a körülmény, hogy a települési önkormányzatok jegyzői nem rendelkeznek olyan vízgazdálkodási hatósági jogkörrel, mely alapján a jogellenesen létesült szennyvíztárolók működésének észlelése esetén helyi szinten adhatnának ki kötelezést, nem hordozza magában az előző veszélyét, mindaddig, amíg a hatóságok közötti együttműködés zavartalan és biztosítja a mielőbbi kikényszerítést. Amennyiben ez a gyakorlatban nem így működik, mert akár a jegyző, akár a vízügyi hatóság, vagy mindkettő mulasztása miatt erre nem kerül sor, úgy már vizsgálandó a hatáskör telepítés megfelelősége.

A tárgyi ügy tanúságai alapján felhívjuk a figyelmet, hogy felmerülhet az egészséges környezethez való jog, valamint a testi és lelki egészséghez való jog sérelme, ha a jogellenesen átalakított szennyvíztárolók működésének észlelése esetén a jelenleg hatályos Vg. Korm. rendelet 18. §-ában szereplő vízjogi hatósági eljárás megindítására a gyakorlatban a jegyzői kezdeményezés hiányában nem kerül sor, az együttműködés hiánya esetén nem kellően hatékony és nem biztosított a vízgazdálkodási és környezetvédelmi előírások mielőbbi kikényszerítésének lehetősége.

Intézkedéseink – A jelentésben feltárt alapvető jogokkal összefüggő visszaállások orvoslása érdekében,

1. az Ajbt. 32. § (1) bekezdése alapján felkérjük Tibolddaróc Község jegyzőjét, hogy a jelentésben foglaltakra figyelemmel, a tényállás alapos tisztázását követően kezdeményezzen építésügyi hatósági, és a Vgtv. 44/B és 44/J §-ai alapján vízügyi hatósági eljárást. Ezzel egyidejűleg a jövőben fordítson fokozott figyelmet a vízgazdálkodási és környezetvédelmi jogszabályok előírásainak betartására, hasonló ügyekben a tényállás maradéktalan tisztázására.
2. Az Ajbt. 37. §-a alapján felkérjük Tibolddaróc Község polgármesterét, hogy kezdeményezze Tibolddaróc Község Önkormányzata Képviselő-testületénél a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatásról szóló 8/2016. (VII. 4.) önkormányzati rendelet olyan tartalmú módosítását, illetve kiegészítését, amely – a jelentésben tett megállapításoknak megfelelően – megteremti a részletes szabályokat.

Forrás: Alapvető Jogok Biztosának Hivatala

Jelentések, tájékoztatók

JOGELLENESEN ÁTALAKÍTOTT SZENNYVÍZTÁROLÓK ESETE – EGY AJB JELENTÉS TANULSÁGAI

Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala (a továbbiakban: AJB) jelentést készített egy lakossági panaszos ügyben folytatott vizsgálatról. *(A közös jelentés teljes terjedelmében megtalálható jelen Hírlevelünk 14. oldalán.)* A panaszos sérelmezi, hogy a lakókörnyezetében több ingatlantulajdonos a háztartásukban keletkező szennyvizet elszikkasztja, melynek hatására kertjében nedves a talaj és ennek következtében akadályozza a használatot.

A panaszos többször fordult a települési jegyzőhöz, mint az elsőfokú vízügyi hatósághoz. A jegyző az ügyben bepanaszolt ingatlanok tulajdonosaitól kérte az ingatlanokon lévő szennyvíztárolók építésére és használatbavételére vonatkozó engedélyeket, azok rendszeres üritését igazoló számlákat és bizonylatokat. A bepanaszoltak a jegyző határozatának nem tettek eleget. Ezt követően a jegyző helyszíni szemlét tartott. Szemrevételezéskor nem talált szennyvízkiöntésre utaló nyomokat, de a tárolók vízzárósága nem volt megállapítható. A jegyző a helyben illetékes víziközmű szolgáltatótól adatot kért az érintett ingatlanok éves ivóvízfogyasztásáról. A jegyző megállapította, hogy a bepanaszoltak éves vízfogyasztása meghaladja a szennyvíztárolók befogadó képességét. A jegyző hiánypótlást rendelt el, valamint határozatában kérte a szennyvíztárolók szippantását. Ezután a panaszos többször is fellebbezéssel élt a megyei kormányhivatalnál a jegyző hatósági határozataival szemben, helyt adva a panaszosnak, a határozatokat a kormányhivatal többször megsemmisítette, hivatkozva a fennmaradt ellentmondások tisztázatlanságára és a bizonyítékok hiányára. A kormányhivatal többször kérte az eljárás újbóli lefolytatását a jegyzőtől, melyeket a jegyző formailag teljesített, azonban tartalmilag/szakmailag nem teljesítette a kormányhivatal kéréseit, így az ügy megoldatlan maradt. Mivel több hatósági döntés ellenére a panaszos ügye megoldatlan maradt, az AJB-hez fordult.

Az AJB vizsgálat megállapította, hogy az érintett önkormányzat testületének a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatásról szóló önkormányzati rendelete (továbbiakban: Ör. rendelet) hiányos, mert nem tartalmaz kellő részletességű rendelkezéseket a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvénynek megfelelően sem a közszolgáltatás ellenőrzésére, sem az önkormányzati hatósági feladatok ellátására vonatkozóan.

A szennyvíztárolók jó karbantartása (megfelelősége) építésügyi hatósági eljárás keretében ellenőrizhető és szükség esetén ellenőrizendő, mert az építésügyi hatóságnak az építésügyi hatáskörben van lehetősége ellenőriznie a vízzáró állapotot – és szükség esetén kötelezést kiadnia.

A jegyző akkor járt volna el helyesen, ha az aknák vízzárósága kapcsán felmerült kétségek megjelenésekor – különös tekintettel a fogyasztott ivóvíz és a szennyvíztároló kapacitás közötti ellentmondásra – intézkedett volna azok műszaki állapotának megvizsgálására, konkrétan kezdeményezte volna a járási hivatal építésügyi hatósági eljárását.

Továbbá vizsgálnia kellett volna, hogy a keletkezett szennyvizet, annak begyűjtésére feljogosított közszolgáltatónak adják-e át.

A korábbiak szerint a jegyzőnek helyszíni ellenőrzés keretében vizsgálnia kellett volna a szennyvíztárolók vízzáróságát. Ehhez szükséges eszközökkel és szakértelemmel elviekben rendelkeznie kell, vagy ezek igénybevételét az állami közigazgatásnak biztosítania kell.

Az AJB jelentésében hangsúlyozta, hogy amennyiben a szennyvíztárolók jelenleg nem vízzáróak, úgy a jogsértő és a környezeti elemekre veszélyt jelentő állapot – a felszín alatti vizek szennyezésének veszélye – mindaddig fennállhat, amíg nem gondoskodnak zárt tároló kiépítéséről. Az AJB álláspontja szerint a szankció (közzolgáltatási bírság) önmagában nem oldja meg a vázolt problémakört, a környezeti elemek és az egészséges környezet számára – közcsonna hiányában – csakis a megfelelő kialakítású szennyvíztároló és a közzolgáltatás megfelelő igénybevétele jelentheti a megoldást, melyek kikényszerítésére a közzolgáltatási bírság kiszabása nem nyújt megoldást.

A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 18. §-ban szereplő vízjogi kötelezésekre vonatkozó szabályzás alapján a jegyzőnek van arra lehetősége, hogy amennyiben jogellenesen átalakított szennyvíztárolók működését észleli, a vízügyi hatóság eljárását kezdeményezze.

Jelen ügy kapcsán az AJB rögzíti, hogy a kiépített szennyvízhálózat hiányában működő – szennyvíz gyűjtését szolgáló – közműpótló műtárgy, egyedi zárt szennyvíztároló jogellenes átalakításának észlelése esetén, annak jegyző általi megszüntetésére a Korm. rendelet jelenleg nem ad lehetőséget.

Az AJB a tárgyi ügy tanulságai kapcsán felhívja a figyelmet arra, hogy felmerülhet az egészséges környezethez való jog, valamint a testi-lelki egészséghez való jog sérelme, ha a jogellenesen átalakított szennyvíztárolók működésének észlelése esetén a jelenleg hatályos Korm. rendelet 18. §-a alapján a jegyzői kezdeményezésre, a vízjogi hatósági eljárás megindítására a gyakorlatban nem kerül sor. Amennyiben elmarad az együttműködés más érintett hatóságokkal, akkor nem kellően hatékony és nem biztosított a vízgazdálkodási és környezetvédelmi előírások mielőbbi kikényszerítésének lehetősége.

Az AJB intézkedései a következők voltak:

1. A jegyzőt felkérték az alapos tényállás és az ellentmondások tisztázására, valamint az építési hatóság bevonására, az építésügyi hatósági eljárás kezdeményezésére.
2. Felkérték az érintett község polgármesterét, hogy kezdeményezze az Ör. rendelet olyan tartalmú módosítását, illetve kiegészítését, amely – a jelentésben tett megállapításoknak megfelelően – megteremti a részletes szabályokat, a közzolgáltatás ellenőrzésére és az önkormányzati hatósági feladatok ellátására.

Készítette: Belügyminisztérium, Közfoglalkoztatási és Vízügyi Helyettes Államtitkárság

TÁJÉKOZTATÓ A MEGVÁLASZTOTT HELYI ÖNKORMÁNYZATI ÉS KISEBBSÉGI KÉPVISELŐK, VALAMINT A POLGÁRMESTEREK KÖZTARTOZÁSMENTES ADÓZÓI ADATBÁZISBA TÖRTÉNŐ FELVÉTELÉHEZ, A FELVÉTEL IGAZOLÁSÁHOZ

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 38. § (4) bekezdése, a 72. § (4) bekezdése, valamint a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 107. § (3) bekezdése, arról rendelkezik, hogy a képviselőnek, polgármesternek a megválasztását követő 30 napon belül igazoltan kérelmeznie kell felvételét az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 260. §-ában meghatározott köztartozásmentes adózói adatbázisba.

Jelentkezés – Az adatbázisba történő felvételt a képviselő/polgármester a kizárólag elektronikus úton benyújtható KOMA nyomtatványon kérheti.

A **bejelentkezéshez** tehát **Ügyfélkapu** szükséges, amelyen keresztül az adózó egyedileg azonosított módon, biztonságosan léphet kapcsolatba az elektronikus szolgáltatást nyújtó közigazgatási szervekkel.

Az Ügyfélkapu regisztráció személyesen elvégezhető:

- a) a Kormányhivatal bármely járási (fővárosi kerületi) hivatalában, vagy a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalánál (KEK KH; 1133 Budapest, Visegrádi u. 110.), valamint
- b) az állami adóhatóság központi ügyfélszolgálatain a megyeszékhelyeken, valamint Budapesten (1096, Budapest, Vaskapu u. 33-35.; 1134 Budapest, Dózsa György út 128-132.; 1144, Budapest, Gvadányi u. 69.), illetve
- c) Magyarország diplomáciai, konzuli képviseletein.

Fentiekén túl Ügyfélkapu nyitásra elektronikusan is van lehetőség, amennyiben Ön elektronikus személyazonossági igazolvánnyal rendelkezik, ekkor az internetes belépés alkalmával, egyszerűen igényelheti a szolgáltatást.

A KOMA nyomtatvány a nav.gov.hu honlapról, az alábbi linken közvetlenül **letölthető**:
http://nav.gov.hu/nav/letoltesek/nyomtatvanykitolto_programok/nyomtatvanykitolto_programok_nav/kerelmek/koma.html

Az elektronikus beküldés az ÁNYK (általános nyomtatványkitöltő program) használatával automatikusan teljesül.

A beküldést az ügyfélkapura visszaküldött EBEV Elfogadó nyugtával tudja hitelesen igazolni, valamint ezzel győződhet meg a beérkezés (NAV általi befogadás) tényéről is.

A tárgyhónap utolsó napjáig beérkezett kérelem alapján legkorábban **a beadást követő hónap 10. napjáig lehet bekerülni az adatbázisba, abban az esetben, ha a kérelmező a felvételi feltételeknek megfelel.**

Felvételi követelmények, vizsgálati szempontok – Az új kérelmezőkre és a korábban már az adatbázisban szereplő adózókra (ide értve a hiánypótlásra felszólított adózókat is) vonatkozóan a hónap utolsó napján megvizsgálásra kerülnek a felvételi követelmények.

Ez alapján az adózónak nem lehet az állami adóhatóságnál nyilvántartott

- adó-, vám-, vagy illetve köztartozása,
- elévülési időn belül hiányzó bevallása,
- behajthatatlanság címen nyilvántartott, de el nem évült tartozása.

Adatbázisba történő felvétel igazolása – A köztartozásmentes adózói adatbázis az állami adóhatóság honlapján található közhiteles nyilvántartás. Az adatbázis nyilvános, ezért ahhoz bárki – így a képviselő/polgármester, a képviselő-testület és a kormányhivatalok tagjai is – szabadon hozzáférhetnek, onnan az adatokat kinyomtathatják. A felvétel igazolása az adatbázis megtekintésével, adatának kinyomtatásával is megvalósulhat, de az adózó ügyeiben illetékes NAV ügyfélszolgálatán a köztartozásmentes adózói adatbázis hitelesített kivonatát a képviselő/polgármester illeték ellenében beszerezheti.

Az adatbázis elérhetősége:

- egyszerű lekérdezés – egy adott képviselő/polgármester lekérdezése

http://nav.gov.hu/nav/adatbazisok/koztartozasmentes/egyszeru_lekerdezes

- csoportos lekérdezés – több képviselő/polgármester együttes lekérdezése (több időszak feltüntetése is lehetséges).

http://nav.gov.hu/nav/adatbazisok/koztartozasmentes/csoportos_adoszam_lekerdezes

Adatbázisból történő törlés – Az adatbázisba felvett adózókra vonatkozóan az állami adóhatóság minden hónap utolsó napján ellenőrzi a felvétel feltételeinek való megfelelést. Amennyiben hiányosság nem állapítható meg az adatbázisban történő folyamatos szereplés biztosított, tehát mindaddig amíg az adózó törlésére nem kerül sor nem kell új nyomtatványt beadni. Azonban, ha az adózó a hónap utolsó napján az adatbázisba kerülés feltételeinek nem felel meg, a következő havi adatbázisban nem szerepelhet. Hiánypótlásra felszólítás esetén, ha a hiányosságok pótlása az előírt határidőre megtörténik és a hónap utolsó napján is megfelel a felvételi feltételeknek, az adózó a következő hónapban visszakerül az adatbázisba. Törlésről szóló értesítés esetén a hiányosságok pótlása mellett újra be kell nyújtani a KOMA nyomtatványt, annak érdekében, hogy az adózó ismételten szerepelhessen az adózói adatbázisban.

Mi a teendő, ha a képviselő/polgármester nem szerepel az adatbázisban?

1. A képviselő/polgármester ellenőrizze az ügyfélkapu tárhelyen az EBEV elfogadási nyugta dátumát
 - a. ha nincs EBEV elfogadási nyugta, be kell adni a KOMA nyomtatványt
 - b. ha van EBEV elfogadási nyugta, és az a tárgyhónapot megelőző hónap utolsó napját megelőző dátumot tartalmaz, akkor ellenőrizze, hogy adószámon vagy adóazonosító jel feltüntetésével kérte a felvételét az adatbázisba.
2. A képviselő/polgármester ellenőrizze az ügyfélkapu tárhelyen a kapott értesítéseket
 - a. ha hiánypótlásra felszólító levelet kapott, akkor pótolni kell a hiányosságokat, melynek teljesítése esetén a következő havi adatbázisba újrajelentkezés nélkül visszakerülhet,
 - b. ha törlésről szóló értesítést kapott, pótolni, rendezni kell a feltárt hiányosságokat, majd újra kell jelentkezni a KOMA nyomtatvány beadásával.
3. Amennyiben nem található értesítés az ügyfélkapu tárhelyen, pedig a KOMA nyomtatvány leadása megtörtént, vagy a tárhelyre helyezett értesítés tartalmával a

képviselő/polgármester nem ért egyet, reklamációjával az adózó az illetékes adóigazgatóság (magán személy esetében lakóhely szerint, egyéni vállalkozó esetében a székhely szerint illetékes adóigazgatóság) ügyfélszolgálatához fordulhat.

Egyéb fontos tudnivalók az eljárással kapcsolatban:

- Az adózó az adatbázisba történő felvételét adóazonosító jel és/vagy adószám feltüntetésével kérheti.
 - egy időpontban mindkét azonosító használható,
 - akik adóazonosító jellel szerepelnek az adatbázisban, az EKÁER miatt nem kell az adószámmal újrajelentkezni, a rendszer felismeri az adószámát is,
 - akik korábban egyéni vállalkozóként már szerepelnek az adatbázisban nem kell újrajelentkezniük az adóazonosító jel feltüntetésével.
- Az eljárásban méltányossági jogkör nem gyakorolható
 - ha a beadási határidőt az adózó elmulasztotta (hónap utolsó napja), felvételére legkorábban a beadást követő hónapot követő hónap 10. napjáig kerülhet sor
 - kizárólag jogerős határozat vehető figyelembe, azaz a tartozás rendezése érdekében a fizetési kedvezményre vonatkozó kérelem beadása önmagában a vizsgálatot érdemben nem befolyásolja, a hátralék megállapítása során csak a jogerős döntés bír jelentőséggel.
- Hiánypótlásra felszólító levél esetén az állami adóhatóság nem küld értesítést a képviselő-testület és a kormányhivatal részére.

Kapcsolat – Hiánypótlásra felszólítás és törlési értesítés esetén a képviselő/polgármester az illetékes – magán személy esetében lakóhely szerint, egyéni vállalkozó esetében a székhely szerint – adóigazgatóságtól kaphat további információt.

Telefonos és személyes elérhetőségeket az alábbi linken tekintheti meg:
<http://nav.gov.hu/nav/kapcsolat>

A **Jegyzők figyelmébe** ajánljuk, hogy a köztartozásmentes adózói adatbázis felügyeletét a NAV Központi Hivatalának Ügyfélkapcsolati és Tájékoztatási Főosztálya látja el, melynek elérhetősége ki.utf@nav.gov.hu, mely elérhetőségen további általános tájékoztatást nyújtunk.

Készítette: Nemzeti Adó- és Vámhivatal

A KATASZTRÓFAVÉDELEM EGYSÉGESÍTENÉ A TŰZGYÚJTÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOZÁST

Jelenleg a környezet védelmének általános szabályairól szóló törvény szerint a települési önkormányzat képviselőtestülete rendelkezhet az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályokról. Az előírás nem különbözteti meg a bel- és külterületet.

Az Országos Tűzvédelmi Szabályzat a belterületi égetéssel összefüggésben úgy fogalmaz, hogy amennyiben jogszabály (például: önkormányzati rendelet) másként nem rendelkezik, úgy a belterületi ingatlanok használata során keletkezett hulladék szabadtéri égetése tilos.

Tehát **égetni csak azokon a településeken lehet**, ahol az **önkormányzat** képviselőtestülete **rendeletben szabályozta** az avar és kerti hulladék égetését. **Ha ilyen szabályozás nincs**, akkor az önkormányzat területén **tilos** az avar és kerti hulladék égetése.

Nehezíti az eligazodást, hogy az önkormányzati rendeletek nem egységesek, tartalmukra vonatkozó jogszabályi előírás nincs, ráadásul a fokozottan tűzveszélyes időszak (tűzgyújtási tilalom) kihirdetése sem befolyásolja az önkormányzati rendeletben foglaltakat. Ez azért probléma, mert a tűzgyújtási tilalom csupán az erdőkre és azok kétszáz méteres körzetére vonatkozik, holott a belterületen keletkezett tűz könnyen áttérjedhet a tilalom által érintett külterületekre, erdőkre is.

Az önkormányzati rendeletek tűzgyújtásra vonatkozó előírásai tehát nem egységesek, a meghatározott időpontok, a tűzbiztonság érdekében meghatározott intézkedések eltérőek. A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság több szervezettel is egyeztetett a témában. Mindannyiszor egyetértés volt abban, hogy a háztartási hulladék égetése káros: növeli a szálló por koncentrációját, veszélyezteti az emberek egészségét, a tűz továbbterjedése károkat okozhat.

A katasztrófavédelem többször is javaslatot tett a szabadtéri tűzgyújtás szabályainak egységesítésére, az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó részletszabályok megállapítására. A katasztrófavédelem álláspontja szerint a szabályozásnak ki kellene térnie arra, hogy hetente hány alkalommal és mely napokon, azon belül mikor, mely területen (belterület, külterület) lehet égetni.

Célszerű lenne rendelkezni az égetés körülményeiről is, azaz az égethető anyag hozzávetőleges mennyiségéről, állagáról (a száraz növényi anyag kevésbé füstöl, kevesebb káros anyag kibocsátásával jár), valamint a tűz terjedésének megakadályozásához szükséges eszközökről és anyagokról.

Hivatkozott jogszabályok: a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény Kt.48. § (4) bekezdés b) pontja; az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 7.) BM rendelet 225. § (1) bekezdése

Készítette: Belügyminisztérium, Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

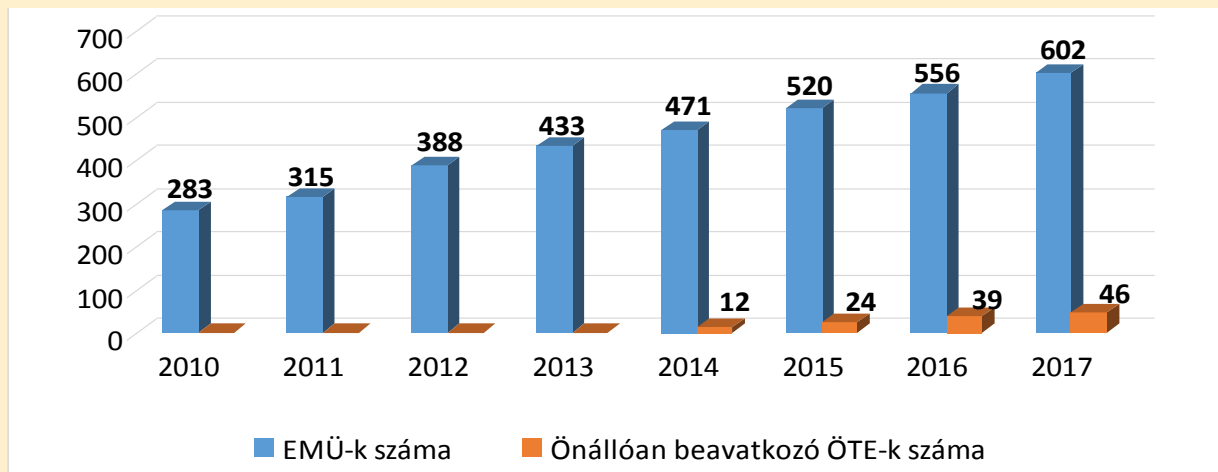
TÁMOGATÁSRA ÉRDEMESEK AZ ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ EGYESÜLETEK

Egyre több település tesz azért, hogy területén önkéntes tűzoltóság működjön

Az elmúlt nyolc évben több mint kétszeresére nőtt hazánkban az önkéntes tűzoltó egyesületek száma. Ma már Magyarország minden ötödik települése önkéntes tűzoltósággal büszkélkedhet. Egy régóta várt jogszabály-módosításnak köszönhetően 2014 óta a legképzettebb, és megfelelő felszereléssel rendelkező önkéntes egyesületek önállóan is beavatkozhatnak. Ez azt jelenti, hogy a hivatásos tűzoltók támogatása nélkül is képesek felszámolni a tüzet, illetve elvégezni a műszaki mentési munkálatokat.

Az önálló beavatkozóvá válás feltételei szigorúak, hiszen az önkénteseknek a hivatásos tűzoltókkal szembeni elvárások jó részét teljesíteniük kell. Ezt a minősítést négy év alatt félsszáz egyesület szerezte meg.

Önkéntes tűzoltó egyesületek száma:

Bár az önkéntesek elhivatottságból, a közösségükért való tenni akarásból vállalkoznak arra, hogy szabadidejük egy részében településük, vagy közvetlen környezetük biztonságáért dolgozzanak, plusz motivációt jelenthet számukra, ha tevékenységüket valamilyen módon honorálják. Márpedig erre a hatályos jogszabályok lehetőséget biztosítanak, például adókedvezmények formájában. Vagyis az, aki önkéntesként egyesületben tevékenykedik, az részben vagy teljesen mentesíthető a helyi adó megfizetése alól.

Az önkormányzat élhet tehát azzal a jogával saját önkéntes egyesülete fejlesztése érdekében, hogy eltekint a helyi adók megfizetésétől, legyen az kommunális, vagy éppen ingatlanadó. Egyéb helyi kedvezményeket is kaphatnak az önkéntesek, ilyen például a parkolási kedvezmény, a helyi szociális ellátórendszer kedvezményes használata, vagy például a helyi rendezvények ingyenesen történő látogatása.

Mindez nagyban segítheti a tűzoltó egyesületek hosszú távú működését, a tagság utánpótlását. Fontos ösztönző erőt jelent mindemellett az is, ha az önkéntes tűzoltókat foglalkoztató vállalkozások is támogatást kapnak, hiszen ezek biztosítják, hogy az önkéntesek munkavégzésük mellett tűzoltóként is dolgozhassanak.

Az önkéntes tűzoltó egyesületek (a továbbiakban: ÖTE) az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény alapján létrejövő és működő, önálló jogi személyiségű szervezetek. A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Ttv.) előírásai szerint az ÖTE a székhelye szerinti településen a tűz megelőzési, a tűzoltási és műszaki mentési feladatok ellátásában közreműködő társadalmi szervezet, amely céljaként rögzítette ezt a tevékenységet az alapszabályában. Tagjai önként, fizetség nélkül, szabadidejükben vállalják feladataikat. A szaktevékenység mellett e szervezeteknek célja a helyi, illetve tűzoltó hagyományok ápolása, a közösség összetartása, az utánpótlás nevelése.

Vonatkozó jogszabály: a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 33/B. § (3) bekezdése

Készítette: Belügyminisztérium, Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

TÁJÉKOZTATÓ MAGYARORSZÁG TELEPÜLÉSEINEK SZENNYVÍZELVEZETÉSI ÉS -TISZTÍTÁSI HELYZETÉRŐL, A TELEPÜLÉSI SZENNYVÍZ KEZELÉSÉRŐL SZÓLÓ 91/271/EGK IRÁNYELV NEMZETI MEGVALÓSÍTÁSI PROGRAMJÁRÓL

Magyarország európai uniós tagságával összefüggő feladatai közül a legjelentősebb fejlesztési igény a szennyvízelvezetés és -tisztítás megvalósításával kapcsolatos. Az Európai Közösség a települési szennyvizek kezelését a 91/271/EGK irányelvben szabályozza, hogy megóvja a környezetet a települési és egyes ipari szennyvízkibocsátások káros hatásaitól. Az Irányelv 2000 lakosegyenérték (LE) 1 szennyezőanyag-terhelés felett kötelező feladatként írja elő a tagállamok részére a települések szennyvizeinek gyűjtését és tisztítását és az egységes végrehajtás érdekében meghatározza az alkalmazandó fogalmakat is.

Az Irányelvben előírt kötelezettségek végrehajtására elkészült a Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és -tisztítási Megvalósítási Programról szóló 25/2002. (II. 27.) Korm. rendelet. A Program az Irányelvnek megfelelően a 2000 LE szennyezőanyag-terhelést meghaladó szennyvízelvezetési agglomerációkat foglalja magába. A Programot legutoljára 2016-ban vizsgáltuk felül a 2014. december 31-i állapot szerint, 2018-ban már nem aktualizáltuk a Programot, hanem az Európai Bizottság által előírt adatszolgáltatási formában adjuk meg a folyamatban lévő beruházásokról az adatokat. A Tájékoztató Kiadványban szerepeltetjük a tervezett a tagállami hatáskörben megvalósult 2000 LE alatti agglomerációkat is és 2004-ig visszamenőleg az adatkitekintéseket. Magyarországon a települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületük kijelöléséről szóló 240/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet rendelkezik a települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületek kijelöléséről. E rendelet fő célja a felszíni vizek eutrofizációja elleni védelem.

A Program első hazai változata 2000. december 31-i induló állapottal készült el. Az Irányelv 17. cikkében foglaltakkal összhangban a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény előírja, hogy a Programot a kormány két évente felülvizsgálja. Ennek megfelelően a Program felülvizsgálatára eddig összesen hét alkalommal került sor, amelynek keretében Magyarország Európai Uniói tagságának kezdeti időpontjára vonatkozó tagállami Program is kidolgozásra került. A jelenlegi, 2016. december 31-i alapállapot szerint kidolgozott adatszolgáltatás már a nyolcadik olyan aktualizált változat, amelynél a Program felülvizsgálata az Irányelvhez kapcsolódó adatszolgáltatási kötelezettségekre kialakított Települési Szennyvíz Információs Rendszer adatbázisára alapozottan történt.

Ez a kiadvány az alábbi útvonalon érhető el: www.kormany.hu >> Dokumentumok >> 2018 >> Belügyminisztérium >> Általános Információk >> Tájékoztató és háttéranyagok >> Tájékoztató Magyarország településeinek szennyvízelvezetési és -tisztítási helyzetéről, a települési szennyvíz kezeléséről szóló 91/271/EGK irányelv Nemzeti Megvalósítási Programjáról

Forrás: www.kormany.hu, Belügyminisztérium

ÚJ KÖVETELMÉNYEK VONATKOZNAK A KÖZMŰVELŐDÉSI INTÉZMÉNYEKRE

Életbe lépett az Emberi Erőforrások Minisztériumának a közművelődési alapszolgáltatásokról, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi szintek követelményeiről szóló 20/2018. (VII. 9.) EMMI rendelet.

Az alapos szakmai előkészítést és egyeztetést követően kidolgozott rendelet a közművelődési alapszolgáltatások, intézmények és közösségi szintek szakmai, működési, személyi és infrastrukturális követelményeit tartalmazza. Egységes szakmai szempontokat határoz meg valamennyi közművelődési tevékenységet folytató szervezetre, személyre, annak működési formájától függetlenül. Emellett meghatározza a foglalkoztatott szakemberek számát, és azt, hogy az egyes feladatellátónak milyen infrastrukturális tárgyi feltételeknek kell megfelelnie. A módosított követelmények teljesítésére az érintett önkormányzatoknak és szervezeteknek 2021. január 1-jéig van lehetősége felkészülni.

Forrás: www.kormany.hu, EMMI Kultúráért Felelős Államtitkárság

TÖBB TÁMOGATÁS JUT AZ ÓVODÁKNAK

Szakmai egyeztetések előzték meg az új programot. A kormány mintegy 4,5 milliárd forinttal több támogatást biztosít az óvodák fenntartói számára a 2019. évi költségvetésben. A többletforrás a működési támogatások emelése mellett lehetővé teszi majd az eddiginél hatékonyabb egészséges életre való nevelést, az intézmények szakmai programjának bővítését, a nemzeti értékeink, hagyományaink megőrzését, a meglévő terek bővítését, az udvari játékok korszerűsítését, amelyek mind-mind a gyermekek egészséges fejlődését szolgálják.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény és a módosított Óvodai nevelés országos alapprogramja elsődleges célként tűzte ki az óvodáskorú gyermekek egészséges fejlődésének elősegítését, amelynek a miniszter útmutatása szerint az egészséges életmódra nevelés mellett fontos része a játékos formában történő lelki nevelés, a szülőföldhöz kötődés. Ezért az alapprogram az óvodai nevelés mindennapi gyakorlatába illeszti a magyar népmesék, versek és mondókák, hagyományörző népi játékok, dalok megismerését. Ezt a munkát az Emberi Erőforrások Minisztériuma többek között sajátgyártású kisfilmek készítésével is elő kívánja segíteni, melynek előkészületei már folyamatban vannak. Hamarosan minden magyar óvodába eljuttatják a Magyar Népmesék ajándécsomagot. Az óvodapedagógusok ingyenesen hozzáférhetnek módszertani-digitális tartalmakhoz a Nemzeti Köznevelési Portálon. A kapcsolódó tartalmi fejlesztések megvalósítására a 2019. évi költségvetés további 500 millió forintot biztosít.

Az óvodáknak fontos szerep jut az egészséges életmódra való nevelésben, illetve az egészséges életvitel iránti igény korai alakításában. A gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Az óvodai nevelés ezért, amellett, hogy biztosítja a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet, olyan feladatokat is magára vállal, mint a környezettudatos magatartás megalapozása, a természet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása. Mivel az óvodák egyik feladata a kiemelt gondoskodás mellett a gyermekek testi képességfejlesztése is, ezzel a harmonikus, összerendezett mozgás kifejlődését is elősegítik, az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak szakszerű kialakítása mellett.

Az intézkedés célja továbbá az óvodák működésének támogatása, amelynek részeként lehetőség nyílik a szakmai eszközök beszerzésére, a jelenlegi terek bővítésére, az udvari játékok korszerűsítésére, az étkeztetés alapanyagainak javítására. 2010 óta folyamatosak a kormány támogatásával megvalósuló óvodaépítések és - fejlesztések, 2014-től az infrastrukturális pályázati lehetőségek lehetővé tették, hogy az óvodai férőhelyek száma 9200 fővel megnövekedjen. A 2019-es költségvetésben emelkedett az óvodák működtetési támogatása a jelenlegi évi 81.700 forint/fő fajlagos összegről 97.400 forint/fő összegre, és az a kormány célja, hogy segítse abban az önkormányzatokat, hogy minden óvoda szebb és jobb legyen az országban. Ezért 2020-ig 100 milliárdos bölcsőde- és óvodafejlesztés valósul meg.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma a szakmai program módosítását a Nemzeti Pedagógus Karral egyeztetette. Tekintettel arra, hogy a Nemzeti Pedagógus Kar óvodapedagógiai szakmai tagozata jelentős létszámmal rendelkezik, a tagság az ország teljes területét lefedi. A szakmai tagozattól érkezett vélemények az ország különböző lélekszámú településein működő óvodapedagógusok észrevételeit, javaslatait tartalmazta. A szakmai tagozat egyes tagjai különböző óvodapedagógiával foglalkozó szakmai egyesületben is tevékenykednek, így rajtuk keresztül ezen egyesületek szakmai véleménye is megjelenik a szabályozásban.

Forrás: www.kormany.hu

MÁR MOST ITT VAN A KÉMÉNYEK KARBANTARTÁSÁNAK IDEJE

Noha még javában tart a nyár, célszerű a kémények ellenőrzését már most elvégeztetni, hogy ne az utolsó pillanatra, a fűtési szezon kezdetére maradjon ez a valóban életbevágóan fontos tevékenység.

A katasztrófavédelem kéményseprőipari tevékenysége jelenleg tizenhét megyében összesen kétezer-ötszázkilencvenkét településre terjed ki. A szolgáltatást a gazdálkodó szervezeteknek kötelező megrendelni egy kéményseprő cégtől – szilárd tüzelőanyaggal való fűtés esetén évente, gázfűtést használóknak kétevente, a munkáért pedig díjat kell fizetniük. A társasházakba a kéményseprők hívás nélkül kimennek, a lakóknak a vizsgálatért nem kell fizetniük (kivéve, ha egy lakás valamely vállalkozás bejelentett telephelye). Szintén ingyenes a szolgáltatás a családi házban élő magánszemélyek számára, de szükség van időpontfoglalásra – tehát ha valaki úgy dönt, hogy a kémény rendszeres tisztításával is gondoskodik biztonságáról, még azt is eldöntheti, mikor szeretné azt.

Aki az online ügyintézkést választja, a www.kemenysepres.hu honlapon előre megadhat két-három, kéményellenőrzésre megfelelő napot – ebben az esetben a kéményseprők telefonon felveszik az ügyféllel a kapcsolatot és közösen megállapodnak az ellenőrzés pontos dátumáról és idejéről. A katasztrófavédelem kéményseprői gyakran tájékoztató levelekkel járnak végig a településeket. Ilyenkor lehetőséget biztosítanak az ellenőrzés azonnali elvégzésére is, de ennek igénybevétele ekkor sem kötelező.

A kéményseprők célja a füstelvezető épségének, valamint a fűtésrendszer jó és biztonságos működésének ellenőrzése; az esetleges problémák kiszűrése, a balesetek megelőzése, de semmiképpen sem a bírságolás. A vizsgálat során kívül-belül megnézik az égéstermék-elvezetőket, ellenőrzik azok műszaki állapotát, vizsgálják, hogy a fűtés biztonságos működéséhez van-e az adott helyen elég levegő, illetve biztosított-e a levegő utánpótlása, emellett elemzik a tüzelőberendezésből távozó égéstermék összetételét. Ha problémát tárnak fel, fontos, hogy saját érdekében mindenki mihamarabb intézkedjen a javításról.

A szakember a kéményvizsgálatról tanúsítványt állít ki. Ezen fel kell tüntetnie az utolsó műszaki vizsgálat évét, valamint az ellenőrzés során elvégzett műszeres mérések eredményét. A katasztrófavédelem kéményseprői készpénzt nem kezelhetnek, nem fogadhatnak el. Végeznek díjköteles munkát is, azonban ezeket előre, írásban meg kell rendelni és a munka elvégzése után, számla ellenében, átutalással kell a díjat megfizetni.

A katasztrófavédelem minden kéményseprője végzett szakmunkás, arcképes igazolvánnyal rendelkezik, egységes munkaruhát visel és a munkavégzéshez biztosított autójuk is jól megkülönböztethető, a katasztrófavédelem feliratait, színei jól láthatóak rajta. Felszerelésük korszerű és teljes, minden szerszámuk, mérőműszerük biztosított.

Forrás: www.katasztrofavedelem.hu

MÁR TÖBB MINT 20 EZREN VESZNEK RÉSZT A NYÁRI DIÁKMUNKA PROGRAMBAN

Már több mint 20 ezren vesznek részt a Pénzügyminisztérium által meghirdetett nyári diákmunka programban, akiknek a száma augusztus végére meghaladhatja a 30 ezret.

A nagy érdeklődésre való tekintettel további 400 millió forint támogatást biztosít a kormány a megyéknek a programra, így már összesen 3,4 milliárd forinttal támogatja a 16-25 év közötti diákok munkatapasztalat-szerzését.

A területi, települési önkormányzatok és az önkormányzati fenntartású intézmények mellett az idei évtől a mezőgazdaság és vendéglátás területén működő vállalkozások esetében is támogatható a diákok legfeljebb napi 8 órás foglalkoztatása. A mintegy 20 ezer diákból több mint 1500-an a turizmus, vendéglátás területén, mintegy 300-an pedig mezőgazdasági cégeknél helyezkedtek el.

Az erős munkaerő-kereslet kielégítése érdekében célozta meg a kormány ezeket a piaci szegmenseket, a cégek érdeklődése pedig nagy a diákmunkások iránt. A program már diákkorban hivatott elősegíteni a fiatalok munkához jutását, a korai munkatapasztalat mellett pedig a jövedelemszerzés lehetőségét is biztosítja.

A programban azok a nappali tagozatos diákok vehetnek részt, akik a tényleges foglalkoztatásukkor - leghamarabb június 18-án - már betöltötték a 16. életévüket, és legkésőbb a program befejezésekor - augusztus 31-én - még nem múltak el 25 évesek. A kormány a béreket támogatja, az önkormányzatok esetében százszázalékos a támogatás, amely legfeljebb két hónapra adható, június 18. és augusztus 31. között, maximum napi hat órás időtartamra. Összege a minimálbér, illetve a garantált bérminimum időarányos részének felel meg, így a szakképzettek esetében 135 375 forint, a szakképzettséggel nem rendelkezők esetében 103 500 forint lehet személyenként és havonta.

Az önkormányzatoknak és a vendéglátásban, illetve mezőgazdaságban tevékenykedő cégeknek a járási hivatalokhoz kell benyújtaniuk a felmerülő munkaerőigényüket. A diákok az illetékes járási hivatal foglalkoztatási osztályánál regisztrálhatják magukat.

Forrás: www.kormany.hu

Pályázati lehetőségek

A LEGJOBB ÖNKORMÁNYZATI GYAKORLATOK – „KÖZÖS-TÖBBSZÖRÖS” – PÁLYÁZATI KIÍRÁS

A Példát átadó gyakorlatok pályázatát – a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programját – a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (TÖOSZ) az Európa Tanács Helyi és Regionális Demokrácia Szakértői Központja együttműködésével hirdette meg 2008-tól folyamatosan, amelynek megvalósításában részt vesz a Magyar Faluszövetség, a Magyar Önkormányzatok Szövetsége, a Belügyminisztérium, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, valamint az Országos Polgárőr Szövetség.

A program célja - A legjobb önkormányzati gyakorlatok feltérképezése, és megismertetése az ország más önkormányzataival, később esetleg a nemzetközi szakmai közélettel is. Az új és innovatív helyi megoldások feltérképezése, illetőleg az ilyen megoldásokat nyújtó önkormányzatok tudásának és tapasztalatának terjesztése a hasonló problémával küszködő önkormányzatok körében, a jobb közszolgáltatások biztosítása, s a településvezetésben a magasabb színvonalú teljesítmény elérése érdekében. A program által kezdeményezett tudásátadási folyamat azonban nemcsak azokat az önkormányzatokat segíti, amelyek új megoldásokhoz jutnak, hanem azokat is, amelyek a gyakorlatokat kialakították. Hiszen a tudásátadás nemcsak írott formában, hanem nyílt napokkal és a kollégákkal való konzultáció során valósul meg. E konzultációkon kitűnő új ötleteket kaphat az átadó önkormányzat is a kialakított gyakorlatok továbbfejlesztésére. A kiválasztott „Legjobb gyakorlat” a címmel járó díj mellett hivatalos elismerést is jelent az önkormányzatok számára, amely elismerés az önkormányzati dolgozók és helyi lakosok büszkesége lesz. A program hozadéka lehet az is, hogy – a helyi közösségek fejlődésének segítése érdekében – felhívja a központi kormányzat figyelmét az erős és felelősségteljes önkormányzatokra, továbbá a jobb önkormányzati feladatellátás és az innovációk támogatásának szükségességére.

A program kezdeményezői és felelősei – A Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programját Magyarországon a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége felügyelete mellett az Irányító Bizottság fejleszt és vezeti.

Az idei év témája: „Közös-többszörös” – a településen élő romák és nem romák példaértékű közös(ségi) programjai, tevékenységei.

Az Irányító Bizottság tagjai a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége, a Magyar Faluszövetség, a Magyar Önkormányzatok Szövetsége, a Belügyminisztérium, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, az Országos Polgárőr Szövetség delegáltjai. Az Irányító Bizottság munkáját a TÖOSZ által kinevezett projektmenedzser segíti. Az Irányító Bizottság egyszerű többséggel dönt valamennyi felmerülő kérdésben.

A bizottság tagjainak joga és lehetősége van más intézményeket, döntéshozókat javasolni a munkájukban való részvételre, szakértőket javasolni a Szakértői Csoportba, s azokat közös döntéssel kinevezni.

Az Irányító Bizottság határozza meg a pályázati kiírást tartalmazó kiadvány kritériumait, pályázati feltételeit, a kiválasztási eljárást, s felügyeli a Szakértői Csoport kiválasztási eljárását. Elfogadja a képzési programot, meghatározza a képzési lehetőségeket és kötelezettségeket a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Díj nyertesei számára; irányítja az esettanulmányok széles körű terjesztését; aktív kommunikációs eszközökkel támogatja a program végrehajtását; együttműködik a záróünnepség szervezésében.

A Szakértői Csoport önkormányzati gyakorlattal rendelkező szakembereit az Irányító Bizottság delegálja. A csoportot a TÖOSZ adminisztratív támogatásban részesíti. A csoport feladata a beérkezett pályázatok értékelése, és a díjazásra érdemes gyakorlatokra vonatkozó javaslattétel az Irányító Bizottságnak. A szakértők a program végrehajtása során a TÖOSZ-szal, illetve a projektmenedzserrel együttműködve részt vesznek a pályázati kiírás témájának meghatározásában, pontosításában; a kritériumok/indikátorok meghatározásában valamennyi pályázati területen; rövid listát készítenek azon beérkezett önkormányzati pályázatokból, amelyek helyszíni vizsgálatot igényelnek; közreműködnek a meghatározott önkormányzati gyakorlatok helyszíni ellenőrzésében; a legjobb gyakorlatok kiválasztásának előkészítésében.

A Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (dr. Gyergyák Ferenc főtitkár és Lüttmerdingné Balla Mónika projektmenedzser: balla@toosz.hu) támogatja és megszervezi az Irányító Bizottság és a Szakértői Csoport munkáját.

A díj elnyerésének feltételei – A pályázatban bemutatott gyakorlatok bírálati szempontjai:

Elfogadottság és együttműködés. A gyakorlat tervezését és bevezetését megfelelő egyeztetések kísérték-e, amelyek során sikerült-e megegyezésre jutni a gyakorlat tartalmáról és az együttműködés megvalósításáról.

Átláthatóság és nyitottság. A gyakorlat kialakítását segítő döntések jól definiáltak-e és közérthető formában hozzáférhetőek-e. Kialakításuk során konzultáltak-e résztvevőkkel, és van-e lehetőség a közreműködésükre a megvalósítás szakaszában. Törekedett-e az önkormányzat az aktív részvétel támogatására.

Hatásosság. A gyakorlat megvalósította-e a kitűzött célt, van-e pozitív hatása, esetleg hatást gyakorol-e más kapcsolódó területek gyakorlataira, a lakosok pozitívan értékelik-e.

Hatékonyság. A gyakorlat bevezetése jelentős, mérhető hatékonyságjavulást eredményezett-e.

Fontosság. A gyakorlat hozzájárul-e a település egyik (vagy több) problémájának megoldásához. Olyan probléma megoldásához járul-e hozzá, amely sok településen jellemző, s kevésbé ismert a megoldása.

Fenntarthatóság. A gyakorlat intézményesült-e és integrálódott-e az önkormányzat cselekvéssorába, megalapozott-e a pénzügyi és szervezeti fenntarthatósága.

Megismételhetőség. A gyakorlat bevezethető-e több más településen különösebb probléma nélkül.

Azok az önkormányzatok, amelyek a maguk megítélése szerint valami új és másutt is alkalmazható gyakorlatot alakítottak ki, pályázhatnak a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Díjra.

A Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Díj elnyerésére irányuló pályázat benyújtásával a pályázó önkormányzat vállalja, hogy a TÖOSZ-szal kötendő szerződés szerint a saját, díjazott gyakorlatát más önkormányzatokkal megismerteti. Annak érdekében, hogy a tudás széles körben, az ország más részein is hasznosulhasson a nyertesek a legjobb gyakorlatukat bemutató fontosabb információkat nyílt napok, szakmai konferenciák,

tanulmányutak, internetes bemutatkozás keretében adják át. A program a nyertes önkormányzatok képviselőinek mindehhez felkészítő képzést kínál.

A kiválasztás – A TÖOSZ összegzést készít a befogadott pályázatokról, amelyek közül a Szakértői Csoport tagjai témánként rövid listát készítenek a helyszíni vizsgálatot igénylő jó gyakorlatokról.

A projektmenedzser a Szakértői Csoport egy-két tagjával látogatást tesz a listán szerepeltetett jó gyakorlatok helyszínére. A látogatók a helyi vezetőket felkérlik a jó gyakorlat ismertetésére; így lehetőség adódik azon részletek bemutatására is, amelyek a pályázatból esetleg kimaradtak, ám a program szempontjából fontosak.

A győztesek kiválasztása előtt, a helyszíni tapasztalatok nyomán, meghívást kapnak az esélyes önkormányzatok, hogy a saját jó gyakorlatukat szakmai konferencia keretében, a nyilvánosság előtt ismertessék, majd a Szakértői Csoport és az Irányító Bizottság együttes döntése alapján születik meg a döntés a Legjobb Önkormányzati Gyakorlat Díj odaítéléséről.

A díjátadó ünnepség – A programot szakmai konferencia keretében zárjuk 2018 novemberében, ahol a szélesebb szakmai közönség előtt zajlik a „prezentációs döntő”.

A legjobb gyakorlatok terjesztése – A program sikeres pályazatait benyújtó önkormányzatok felkérést kapnak, hogy egy, a TÖOSZ-szal kötendő szerződésben rögzítsék a maguk jó gyakorlatának szélesebb körű ismertetéséhez szükséges csatornákat és módszereket. A program irányítói tanácsadással és információkkal segíti a legjobb gyakorlatok kommunikációját. A nyertes önkormányzatok vállalják, hogy meghatározott számú önkormányzat képviselőit fogadva ismertetik a maguk díjazott gyakorlatát. A tudásátadás folyamata további innovációk forrása lehet, mert a fogadó önkormányzatok is hasznosítható ötleteket meríthetnek a szakmai párbeszédből. A TÖOSZ és a programban résztvevő szervezetek a maguk információs csatornáin népszerűsítik a legjobb gyakorlatokat, segítvén ezáltal azokat az önkormányzatokat, amelyek problémáira e gyakorlatok megoldást kínálnak.

Hogyan pályázzunk – Valamennyi magyarországi települési önkormányzat elnyerheti a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Díját. Pályázni a www.toosz.hu internetes honlapról letölthető pályázati formanyomtatvány elektronikus kitöltésével lehet.

A pályázatot kinyomtatva egy eredeti és egy másolati példányban postai úton (tértivevényes, ajánlott küldeményként) kell eljuttatni a TÖOSZ címére (1406 Budapest 76. Pf.: 50.).

A pályázatokat **2018. szeptember 7-ig** elektronikus formában (**word és pdf formátumban**) is el kell küldeni a következő címre: balla@toosz.hu, a polgármester eredeti aláírásával (**az egyedi pályázatoknál esetlegesen megjelölt feltételekkel történő kiegészítés mellett**) kell ellátni. **Az érvényes pályázat feltétele még egy 8-10 szöveges-képes diából álló ppt prezentáció is, melyet elektronikusan kell megküldeni a fentiekben megadott e-mail címre.**

A pályázathoz a jó gyakorlat eredményeit bemutató dokumentumokat, kiadványokat, fotókat az önkormányzat (vagy a program) honlapjára feltöltve és a linket beillesztve van lehetőség megküldeni. A pályázat beadásával a pályázó hozzájárul a dokumentumok, kiadványok, fotók valamint a pályázati folyamatban készült szakmai és kommunikációs anyagok TÖOSZ általi szabad felhasználásához.

Felmerülő kérdésével forduljon bizalommal a TÖOSZ titkársághoz, az alábbi elérhetőségek valamelyikén. Tel: (06-1) 321-2496 Fax: (06-1) 413-0482 E-mail: balla@toosz.hu

Pályázati témák 2018-ban – „Közös-többszörös” – a településen élő romák és nem romák példaértékű közös(ségi) programjai, tevékenységei

A magyar társadalomnak a gazdasági válság következményei nyomán kell megtalálnia a szegénységet okozó, illetve a szegénységből adódó problémák hatékony kezelésének új módszereit. Statisztikák és tanulmányok tükrözik, hogy a válság nyomán fokozott figyelmet kell fordítanunk a legszükségesebb nélkülözésben, a társadalom peremvidékein élő csoportok helyzetének kezelésére. A szélsőséges élethelyzetek, kirívó társadalmi különbségek, a társadalmi zárványok kialakulása, s az ehhez kapcsolódó esélytelenség, a hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése az egész társadalom stabilitását, fenntarthatóságát veszélyezteti. A társadalmi kohézió hiánya, a magyar társadalom jellemző – életkori, nemzetiségi, területi, stb. – vetületeiben tapasztalható dezintegrációs, társadalmi különállási folyamatok egyben a gazdasági fejlődés akadályai is.

A romák társadalmi és gazdasági integrációja kétirányú folyamat, amely megköveteli mind a többség, mind a roma közösségek tagjai gondolkodásának megváltoztatását.

Csak gazdasági, szociális intézkedésekkel ugyanakkor nem lehet elérni a társadalmi elfogadást, békés egymás mellettélést, a romák társadalmi felzárkózását. Ebben van/lehet hatalmas szerepe és fontossága az együttműködésnek az önkormányzatok és a civil szféra – egyesületek, alapítványok, egyházi szervezetek - között.

Jelen felhívás alapvető célja olyan jó gyakorlatok felkutatása, amelyek a feszültségek enyhítése, a roma és nem roma párbeszéd elősegítése, az előítéletek csökkentése révén erősítik a helyi roma közösségek identitását, javítják a kultúrához, oktatáshoz, egészségügyhöz, munkához és szociális, társadalmi javakhoz való hozzáférést, ugyanakkor a nem roma lakosság körében is pozitív visszhangra találnak.

A felhívás a „semmit rólunk nélkülünk” elvre támaszkodva olyan partnerségi együttműködések jutalmaz, amelyek kialakításában a roma közösségek kezdeményezői, társ-irányítói vagy aktív résztvevői szerepet vállalnak.

Fontos prioritás a szegregátumokban élő roma közösségek kimozdítása, illetve az ilyen közegekben létrejövő értékek megismertetése a többségi társadalommal. A roma és nem roma csoportok kölcsönös megértésének javítása, a mindennapi együttélés nehézségeinek kulturális eljárásokon keresztül történő közös feldolgozása, feloldása kiemelt cél.

A felhívás nem kívánja egyetlen tématerületre szűkíteni a pályázati lehetőséget. A roma és nem roma párbeszéd elősegítése érdekében roma kultúrával, oktatással, társadalmi felzárkózással, hitélettel kapcsolatos termékek, események, rendezvények létrehozása és azok elérhetővé tétele a roma és nem roma lakosság számára épp úgy követendő példa lehet, mint a sport vagy a művészetek valamely ágához kapcsolódó előremutató kezdeményezés.

Az utóbbi években számos hazai és uniós program támogatott hasonló célú kezdeményezéseket, sajnos ezek jelentős része a források kimerülése után szép lassan megszűnt. Fontos lenne megtalálni azokat a programokat/programelemeket, amelyek akár ezen programok folytatásaként, akár ezekre alapozva a helyi mindennapok részévé válva valódi integrációs tényezővé tudnak erősödni.

A társadalmi felzárkózás sikere nagymértékben függ a helyi közösségek potenciáljától. A kérdés az, hogy milyen együttműködések képesek segítséget nyújtani a társadalmi szempontból szegregálódó közösségek tagjainak, miként tudják az önkormányzatok bevonni őket a társadalmi felzárkózás folyamataiba.

Fontos szempont, hogy az egyes települések jelenítsék meg, hogy milyen eszközökkel tudják a jelen pályázat célcsoportját megszólítani, majd a kialakult együttműködések fenntartani, esetleg újakat generálni.

A pályázatokban valódi, a hétköznapiakban ténylegesen megvalósuló közös munka bemutatását várjuk.

Olyan jó gyakorlatok bemutatását, amelyben a pályázó ismerteti:

- a program indulásának hátterét
- a program célját
- a jó gyakorlat eredményeit
- a jó gyakorlat kapcsolódását az adott önkormányzat HEP-jéhez, illetve annak intézkedési tervéhez

A téma díjai:

1. díj: 1 200 000 Ft
2. díj: 800 000 Ft
3. díj: 500 000 Ft

Készítette: Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége

BÖLCSŐDEI FÉRŐHELYEK LÉTREHOZÁSÁVAL KAPCSOLATOS PÁLYÁZATOK

A kormány által kialakított keretösszegre háromféle pályázaton keresztül jelentkezhetnek majd önkormányzatok, valamint egyházi és civil fenntartók

A Pest megyére koncentráló 4,5 milliárd forintos bölcsődefejlesztésre irányuló támogatási kérelmeket szeptember 10-től nyújthatják be a pályázók a www.allamkincstar.gov.hu oldalon. A Pest megyére vonatkozó pályázati kiírás [itt](#) letölthető. Ez a pályázati kiírás tartalmazza, hogy a hagyományos bölcsőde építése vagy bővítése esetén 60 és 400 millió, meglévő önkormányzati ingatlan férőhelybővítése érdekében végzendő átalakításra 10 és 100 millió forint közötti összeget lehet igényelni. Mini bölcsőde építésére, bővítésére, illetve meglévő ingatlan átalakítására 3 és 50 millió forintra lehet pályázni.

Egy másik, szintén hazai forrású, 4,5 milliárd forint keretösszegű pályázati kiírás is várható, amelyre az egész országból jelentkezhetnek önkormányzatok új bölcsőde vagy mini bölcsőde létrehozására. Szeptemberben félmilliárd forint keretösszegre jelentkezhetnek egyházi vagy civil fenntartók családi bölcsőde, valamint a közép-magyarországi régióban munkahelyi bölcsődék létrehozására. További 10 milliárd forintos keretből a területi operatív programok átcsoportosításával valósulnak meg bővítések az ország középső részén kívül eső térségekben. A kormány folyamatosan bővíti a bölcsődei hálózatot, mert úgy véli, a fejlett bölcsődei rendszer hozzájárulhat ahhoz, hogy bátrabban alapítsanak családot a fiatalok. Mint ismeretes 2017-ben nagymértékben átalakításra került a rendszert, ugyanis: minden olyan településen gondoskodni kell bölcsődei ellátásról, ahol negyvennél több három év alatti gyermek él, vagy van legalább öt olyan gyerek, akinek a szülei igénylik ezt az ellátást. Azóta már négyféle

ellátástípus közül választhatnak a szülők: a hagyományos mellett mini, családi és munkahelyi bölcsődék is létrejöttek.

Az Emberi Erőforrások Minisztériumának család- és ifjúságügyért felelős államtitkára hozzátette, hogy az elmúlt években jelentősen emelték a bölcsődében dolgozók fizetését és az intézmények finanszírozását is, a jövő évi költségvetésben például az idei összeg két és félszerese áll rendelkezésre.

Forrás: www.kormany.hu

PÁLYÁZAT A PEST MEGYEI KERÉKPÁRUTAK LÉTESÍTÉSÉRE, FELÚJÍTÁSÁRA ÉS KORSZERŰSÍTÉSÉRE

A Pest megyei önkormányzatok kerékpárforgalmi létesítményeinek fejlesztését támogató pályázati felhívás jelent meg 4 milliárd forint keretösszeggel.

A program célja a Pest megyei települési önkormányzatok területén a helyi hivatásforgalmi, közlekedési célú kerékpárutak létesítésének, felújításának és korszerűsítésének támogatása, illetve a települések „kerékpárosbarát” fejlesztéseinek elősegítése, a megye kerékpáros közlekedési infrastruktúrájának bővítése és a meglévő kerékpárút-hálózatokhoz való csatlakozás biztosítása, valamint a már meglévő elemek hálózatba szervezése.

A fejlesztésekkel a kormány célja a kerékpározás, mint környezetbarát közlekedési mód terjedésének ösztönzése a lakosság körében és a hivatásforgalmú kerékpáros közlekedés forgalmának a növelése.

A pályázat keretében minimum 20 és maximum 200 millió forint értékben van lehetőség a Pest megyei települési önkormányzatok területén levő újonnan kijelölt kerékpárutak kiépítésére, vagy már meglévő kerékpárutak korszerűsítésére, felújítására a főutak átkelési (belterületi) szakaszai mentén. A fejlesztéssel érintett kerékpárutak lehetnek a településközpont és lakott területen kívül elérhető településrész között, lakott területen kívül elhelyezkedő munkahelyek és a település belterülete között, illetve a települések belső, helyi közútjai mentén vagy külterületi szakaszon 2 település között, amennyiben a fejlesztéssel az érintett települések között folyamatosan kerékpározható nyomvonal jön létre.

Mindezek mellett lehetőség nyílik többek között nem önálló nyomvonalon vezetett, hanem meglévő útpályán felfestéssel kijelölt kerékpáros nyom kialakítására, korszerűsítésére; forgalomcsillapító, közlekedésbiztonságot fokozó megoldások megvalósítására, valamint biztonságos kerékpártárolók, és kerékpárparkolók építésére és közmű kiváltására, zöldterület-építési, átalakítási munkák kivitelezésére is.

A „Kerékpárutak létesítésének, felújításának és korszerűsítésének támogatása Pest megye területén” című pályázati kiírásra a támogatási kérelmeket 2018. szeptember 24 –én reggel 8 órától nyújthatják be a pályázók a www.allamkincstar.gov.hu oldalon.

A pályázati kiírás és adatlap [itt](#) érhető el.

Forrás: www.kormany.hu

ECPA 2018 (EURÓPAI BŰNMEGELŐZÉSI DÍJ) PÁLYÁZATI FELHÍVÁS – KERESSÜK A LEGJOBB MAGYAR BŰNMEGELŐZÉSI GYAKORLATOT!

Az Európai Bűnmegelőzési Hálózat (EUCPN) 2018-ban a „Közösségi rendészet” témájában legjobbnak ítélt bűnmegelőzési gyakorlatot jutalmazza az Európai Bűnmegelőzési Díjjal (ECPA). A közösségi rendészet mind az objektív, mind a szubjektív biztonság és védelem növelésének egyik fontos eszköze. Keressük Magyarország legeredményesebb projektjét, amelyben a helyi partnerek együttműködve, közösen dolgoznak a biztonság megteremtése érdekében!

A győztes 10 000 euró, két további díjazott 5 000 - 5 000 euró összegű pénzjutalomban részesül. A magyar nemzeti jelölt kiválasztása céljából ezúton felhívást hirdetünk, amelyre várjuk a szervezetek (pl. önkormányzatok, állami szervek, szakmai és civil szervezetek, közösségi csoportok, gazdasági társaságok) jelentkezését.

Az Európai Bűnmegelőzési Díjjal minden évben a soros elnökség által meghatározott témában legjobbnak ítélt európai bűnmegelőzési projektet jutalmazzák. Az Európai Unió Tanácsának osztrák elnöksége a közösségekkel való együttműködésre fókuszál, így 2018-ban a „Közösségi rendészet” témájába illeszkedő jó gyakorlatok közül kerülhet ki a díjazott. Minden tagállam egy projektet jelölhet a díjra. A projekt jelöléséről a tagállam EUCPN nemzeti képviselője dönt, amely Magyarország esetében a Belügyminisztérium Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács Titkársága. A díj átadására ünnepélyes keretek között, a Legjobb Gyakorlatok Nemzetközi Konferenciáján kerül sor 2018. december 5-én Ausztriában, Bécsben.

Jelentkezni az angol és magyar nyelven kitöltött adatlap elektronikus elküldésével lehet. Az adatlap egyes pontjai alatt található szövegdobozok mérete kiterjeszthető. Videók, fényképek és elektronikus kiadványok nem mellékelhetők az adatlaphoz, azok majd csak a Legjobb Gyakorlatok Konferencia keretében mutathatóak be.

A pályázati felhívásra jelentkezhetnek többek között helyi önkormányzatok, rendőrkapitányságok, oktatási intézmények, civil szervezetek, ifjúsági szervezetek, gazdasági társaságok, pártfogó felügyelői szolgálatok, egyházi szervezetek, illetve egyéb önkéntesen létrejött szervezetek.

Az EUCPN által meghatározott bírálati szempontok az alábbiak:

- a projekt a hagyományos bűnözés megelőzésére és/vagy csökkentésére irányul az éves felhívásban megjelölt témán belül;
- a projekt eredményeiről hatásvizsgálat készült, és a projekt megvalósította legtöbb, vagy valamennyi célkitűzését. A projekt első számú mért eredménye, minden más hatást megelőzően, a bűnelkövetés csökkenésére és a biztonság növelésére gyakorolt hatása;
- a projekt a lehetőségekhez mérten innovatív, új módszereket vagy megközelítéseket alkalmaz;
- a projekt partnerek együttműködésén alapul;
- a projekt alkalmas arra, hogy más tagállamokban működő szervezetek/csoportok reprodukálják. Ennek kapcsán a pályázat tartalmazza a projekt költségvetésére vonatkozó információkat, a felhasznált forrást, a végrehajtás menetét;
- a pályázónak megfelelő tudással, jó kommunikációs készséggel kell rendelkeznie a témával kapcsolatban angol nyelven, pályázatát az Ausztriában, Bécsben

megrendezésre kerülő konferencián, angol nyelven, magas szakmai színvonalon be kell mutatnia.

Az angol és magyar nyelven kitöltött adatlapokat 2018. szeptember 5-ig szíveskedjenek megküldeni az nbt.titkarsag@bm.gov.hu email címre. (Az adatlapok elérhetők a Nemzeti Bünmegelőzési Tanács weboldalán, illetve az alábbi linkre kattintva: <http://bunmegelozes.info/hu/node/73>)

Az EUCPN nemzeti képviselő fenntartja a jogot arra, hogy ne állítson magyar nemzeti jelöltet abban az esetben, ha a jelentkező projektek közül a bírálókat alapján szakmailag egyik projekt jelölése sem támogatható. További kérdés esetén az nbt.titkarsag@bm.gov.hu, illetve a 06 1 462 7592-es telefonszámon állunk rendelkezésre.

Forrás: Nemzeti Bünmegelőzési Tanács

ELSŐ KÖRBE CSAK NEM FÉLMILLIÁRD FORINT SEGÍTI A TANYAFEJLESZTÉSI BERUHÁZÁSOK MEGVALÓSÍTÁSÁT

A Vidékfejlesztési Program keretében újabb, mintegy félmilliárd forint odaítéléséről döntött az Irányító Hatóság, amely a tanyák infrastrukturális ellátottságának fejlesztését, valamint az ott élők helyben maradását kívánja előmozdítani. A kormány kiemelt feladatának tekinti az olyan kisléptékű infrastruktúra fejlesztések támogatását, amelyek a helyi gazdaság fejlesztése mellett az energiahatékonyság növeléséhez, valamint a tanyás térségekben élők életminőségének javításához is hozzájárulnak.

A tanyák infrastrukturális fejlesztését célzó, mintegy 8 milliárd forint keretösszegű vidékfejlesztési pályázaton született döntésnek köszönhetően, első körben 65 kérelem részesülhet, összesen közel félmilliárd forint támogatásban. A tanyás térségben élő természetes személyek – 95 százalékos támogatási intenzitás mellett – maximum 6,2 millió forintot, míg a vidéki önkormányzatok legfeljebb 50 millió forintot fordíthatnak a tanyák villamos energia, és vízellátási rendszerének fejlesztésére, valamint a szennyvízkezelés modernizálására.

A pályázat a most meghozott döntésekkel még nem zárult le, így a nyertes kérelmek száma és a támogatási összeg – a folyamatban lévő értékelések lezárásával – a közeljövőben tovább emelkedik majd. Fontos továbbá, hogy a felhívás jelenleg is nyitott, a támogatási kérelmek a rendelkezésre álló forrás függvényében 2019. április 4-ig benyújthatók.

A pályázati kiírás elérhető a https://www.palyazat.gov.hu/videkfejlesztesi_tamogatasok oldalon.

Forrás: www.kormany.hu

AZ EURÓPAI MOBILITÁSI HÉT ESEMÉNYSOROZATÁBA MÉG LEHET JELENTKEZNI

Mostanáig 233 hazai önkormányzat, önkormányzati társaság regisztrált az Európai Mobilitási Hét és Autómentes Nap eseménysorozat nemzetközi honlapján. Sosem vállalkozott még ennyi hazai település az Európa legnagyobb közlekedési-környezetvédelmi kampányához kapcsolódó rendezvények megszervezésére, az eddigi rekordot 214 helyszínnel 2016 tartotta.

A 2002 óta zajló Európai Mobilitási Hét és Autómentes Nap egyre több emberhez juttatja el a környezetbarát közlekedés üzenetét. Tavaly mintegy 2500 európai önkormányzat csatlakozott a kampányhoz. Magyarország az elmúlt években több mint 200 helyhatósággal képviseltette magát, ezzel a résztvevő ötven ország közül rendre a harmadik helyen végez. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium Palkovics László tárcavezető döntése nyomán 2018-ban a tavalyi keretösszeget megkétszerezve, összesen 140 millió forint értékben biztosít egyedi támogatási lehetőséget a programsorozat eseményeihez. A vissza nem térítendő forrás az Európai Mobilitási Hét és Autómentes Naphoz kapcsolódó tudás-élmény alapú programokra, vetélkedőkre, versenyekre fordítható. A július végi határidőig 262 helyi szervező jelezte támogatási igényét. A környezetbarát és fenntartható városi közlekedést népszerűsítő eseménysorozatba 2018. szeptember 15-ig kapcsolódhatnak be a települések a <http://www.mobilityweek.eu/> oldalon leadott regisztrációval. A rekorddöntés mértéke a következő másfél hónapban így minden bizonnyal még tovább nő majd.

Forrás: www.kormany.hu

Pályázati hírek

ÖTMILLIÁRD FORINT FEJLESZTÉSI TÁMOGATÁS AZ ÖNKORMÁNYZATOKNAK

Az elmúlt években jelentősen nőtt az önkormányzati fejlesztések támogatására fordított keretösszeg. Míg 2010-ben összesen 4,3 milliárd forint támogatást kaptak a települések bölcsődei, óvodai és iskolai infrastrukturális fejlesztésre, felújításra, addig múlt évben már majdnem 7,5 milliárd forint fejlesztési támogatást ítélték oda.

Ezen felül 2017. év végén a Kormány úgy döntött, hogy az egyes települési önkormányzatok feladatellátásának támogatása érdekében történő előirányzat-átcsoportosításokról szóló 2068/2017. (XII. 28.) Korm. határozat alapján 17,9 milliárd forint átcsoportosításával az Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatásából forráshiány miatt támogatásban nem részesült pályázók közül további 1236 db önkormányzatot részesít támogatásban a pályázati kiírásban foglalt felhasználásra és elszámolásra vonatkozó elvek mentén. Ennek köszönhetően további 8 bölcsődei, 50 óvodai intézmény, 77 háziorvosi, 42 gyermekorvosi, 56 védőnői szolgálat, 20 fogorvosi ellátást szolgáló épület vagy helyiség, 78 közös önkormányzati hivatal székhely épületének fejlesztése, felújítása tud megvalósulni.

Az előző évekhez hasonlóan Magyarország 2018. évi központi költségvetése is biztosított forrást az Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására, ötmilliárd forint összegben.

A Belügyminiszter döntése alapján 282 települési önkormányzat, összesen 4 998 504 420 forint összegű támogatásban részesült. A támogatást kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztésére, felújítására, óvodai, iskolai és utánpótlás sport infrastruktúra-fejlesztésére, felújítására vagy új sportlétesítmény létrehozására, valamint belterületi utak, járdák, hidak felújítására lehet felhasználni. A megítélt támogatással 3 bölcsőde és 26 óvoda, 34 háziorvosi, 12 gyermekorvosi, 21 védőnői és 3 fogorvosi ellátást szolgáló épület vagy

helyiség, továbbá 22 önkormányzati épület fejlesztése, felújítása valósulhat meg. Emellett 11 új sportlétesítményt alakítanak ki, valamint 18 meglévőt fejlesztenek a támogatásból.

A támogatott önkormányzatok közül 162 db 2000 fő alatti település, 2001-10000 fő közötti települések száma 91 db, 29 db 10000 fő feletti település. A legkisebb támogatást, 725 968 forintot Eperjes községnek ítélték meg, útfelújításra. A legmagasabb összegű támogatást – önkormányzatonként 30 millió forintot – 26 település nyerte el.

A pályázókat a döntést követő tíz munkanapon belül értesítik az eredményről, a támogatási összeget a támogatói okiratok kiadását követő hét munkanapon belül folyósítja a Belügyminisztérium.

A támogatott önkormányzatok listája itt tekinthető meg.

Forrás: www.kormany.hu (Belügyminisztérium)

2019-BEN ELKEZDŐDIK A MODERN FALVAK PROGRAM VÉGREHAJTÁSA

Jövőre 135 milliárd forintot fordítanak az összesen 3500 milliárdos Modern városok programra, és megkezdődik a Modern falvak program végrehajtása is.

A falvak fejlesztésének fő célja a jobb életminőség és a kiszámíthatóbb jövő, mivel a lakosság több mint negyede falvakban él. Az alapkonceptiót széles társadalmi párbeszédet követően készítik majd el ez év végéig, és ennek megfelelően kezdik végrehajtani "a vidék legnagyobb fejlesztési programját". A kormány azt akarja elérni, hogy nőjön a falvak népességmegtartó képessége, emelkedjen a falvakban a foglalkoztatás, javuljon a közlekedés, színvonalasabbá váljon az oktatás és az egészségügy, a kulturális és sportélet. A program kidolgozására az egyeztetések Gyopáros Alpár, a Modern Települések Fejlesztéséért felelős kormánybiztos vezetésével megkezdődtek.

A ciklusokon átívelő program a vidéki települések tényleges problémáit tárja fel, reagál azokra, a szakmai konzultáció célja pedig az, hogy az egész vidék a program nyertese legyen. Gyopáros Alpár kormánybiztos fogadta Schmidt Jenőt, a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének elnökét, Fehérvári Tamást, a Megyei Önkormányzatok Országos Szövetségének elnökét, Seszták Oszkárt, a szövetség tagját, Szabó Gellértet, a Magyar Faluszövetség elnökét, Illés Györgyöt, a szövetség alelnökét, és Nagy Sándort, a Kisvárosi Szövetség alelnökét. A meghívottakkal a kormánybiztos a tervezetről egyeztetett.

Fontos, hogy egységes álláspontra jussanak a településekkel, azok vezetőivel, az érdekvédelmi szervezetekkel, valamint az érintett településen élőkkel, annak érdekében, hogy a lakosság hosszútávon a saját bőrén is érezze az eredményeket.

A megbeszélésen vendégül látott szervezetek vezetői partnerséget ajánlottak a közös munkához. A kormánybiztos jelezte, hogy a program első, tényleges támogatásait legkésőbb a 2020-as költségvetésben szeretnék realizálni, de némely programelemeknél akár korábbi eredmények is elképzelhetők. Gyopáros Alpár megköszönte a szervezetek aktivitását és mindenkit arra biztatott, hogy éljen a véleményformálás lehetőségével a vidéki emberek hosszú távú, perspektivikus céljainak megfogalmazása érdekében.

Forrás: www.kormany.hu, [Miniszterelnökség](#)

300 MILLIÓ FORINT KÖZMŰVELŐDÉSI TÁMOGATÁS TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATOKNAK

Pályázati úton háromszázmillió forinttal támogatja az Emberi Erőforrások Minisztériuma azokat a települési önkormányzatokat, amelyek közművelődési intézményt, közösségi színteret működtetnek saját fenntartásban vagy közművelődési megállapodás alapján.

A pályázat célja, hogy a közművelődési intézmények, közösségi színterek karbantartását vagy felújítását, műszaki-technikai eszközállományának, berendezési tárgyainak gyarapítását segítse.

A vissza nem térítendő költségvetési támogatás megállapítása a települési önkormányzatok által vállalt önrész arányában történt. A támogatás minimális mértéke 100.000 Ft.

A keretösszegre összesen 673 pályázat érkezett be, közülük 472 nyert támogatást.

A részletes döntési lista letölthető a www.kormany.hu weboldalon. (Dokumentumok >> 2018. >> Emberi Erőforrások Minisztériuma>> Hirdetmények, közlemények>> 2018. évi közművelődési érdekeltség-növelő támogatás - Támogatott Pályázatok név alatt.)

Forrás: www.kormany.hu, EMMI Kultúráért Felelős Államtitkárság

Események, képzések

TÁJÉKOZTATÓ A 2018. SZEPTEMBERBEN INDULÓ SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEKRŐL

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem felvételt hirdet a 2018. szeptemberben induló „Vízügyi közigazgatási szakokleveles tanácsadó” és „Vízügyi közigazdász szakmérnöki” szakirányú továbbképzési szakokra.

A **vízügyi közigazgatási szakokleveles tanácsadó** képzés célja olyan korszerű műszaki-, jogi- és közigazgatási ismeretekkel rendelkező szakemberek képzése, akik komplex módon képesek a vízgazdálkodás területén jelentkező tervezési, üzemeltetési és vízvédelmi tevékenység támogatására, valamint a hatósági és szakhatósági feladatok ellátására. A képzés 3 féléves, szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése: vízügyi közigazgatási szakokleveles tanácsadó. Az oktatás első félévben az NKE bajai campusán, a második és harmadik félév az NKE budapesti campusán történik.

Jelentkezési határidő: 2018. szeptember 1.

A **vízügyi közigazdász szakmérnöki képzés** célja a vállalkozásokban és a közszférában praktizáló, műszaki alapidipomát szerzett szakemberek továbbképzése annak érdekében, hogy a munkájuk során felmerülő gazdasági problémák megoldására önállóan vagy egy ütőképes szakértői csapat értékes tagjaként képessé váljanak.

A képzés 4 féléves, szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése: gazdasági szakokleveles szakmérnök. Az oktatás az NKE bajai campusán történik.

Jelentkezési határidő: 2018. szeptember 01.

A szakirányú továbbképzési szakokról további részletes információ, a jelentkezés feltétele a Kar honlapján. (<http://felveteli.uni-nke.hu/vtk/kik-vagyunk-mi/>)

Készítette: Nemzeti Közzolgálati Egyetem, Víztudományi Kar

FIGYELMÉBE AJÁNLJUK A NEMZETI KÖZZSOLGÁLATI EGYETEM „VÍZ ÉS BIZTONSÁG MAGYARORSZÁGON” CÍMŰ KONFERENCIÁJÁT

Nemzeti Közzolgálati Egyetem projekt száma: KÖFOP-2.1.2-VEKOP-15-2016-00001

Projekt címe: a jó kormányzást megalapozó közzolgálat-fejlesztés

A konferencia időpontja: 2018. szeptember 27-én.

Helyszín: Nemzeti Közzolgálati Egyetem Oktatási Központ (1083 Budapest, Üllői út 82.).

A víz és a biztonság kapcsolata igen sokrétű. Éppúgy felöleli a vízellátás biztonságát, a vízkészletek fenntartható használatát és védelmét, a vizek kártételei elleni védekezést, mint a biztonság hagyományos katonai, rendvédelmi aspektusait. A vízbiztonság mára a XXI. század meghatározó kihívásává vált világszerte. Ennek tükrében a 2013. évi Budapesti Víz Világtalálkozó zárónyilatkozata is a vízbiztonság kérdését helyezte a vízzel való nemzetközi és nemzeti szintű cselekvés középpontjába.

A „Víz és biztonság Magyarországon” konferencia egy olyan szakmai rendezvénysorozat első eseménye, melynek célja, hogy áttekintést adjon a vízbiztonság legfontosabb hazai kihívásairól. Törekvése, hogy a vízügyi ágazat, az érintett hivatásrendek és a víztudomány meghatározó képviselőinek részvételével mind a döntéshozók, mind a szélesebb szakmai közönség számára is hitelesen foglalja össze a következő évtizedek kritikus vízgazdálkodási feladatait.

A konferencia szekciói:

- Vízkészletkockázatok
- Ár- és belvíz biztonság, mint a sok víz kockázatai
- Vízbiztonság – hivatásrendek
- Ivóvízbiztonság
- A vízbiztonság nemzetközi aspektusai

A konferenciával kapcsolatos legfontosabb tudnivalók, határidők: A konferencia hivatalos nyelve magyar, a részvétel ingyenes.

Jelentkezési határidő: 2018. szeptember 15.

Kérjük, hogy részvételi szándékát az [on-line regisztrációs](#) felület kitöltésével szíveskedjék jelezni!

A konferenciával kapcsolatos kérdéseiket az alábbi e-mail címre szíveskedjenek küldeni:
vtk.rendezveny@uni-nke.hu

A tervezett szekciókon belül a megvitatásra javasolt kiemelt témák, a konferenciáról további információk, valamint a végleges programfüzet a Nemzeti Közzolgálati Egyetem [Vízstudományi Kar](#) weboldalán érhető el.

A konferencia szervezésben közreműködő szervezetek:

- Magyar Hidrológiai Társaság
- Országos Vízügyi Főigazgatóság
- BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
- Magyar Tudományos Akadémia, Környezettudományi Elnöki Bizottság, Víz és Környezet Albizottság
- BM OVF Tudományos Tanácsa

A konferencián való részvétel ingyenes (beleértve a catering szolgáltatást), de regisztrációhoz kötött. A regisztráció a létszámkorlát elérésekor korábban is lezárható.

A konferencia programja:

9:00 - 09:45 Regisztráció

10:00 Megnyitó

Köszöntő Dr. Janza Frigyes ny.á. rendőr dandártábornok

10:00 - 12:00 Plenáris ülés Helyszín: Oktatási Központ Fsz. nagyelőadó (O-II.ea)

Prof. Dr. Józsa János rektor (BME) „Vízstudomány és vízbiztonság: kritikus kérdések”

Prof. Dr. Szöllősi-Nagy András (NKE VTK) „A vízbiztonság globális kihívásai”

Prof. Dr. Padányi József mk. vezérőrnagy, tudományos rektorhelyettes (NKE)

„Hivatásrendek szerepe a hazai vízbiztonság megteremtésében és fenntartásában”

Prof. Dr. Ijjas István (BME) „Vízbiztonságos Magyarország”

12:00 - 13:30 Állófogadás

13:30 - 15:00 Szekcióülések

15:00 - 15:30 Kávészünet

15:30 - 16:30 Szekcióülések

16:30 - **Konferencia Zárása**

Szekció programok:

Víz-készletkockázatok szekció

Szekcióelnök: Dr. Váradi József elnök (OVF Tudományos Tanács)

Helyszín: Orczy Úti Kollégium A-B (OK-F14)

Láng István (OVF) „Felszíni víz-készleteink mennyiségi változásának forgatókönyvei”

Prof. Dr. Istvánovics Vera (BME) „Felszíni vizeinket veszélyeztető szennyeződések,”

Prof. Dr. Szűcs Péter (ME) „Felszín alatti vízkészleteink mennyiségi és minőségi biztonsága”

Ungvári Gábor (BCE) „Víz-készleteink tulajdona, díja és ára mint a biztonságban tartás eszköztárszere”

Ár- és belvíz biztonság, mint a sok víz kockázatai szekció

Szekcióelnök: Dr. Szlávik Lajos elnök (MHT)

Helyszín: Orczy Úti Kollégium C-D (OK-F14)

Csengeriné Veczán Éva (OVF) „Árvízi kockázat és biztonság”

Dobó Kristóf (OVF) „Differenciált árvízvédelem”

Gombás Károly (ÉDUVIZIG) „Kockázatmegelőző vízkárelhárítás”

Dr. Balatonyi László (NKE VTK) „Települési vízkárok és megelőzésük”

Vízbiztonság – hivatásrendek szekció

Szekcióelnök: Dr. Mógor Mária Judit t. dandártábornok hatósági főigazgató-helyettes (OKF) Helyszín: Oktatási Központ 413 (O-413)

Dr. Major Róbert r. ezredes (NKE RTK) „A víz védelmének rendészeti eszközei”

Dr. Teknős László t. százados (NKE KVI) „A hazai hidrológiai eredetű veszélyeztetettségéből adódó katasztrófavédelmi feladatok elemzése, kiértékelése”

Dr. Endrődi István t. ezredes (NKE KVI) „A víz mint nemzetbiztonsági kockázat a katasztrófavédelem szempontjából”

Dr. Kirovné Rácz Réka t. őrnagy (NKE KVI) „Az extrém csapadékhullással összefüggő hidrológiai eredetű káresemények megelőzésének lehetőségei a vízügyi hatósági feladatok tükrében”

Ivóvízbiztonság szekció

Szekcióelnök: Dr. Bíró Tibor dékán (NKE VTK)

Helyszín: Oktatási Központ 414 (O-414)

Major Éva (FVM) „Az ivóvízellátás környezetegészségügyi vonatkozásai”

Szeverényi György (Alföldvíz Zrt.) „Ivóvízminőség-javító program tapasztalatai”

Szebényiné Vincze Borbála (DRV) „Biztonságos ivóvízellátás”

Salamon Endre (NKE VTK) „Trendek a víztisztítási technológiákban, K+F eredmények”

Dr. Knisz Judit (NKE VTK) „Az ivóvízhálózatok biológiai vonatkozásai”

A vízbiztonság nemzetközi aspektusai szekció

Szekcióelnök: Dr. Mikó János (NKE VTK)

Helyszín: Oktatási Központ 415 (O-415)

Dr. Baranyai Gábor (NKE VTK) „A nemzetközi vízgyűjtők mint biztonságpolitikai kockázat?”

Heincz Balázs (NKE VTK) „A vízbiztonság kérdése az ENSZ rendszerében”

Horváth Balázs (OVF) „A VKI végrehajtási tapasztalatai az EU tagállamokban”

Forrás: Nemzeti Közszerződési Egyetem, Vízstudományi Kar

**Az Önkormányzati
Hírlevél kiadásáért
felel:**

• **Dr. Bekényi József**, Belügyminisztérium,
Önkormányzati Főosztály

Szerkesztésért felel:

• **Dr. Barabás Zoltán**, Belügyminisztérium,
Önkormányzati Főosztály

Szerkeszti:

• **az Önkormányzati Hírlevél
szerkesztőbizottsága**

Szerkesztőbizottság címe:

Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

1903. Budapest, Pf. 314.

E-mailcím:

onkormanyzati_hirlevel@bm.gov.hu

Telefon:

+36 1 441 1127